

TC
ZİRVE ÜNİVERSİTESİ VE
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜLERİ

ORTAK EĞİTİM BİLİMLERİ
EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
ANABİLİM DALI
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YATILI BÖLGE ORTAOKULLARININ İŞLEYİŞİNE İLİŞKİN
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ
(Hatay İli Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan: Ali Rıza YILMAZ

Danışman: Prof.Dr.Niyazi CAN

Kahramanmaraş
Temmuz, 2014

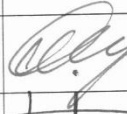
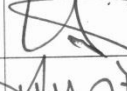
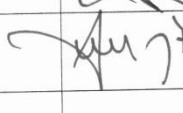
T.C.
ZİRVE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
GAZİANTEP

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Programı Yüksek Lisans öğrencisi Ali Rıza YILMAZ tarafından hazırlanan Yatılı Bölge Ortaokullarının İşleyişine İlişkin Öğrenci Görüşleri (Hatay İli Örneği) başlıklı tez, 10/07/2014 tarihinde yapılan savunma sonucunda aşağıda isimleri bulunan jüri üyelerince kabul edilmiştir.

İMZA

Prof. Dr. Fatih TÖREMEN
Anabilim Dalı Başkanı

Jüri Üyeleri:

<u>Unvanı, Adı ve Soyadı</u> :	<u>Kurumu</u> :	<u>İmzası:</u>
Prof. Dr. Niyazi CAN (Tez Danışmanı)	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	
Doç. Dr. İbrahim KIR	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	
Yrd. Doç. Dr. İzzet DÖŞ	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	

Doç. Dr. Abdullah DEMİR
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu araştırma, Yatılı Bölge Ortaokullarının işleyişine ilişkin öğrenci görüşlerini öğrenmek ve buradan hareketle iyileştirme çalışmalarına öneri sunmak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın 1. bölümünde YBO'larla ilgili problem durumu detaylı bir şekilde incelenmiş olup ardından bu araştırmanın amacı hakkında kısaca bilgi verildikten sonra konunun önemi üzerinde durulmuştur. Varsayım ve sınırlılıklarına da yer verildikten sonra 2. Bölüme geçilmiştir. 2. bölümde YBO'larla ilgili kavramsal çerçeve yani literatür taramasına yer verilmiş olup, tarihi süreci, amaçları, hukuki temelleri, problemleri gibi konular yazıldıktan sonra YBO üzerine yapılan araştırmalara yer verilmiştir. 3. bölümünde araştırmanın yöntemine, 4. bölümünde araştırma bulgularına ve son bölümde de sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Bu araştırma süresince yardım ve desteğini esirgemeyen tez danışmanım Prof. Dr. Niyazi CAN'a sonsuz teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimim süresince akademik ve kişisel gelişimime büyük katkı sağlayan hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca araştırmam boyunca destekleriyle hep yanımda olan çalışma arkadaşlarıma; anketleri uygulamamda bana destek olan YBO Müdürü arkadaşlarıma, araştırma verilerini toplarken gösterdikleri hoşgörü ve yardımlar için tüm yatılı okul yönetici ve öğretmenlerine çok teşekkür ederim.

ALİ RIZA YILMAZ

ÖZET

YATILI BÖLGE ORTAOKULLARININ İŞLEYİŞİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ (Hatay İli Örneği)

YILMAZ, Ali Rıza

Yüksek Lisans, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi, Tez Danışmanı:

Prof. Dr. Niyazi CAN Mayıs -2014, 152 sayfa

Bu araştırmanın amacı Yatılı Bölge Ortaokulları hakkındaki öğrenci görüşlerini incelemektir.

Tarama modelinde betimsel bir çalışma olan araştırmanın evrenini 2013-2014 eğitim öğretim yılında, Hatay ili Yatılı Bölge Ortaokullarında okuyan 2129 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Hatay'ın Kırıkhan, Reyhanlı, Hassa ve Yayladığı ilçelerindeki Yatılı Bölge Ortaokullarında 5.6.7 ve 8. sınıflarında okuyan 2129 öğrenci arasından rastgele seçilmiş 480 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada, araştırmacı tarafından hazırlanmış olan ölçek kullanılmıştır. Ölçeklerin geçerlilik ve güvenilirlik hesaplamaları yapılmış, ölçek güvenilir hale getirildikten sonra uygulanmıştır. Verilerin analizi için SPSS paket programı kullanılmıştır.

Araştırma bulgularına göre; yatılı okullarda okuyan kız öğrenciler, yatılı okulların öğretmenleri, eğitim öğretim olanakları, yemekhane yatakhane koşulları ve sosyal sportif imkânları hakkında erkek öğrencilerden daha olumlu görüşlere sahiptir. Öğrencilerin yatılı okulların tüm boyutlarına ilişkin görüşleri okuduğu yatılı okula göre anlamlı derecede farklılık göstermektedir. Yatılı okul öğrencilerinin sınıf seviyelerine göre de yatılı okula ilişkin görüşleri değişmektedir; yatılı okullarda 5,6, 7 ve 8. Sınıf öğrencileri arasında yatılı okulların yönetimi, öğretmenleri, eğitim öğretim olanakları, yemekhane yatakhane koşulları, sosyal sportif imkanları ve fiziksel koşulları hakkında anlamlı bir görüş farklılığı olduğu ve sınıf seviyesi arttıkça öğrencilerin yatılı okula ilişkin görüşlerinin olumsuzlaştığı tespit edilmiştir. Tespit edilen olumsuz maddelere göre çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar kelime: Yatılı bölge okulu, Yatılı bölge ortaokulu, Yatılı bölge ortaokulu öğrencisi

ABSTRACT

REGIONAL SECONDARY BOARDING SCHOOL STUDENTS' VIEWS ON THE FUNCTIONING OF THEIR SCHOOLS

(Example of Hatay Province)

YILMAZ, Ali Rıza

Master of Science, Department of Educational Administration, Supervision, Planning
and Economics

Supervisor: Prof. Dr. Niyazi CAN

June-2014, 152 pages

The objective of this study is to investigate the view of the students of Regional Secondary Boarding Schools (YBO) on their schools.

The universe of the study, which is a descriptive survey in scanning model, consists of the students who educate in Regional Secondary Boarding Schools of Hatay in 2013-2014. The sampling of the study consists of randomly-chosen 480 students who educate in secondary boarding schools in Kırıkhan, Reyhanlı, Yayladağı and Ardiçlı districts of Hatay.

The scale, which was prepared by the researcher, has been used in the study. Validity and reliability of the scale have been measured and it has been used after it became reliable. For the data analysis, SPSS pocket program has been used.

According to the findings of the study, compared to male students, girls have more positive views about the teachers, education facilities, refectory, dormitory and social sporting conditions of the boarding schools. The students' view about the boarding schools has a significant difference regarding the boarding schools in which they educate. Boarding school students' views about the school vary regarding their grade levels; it has been determined that there is a significant disagreement among the students in the 5th, 6th, 7th and 8th grades on the administration of boarding schools, teachers, education facilities, conditions of refectory and dormitory, social and sporting facilities, and physical conditions. According to the negative articles, which it was determined, have been offered some solutions suggestions.

Key words: Regional boarding schools, Regional secondary boarding schools, Regional secondary boarding schools students

İÇİNDEKİLER

JURİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	x
KISALTMALAR LİSTESİ	xii
BÖLÜM I	
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Amaç	7
1.3. Önem	8
1.4. Varsayımlar	9
1.5. Sınırlılıklar	10
1.6. Tanımlar	10
BÖLÜM II	
2. KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	11
2.1. YBO'LARLA İLGİLİ KURAMSAL AÇIKLAMALAR	11
2.1.1. Yatılı Okulların Tarihi	11
2.1.1.1. Avrupa Eğitim Tarihinde Yatılı Okullar	11
2.1.1.2. Türk Eğitim Tarihinde Yatılı Okullar	12
2.1.1.3. Osmanlı Eğitim Tarihinde Yatılı Okullar	13

2.1.1.4. Cumhuriyet Döneminde Yatılı Okullar	19
2.1.2. Yatılı Okulların Hukuki Temelleri	22
2.1.3. Yatılı Okulların Kuruluş Amaçları	26
2.1.4. Yatılı Bölge Okulları'nın Önemi	27
2.1.5. Yatılı Bölge Okulları'nın Felsefesi ve Hedefleri	28
2.1.6. Yatılı Bölge Okulları'nın Buldukları Bölgelerdeki Toplumsal ve Kültürel Yaşantıya Etkileri	29
2.1.7. Yatılı Okulların Problemleri	31
2.1.8. Yatılı Okullarda İyileştirme Çalışmaları	43
2.1.8.1. Günebakan Projesi	43
2.1.8.2. Biz Büyüyoruz Türkiye Büyüyor Projesi	44
2.1.8.3. Arçelik İle Eğitimde Gönül Birliği Projesi	44
2.1.8.4. İlköğretim Okullarına Yardım Vakfı Projesi (İLKYAR)	45
2.1.8.5. Vitra-Artama "Yibo Hijyen" Projesi	45
2.1.9. Yatılı Okullara İlişkin Sayısal Veriler	47
2.2. YATILI OKULLARLA İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	50

BÖLÜM III

3.YÖNTEM	66
3.1. Araştırmanın Modeli	66
3.2. Evren ve Örneklem	66
3.3. Verilerin Toplanması	67
3.4. Verilerin Analizi	68

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUM	69
4.1. Öğrencilerin Okul Yönetimine Dair Görüşleri	69
4.1.1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Okul Yönetimleri	
Hakkındaki Görüşleri	69
4.1.2. Öğrencilerin Okullara Göre Okul Yönetimleri Hakkındaki	
Görüşleri	72
4.1.3. Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Okul Yönetimleri	
Hakkındaki Görüşleri	74
4.2. Öğrencilerin Öğretmenlere Dair Görüşleri	77
4.2.1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Öğretmenler Hakkındaki	
Görüşleri	77
4.2.2. Öğrencilerin Okullara Göre Öğretmenler Hakkındaki	
Görüşleri	79
4.2.3. Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Öğretmenler	
Hakkındaki Görüşleri	82
4.3. Öğrencilerin Okullarının Eğitim Öğretim Faaliyetlerine	
Dair Görüşleri	85
4.3.1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Eğitim Öğretim	
Faaliyetleri Hakkındaki Görüşleri	85
4.3.2. Öğrencilerin Okullara Göre Eğitim Öğretim Faaliyetleri	
Hakkındaki Görüşleri	87
4.3.3. Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Eğitim Öğretim	
Faaliyetleri Hakkındaki Görüşleri	89
4.4. Öğrencilerin Okullarının Yemekhane ve Yatakhane Koşullarına	
Dair Görüşleri	92
4.4.1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Yemekhane-Yatakhane	
Koşulları Hakkındaki Görüşleri	92
4.4.2. Öğrencilerin Okullara Göre Yemekhane-Yatakhane	
Koşulları Hakkındaki Görüşleri	94
4.4.3. Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Yemekhane-	
Yatakhane Koşulları Hakkındaki Görüşleri	97

4.5. Öğrencilerin Okullarının Sportif ve Sosyal İmkânlarına Dair Görüşleri	100
4.5.1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Sportif Sosyal İmkânlar Hakkındaki Görüşleri	100
4.5.2. Öğrencilerin Okullara Göre Sportif Sosyal İmkânlar Hakkındaki Görüşleri	102
4.5.3. Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Sportif Sosyal İmkânlar Hakkındaki Görüşleri	104
4.6. Öğrencilerin Okullarının Fiziksel Olanaklarına Dair Görüşleri	106
4.6.1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Fiziksel Olanaklar Hakkındaki Görüşleri	106
4.6.2. Öğrencilerin Okullara Göre Fiziksel Olanaklar Hakkındaki Görüşleri	108
4.6.3. Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Fiziksel Olanaklar Hakkındaki Görüşleri	111
4.7. YBO'lara Dair Görüşlerin Cinsiyete Göre Analizi	114
4.8. YBO'lara Dair Görüşlerin Okullara Göre Analizi	115
4.9. YBO'lara Dair Görüşlerin Sınıflara Göre Analizi	119

BÖLÜM V

5. SONUÇ VE ÖNERİLER	122
5.1. Sonuçlar	122
5.2. Öneriler	124
KAYNAKÇA	126
EKLER	136
Anket Soruları	136
İzin Yazıları	139

TABLOLAR LİSTESİ

<u>Tablo</u>	<u>Konu</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 1	Yıllara Göre YBO ve Öğrenci Sayıları	47
Tablo 2	2011 Yılı İtibariyle Yatılı Bölge Ortaokulları Bütçeleri	48
Tablo 3	Seviye Belirleme Sınav (SBS) Sonuçlarının Karşılaştırılması	49
Tablo 4	YBO Öğrencilerinin Yerleştikleri Okullar (2010-2011 Eğitim Öğretim Yılı)	50
Tablo 5	Anket Uygulanan Okulların 2012-2013 Yılı Öğrenci Sayıları	67
Tablo 6	Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Yönetimle İlgili Görüşlerinin Dağılımı	70
Tablo 7	Öğrencilerin Okullara Göre Yönetimle İlgili Görüşlerinin Dağılımı	72
Tablo 8	Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Yönetimle İlgili Görüşlerinin Dağılımı	75
Tablo 9	Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Öğretmenlerle İlgili Görüşlerinin Dağılımı	77
Tablo 10	Öğrencilerin Okullara Göre Öğretmenlerle İlgili Görüşlerinin Dağılımı	80
Tablo 11	Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Öğretmenlerle İlgili Görüşlerinin Dağılımı	83
Tablo 12	Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Eğitim Öğretim Faaliyetleriyle İlgili Görüşlerinin Dağılımı	85
Tablo 13	Öğrencilerin Okullara Göre Eğitim Öğretim Faaliyetleriyle İlgili Görüşlerinin Dağılımı	87
Tablo 14	Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Eğitim Öğretim Faaliyetleriyle İlgili Görüşlerinin Dağılımı	90
Tablo 15	Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Yemekhane Yatakhane Koşullarıyla İlgili Görüşlerinin Dağılımı	93
Tablo 16	Öğrencilerin Okullara Göre Yemekhane Yatakhane Koşullarıyla İlgili Görüşlerinin Dağılımı	95
Tablo 17	Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Yemekhane Yatakhane Koşullarıyla İlgili Görüşlerinin Dağılımı	98
	Öğrencilerin Cinsiyete Göre Sportif ve Sosyal	

Tablo 18	İmkanlarla İlgili Görüşlerinin Dağılımı	100
	Öğrencilerin Okullara Göre Sportif ve Sosyal	
Tablo 19	İmkanlarla İlgili Görüşlerinin Dağılımı	102
	Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Sportif ve Sosyal	
Tablo 20	İmkanlarla İlgili Görüşlerinin Dağılımı	104
	Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Fiziksel Olanaklarla İlgili	
Tablo 21	Görüşlerinin Dağılımı	107
	Öğrencilerin Okullara Göre Fiziksel Olanaklarla İlgili	
Tablo 22	Görüşlerinin Dağılımı	109
	Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Fiziksel Olanaklarla İlgili	
Tablo 23	Görüşlerinin Dağılımı	112
Tablo 24	YBO'lara Dair Görüşlerin Cinsiyete Göre Analizi	114
Tablo 25	YBO'lara Dair Görüşlerin Okullara Göre Analizi	116
Tablo 26	YBO'lara Dair Görüşlerin Sınıflara Göre Analizi	119

KISALTMALAR

MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
YBO	: Yatılı Bölge Ortaokulu
YİBO	: Yatılı ilköğretim Bölge Okulu
PİO	: Pansiyonlu İlköğretim Okulu
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
SPSS	: Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paketi
METK	: Milli Eğitim Temel Kanunu
İLKYAR	: İlköğretim Okullarına Yardım Vakfı
TOÇEV	: Tuvana Okuma İstekli Çocuk Eğitim Vakfı

BÖLÜM I

1.GİRİŞ

Araştırmanın bu bölümünde YBO'larla ilgili problem durumu detaylı bir şekilde incelenmiş olup ardından bu araştırmanın amacı hakkında bilgi verildikten sonra konunun önemi üzerinde durulmuştur. Bu bölümde ayrıca konunun varsayımları, sınırlılıkları ile araştırmada kullanılan önemli terimlerin hangi anlamda kullanıldığına ilişkin bilgileri içeren tanımlar kısmı yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu:

Devletin şefkat elinin göstergesi olan Yatılı Bölge Ortaokullarına öğrenciler farklı bölgelerde farklı sebeplerle gelmektedirler. Coğrafi sebepler, iç göçler ve ekonomik sebepler bunlardan bazılarıdır. Son zamanlarda eğitimde fırsat ve imkan eşitliğini sağlamak üzere pek çok öğrenci YBO'lara gitmektedir.

Eğitim; bireyleri toplumsal ve yetişkin yaşama hazırlayan, onların kişilik gelişimlerine yardımcı olan, gereksinim duyacakları bilgi, beceri ve yetenekler elde etmelerini kolaylaştıran, toplumun sahip olduğu değerlerin, maddi ve manevi kültür unsurlarının genç nesillere aktarıldığı evrensel bir süreçtir (Bucuka, 2009: 11). “Bireyin, kalıtım yoluyla getirdiklerinin dışında kalan her etki eğitimidir ya da bir eğitimin ürünüdür” (Binbaşoğlu, 1991: 27). Bu yüzden eğitimin temel amacı; bilgi, beceri, ilgi, alışkanlık, tutum ve eylemleri sistemli bir şekilde biçimlendirmektedir (Bucuka, 2009: 26).

Toplumlar uygarlık düzeyleri ne olursa olsun kendi varlıklarını sürdürebilmek için üyelerini yetiştirmek durumundadır. Toplumların değişmesi ve gelişmesini sağlayan temel etmen ise bilgi ve eğitimidir (Tosun, 2002: 80).

Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecini ‘eğitim’ olarak tanımlayan Ertürk, tanımında

eğitimin formal yönünü vurgulamıştır. Eğitimin formal misyonunu üstlenen kurumlar, okullardır.

Okullar bireyin belirli amaçlar doğrultusunda, planlı ve programlı biçimde yetiştirilmesini sağlar (Gündüz, 2006: 12). Okullar kontrollü ortamlardır. Okulda öğrenciye kazandırılacak bilgi beceri ve tutumlar önceden belirlenmiştir (Fidan ve Erden, 1993: 72).

Öğrenciler okullarda belirli amaçlara göre eğitilirler. Eğitimin belirli amaçları vardır ve bu amaçlar bazı ölçütlere göre şekillenmiştir. Türk milli eğitiminin ve okulların amaçları belirlenirken bireysel toplumsal ekonomik ve vatandaşlık ölçütleri kullanılmıştır. Başka bir açıdan bakıldığında; eğitimimizin bazı uzak amaçları bulunmaktadır. Bu amaçlar toplumumuzun ideal ve değerlerini içerir ve değerlerimiz ancak okullarda planlı bir şekilde çocuğa aktarılabilir (Bucuka, 2009: 28).

Okullar, dünyanın her ülkesinde, birbirine benzer ya da birbirinden farklı biçimlerde örgütlenmiş olup bazı amaç ve işlevlere sahiptir. Okullardan beklenen, söz konusu amaç ve işlevlerini en üst düzeyde gerçekleştirmektir. Okullar, öğretme ve öğrenmenin gerçekleştiği, eğitim hizmetinin üretildiği ve sunulduğu en önemlisi de insan kişiliğinin biçimlendiği yerlerdir (Şişman, 2004: 19).

Formal eğitim bağlamında okullar çok önemli kurumlar haline gelmiştir. Formal eğitim, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere ikiye ayrılır. Örgün eğitim amaca göre hazırlanmış programlarla okul çatısı altında, belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireyler için yapılan düzenli eğitimidir (Kıroğlu ve Elma, 2009: 7). Ülkemiz örgün eğitim kurumlarının ilk basamağı ilköğretim okullarıdır. “Hemen hemen her ülkede İlköğretim, eğitim sisteminin temelidir. Bu yüzden ilköğretimi düzenlemek ve ilköğretim olanaklarını insanlara açmak, tüm nüfusa ilköğrenimi zorunlu kılmak, devletlerin görevleri arasında sayılmıştır” (Başaran, 1994: 75).

Eğitim olanaklarının sınırlı ve ilköğretimden sonra örgün eğitimi terk etme oranının yüksek olduğu Türkiye gibi ülkelerde, toplumdaki bireylerin en azından temel bilgi ve becerilerle donatılmış hale getirilmesi açısından, ilköğretim kademesinin eğitim sistemi içerisinde ayrı bir önemi vardır (Erden, 2011: 129).

İlköğretim çağına gelen her birey ilk kez planlı, programlı, amaçlı, güdümlü, destekli ve zorunlu bir öğretim süreci içerisine girmekte, bu yönüyle ilköğretim bireyin gelişim ve eğitiminde çok önemli ve kritik bir dönemi oluşturmaktadır (Öztürk, 2010: 37). İlköğretim kültürümüzün geliştirilmesi ve gelecek nesillere aktarılmasında, çağın şartlarına uygun olarak yaşam kalitesinin yükseltilmesinde, demokratik bir toplum oluşturulmasında temel teşkil etmektedir. İlköğretim bireyin tüm yaşamındaki eğitsel başarısını etkileyecek temel davranış ve alışkanlıkların kazanıldığı yıllardır (Arı, 2003: 102).

Bilimsel, teknolojik ve toplumsal sistemde meydana gelen gelişmeler tüm kurumlan gelişime zorladığı gibi eğitim kurumlarından da beklenen işlevleri farklılaştırmış ve çoğaltmıştır (Semerci, 2004). “Dünyada yaşanan değişimi lehine çevirmek isteyen ülkeler, eğitim sistemlerini de bu doğrultuda yenilemek ve bu yenileşmeyi eğitim faaliyetlerine yansıtmak durumundadır. Ülkemizin eğitim alanında uyguladığı tüm yenilikler, bugünü süreç ve farklı uygulamalarla etkilerken, ürün olarak geleceğimizi etkileyecektir” (Gömlüksiz ve Kan, 2007).

Devletler, dünyada yaşanan değişimlere ayak uydurmak ve toplumsal kalkınmayı sağlamak amacıyla çeşitli eğitim sistemleri uygulamaktadır. Uygulanan eğitim sistemleri genellikle 8-12 yıllık bir zorunlu eğitimi ve bu eğitimden sonra isteğe bağlı orta ve yüksek eğitimi kapsamaktadır. Zorunlu eğitim süreleri devletten devlete farklılık göstermektedir (Işıkoğlu, 2007: 2-3).

Belçika’da anaokulu 3, ilkokul 6 yıl, zorunlu eğitim süresi ise anaokulu dışında 12 yıldır. Amerika’da eğitim kurumlan, ilkokul, ortaokul ve liselerden oluşmaktadır. Bu ülkede 8+4 formatı, 6+3+3 formatı ve 6+6 formatı olmak üzere üç ana sistem vardır. Aile bu formatlardan herhangi birini seçebilir, ABD’de zorunlu eğitim süresi eyaletlere göre 10-13 yıl arasında değişim göstermektedir (<http://www.egitimdenhaberler.com>). Zorunlu eğitim, İspanya ve İtalya’da 8 yıl, Yunanistan’da 9 yıl, İngiltere, Lüksemburg, İskoçya ve Galler’de 11 yıl, ... Almanya ve Hollanda’da yarı zamanlı dönemlerde sayıldığında, 11 yıldan fazla uygulanmaktadır (Işıkoğlu, 2007: 2-3).

Bu çerçevede ülkemiz eğitim sisteminde de değişim ve gelişimler olmuştur. “1997-1998 öğretim yılından itibaren sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretime geçilmesini sağlayan 4306 Sayılı Kanun, 18.08.1997 tarih ve 23084 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girdi. İlk yıl esnek tutulan yasa, ikinci yıl tam olarak uygulandı” (Arı, 2003: 103). Sekiz yıllık zorunlu temel eğitime geçilmesi, ülkemizin eğitimine uygulanmaya başladığı yıl itibariyle büyük katkı sağlamıştır. Sekiz yıllık zorunlu temel eğitimin başladığı 1997-98 öğretim yılında ilköğretimde ortalama okullaşma oranı %85.63’ken 1999-2000 yılında bu oran %90.68 olmuş, ayrıca temel eğitime geçilen yılda kız öğrencilerin okullaşma oranında %7’lik bir artış sağlanmıştır (Gelişli, 2005: 182).

Sekiz yıl kesintisiz ve zorunlu ilköğretim uygulamasına geçilmesiyle birlikte, küçük yerleşim birimlerindeki öğrencilerin, bu uygulamadan nasıl yararlandırılacağı sorunu ortaya çıkmıştır. Çünkü tüm küçük yerleşim birimlerine okul kurup öğretmen atamak eğitim ekonomisi açısından mümkün olmadığı gibi, bu yerlerde yaşayan öğrencilerin tamamını büyük yerleşim yerlerindeki okullara taşımak da o dönemde mümkün olmamıştır. İşte bu soruna çözüm olarak taşınmalı ve Yatılı Bölge Ortaokulları bulunmaktadır (Arı, 2003: 105).

“Sekiz yıl kesintisiz ve zorunlu eğitime geçilmesiyle, ilköğretim kurumları normal, taşınmalı ve yatılı olmak üzere üç uygulama şeklindedir” (Gündüz, 2006: 5).

2012 yılında kabul edilen 12 yıllık zorunlu eğitim kanunu ile de bu uygulamalar devam etmekle beraber, 11/04/2012 tarihli ve 28261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 30/3/2012 tarihli ve 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanunla, Yatılı İlköğretim Bölge Okulları uygulamasında bazı değişiklikler yapılmıştır. Bakanlık tarafından yayınlanan 09/05/2012 tarihli genelgede: “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının yatılı kısımlarında sadece ortaokul (5, 6, 7 ve 8. sınıf) öğrencileri yatılı olarak kalacaktır. İlkokul öğrencilerinin ise köy okullarında veya taşınmalı olarak diğer ilkokullar ile Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında gündüzlü olarak öğrenimlerine devam etmeleri için gerekli tedbirler alınacaktır.” açıklaması yapılmıştır (<http://www.meb.gov.tr/mevzuat>). 2012-2013 eğitim öğretim yılında derhal uygulamaya geçilmiş ve 2012-2013 eğitim öğretim yılında Yatılı İlköğretim

Bölge Okullarına sadece 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri kabul edilmiştir. Önceden bu okullarda okumakta olan ilk 4 sınıf öğrencileri ise taşımali eğitime devredilmiştir.

Yatılı İlköğretim Bölge Okulları isim olarak sekiz yıllık eğitime geçişle ortaya çıkmış olsa da elbette bu okullar tarihimizin ilk yatılı okulları değildir. “Türk eğitim tarihi sürecinde yatılılık olgusu, ilk kez medreselerde başlamış, farklı isim ve uygulamalarla günümüze kadar uygulanmıştır” (Akt. Ayçin, 2009: 49). Sekiz yıllık eğitime geçişle birlikte bu okullar Yatılı İlköğretim Bölge Okulları (YİBO) adını almıştır. 12 yıl zorunlu eğitime geçişle birlikte bu kurumların kapsamındaki değişiklik sebebiyle 2012-2013 öğretim yılında Yatılı İlköğretim Bölge Okulları, Yatılı Bölge Ortaokulları (YBO) olarak isimlendirilmiştir.

Bu araştırma 2013-2014 eğitim öğretim yılında okulların “Yatılı Bölge Ortaokulu” olarak adlandırıldığı bir dönemde yapılmasına rağmen, araştırmada bu okullardan çoğu zaman Yatılı İlköğretim Bölge Okulları (YİBO) adıyla da bahsedilmiştir.

“YİBO, Türkiye’de nüfusun az ve dağınık olduğu yerleşim yerlerinde (köy, mezra, kom, oba) zorunlu eğitim çağına gelmiş, yoksul veli çocuklarının sekiz yıllık eğitim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan yatılı okullardır.” Bu okullarda öğrencilere eğitim-öğretimin yanı sıra, eğitimleri boyunca barınma, yeme, içme vb. olanaklar da sağlanmaktadır (Erkul, 1997; Ayçin, 2009: 48).

Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğindeki 21.07.2012 tarihli değişiklikle, Yatılı Bölge Ortaokullarına hangi öğrencilerin alınacağı şu şekilde ifade edilmiştir: “Okulu bulunmayan veya öğrenci yetersizliği nedeniyle okulu kapatılan yerleşim birimlerindeki öğrenciler ile birleştirilmiş sınıfları bulunan ilkokullarda dördüncü sınıfı tamamlayan ve taşımali ilköğretim kapsamına alınamayan mecburi ilköğretim çağındaki öğrenciler Yatılı Bölge Ortaokullarına alınır. Bulduğu ilde Yatılı Bölge Ortaokulu bulunmayan öğrenciler, kontenjanlarının bulunması durumunda diğer illerdeki Yatılı Bölge Ortaokullarına yerleştirilir” (Resmi Gazete, 2012: 22).

2012- 2013 eğitim öğretim yılında Türkiye’de 468 YBO bulunmakta ve bu okullarda 2012-2013 öğretim yılında 86.540’i erkek 85.314’u kız olmak üzere 171.854 öğrenci öğrenim görmüştür (MEB, 2013).

Bugüne dek YBO’lar sayesinde ulaşım imkânsızlıkları ve maddi yetersizlikler yüzünden okuyamayacak olan birçok çocuk YBO ’larda öğrenim görüp eğitilmiş bireyler olarak topluma kazandırılmıştır. Ancak özellikle son yıllarda YBO’larda eğitim kalitesinin düştüğü ve olumsuz olayların yaşandığı görülmektedir (Aral, 2010; Öztürk, 2007).

Bir okul aynı zamanda hem okul hem ev olduğunda o kurumun kimliği aslında ne sadece okul ne de sadece ev olur bu nedenle de bu kurum artık aktarım ve karşıt aktarıma fazlasıyla açık hale gelir. Okulda geçirilen zamanın fazlalığı, disiplin ve denetim yoğunluğu sebebiyle yatılı okullarda daha fazla eğitimsel etkinlik düzenlenebilir. Bu etkinliklerin çocuğun gelişiminde katkısı büyüktür.

Bununla beraber, farklı araştırmalara bakıldığında; yatılı okul deneyimine sahip insanlarda yoğun olarak psikosomatik hastalıkların görülmesi, kardeş bağlarının zayıflaması, aile ilişkilerinin bozulması, yoğun ev hasretinin yarattığı fiziksel ve ruhsal rahatsızlıkların görülmesi ya da aile tarafından istenmeme, terk edilme gibi duyguların yaşanması, akademik başarısızlıklara sebep olması gibi pek çok olumsuz sonuçları olduğu da görülmektedir.

Yatılı okullar bazı çocuklar için aile ortamını aratmayacak kadar iyi bir alternatif, bazı çocuklar için yaşamlarına devam edebilmeleri için tek seçenek, hatta belki bir “kurtarıcı” bazı çocuklar için hayatlarını zenginleştirecek bir eğitim alternatifi, bazıları içinse bir anlamda sürgüne gönderildikleri hüzünlü bir ortam olabilmektedir. Yoksulluk ve çok çocuğa sahip olmaları nedeniyle, hiç değilse karnı doysun diye çocuğunu yatılı okullara gönderen ailelere sıklıkla rastlanmaktadır (Başarır ve Parman, 2009: 27-40).

YBO’larda yaşanan olumsuzluklar birçok kez YBO ’ların kapatılmasını gündeme getirmiş, konu: siyasetçiler, eğitim uzmanları, okul yöneticileri tarafından tartışılır hale gelmiştir (<http://arama.hurriyet.com.tr>). Bazı görüşler, YBO ’lara yüksek bütçeler ayrılmasına rağmen başarının düşüklüğünü ve öğrencilerin küçük

yaşlarda ailelerinden ayrılmasının pedagojik açıdan yanlışlığını öne sürerek okulların kapatılıp burada okuyan çocukların taşınmalı eğitim görmeleri fikrini desteklerken, bir kesim de YBO'ların daha kaliteli eğitim vermek üzere düzenlenerek yaygınlaştırılmasını istemektedir. Konu ile ilgili tartışmalar halen sürmekte ve konu hakkında siyasetçiler, eğitim uzmanları, yatılı okul yönetici ve öğretmenleri fikir beyan etmektedir.

Tüm bu eleştiriler ve olumsuz görüşlerden dolayı 2012 yılında 4+4+4 eğitim sistemine geçilirken yatılı okulların kapsamında da değişiklikler yapılarak, 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencileri yatılı okul kapsamından çıkarılmış, taşınmalı eğitime devredilmiştir. 2012-2013 eğitim öğretim yılında gereken şartların sağlandığı illerde ilköğretimin ilk dört sınıfı 2012 yılında yatılı okullara alınmamıştır.

Elbette YBO'ların işleyişindeki olumlu olumsuz yönleri en iyi tespit edebilecek olan kesim, bu kurumlarda eğitim öğretim görüp, bu kurumlarda yaşayan öğrencilerdir. İşte bu sebeple çalışmamızda, YBO'ların olumlu olumsuz yönlerini tespit etmek amacıyla, YBO öğrencilerinin YBO'lar hakkındaki görüşleri alınmıştır.

Araştırmada Yatılı Bölge Ortaokullarının işleyişine ilişkin bu okullarda okuyan öğrencilerin görüşleri nelerdir? Sorusunun cevabı aranmıştır.

1.2. Amaç:

Bu araştırmanın genel amacı YBO öğrencilerinin eğitim öğretim gördükleri ve yaşamlarını sürdürdükleri YBO'lar hakkındaki görüş ve düşüncelerini saptayabilmektir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- 1- YBO öğrencilerinin YBO'ların yönetimine dair görüşleri nelerdir?
- 2- YBO öğrencilerinin YBO'ların öğretmenlerine dair görüşleri nelerdir?
- 3- YBO öğrencilerinin YBO'ların eğitim öğretim faaliyetlerine dair görüşleri nelerdir?
- 4- YBO öğrencilerinin YBO'ların yemekhane ve yatakhane koşullarına dair görüşleri nelerdir?

- 5- YBO öğrencilerinin YBO'ların sportif ve sosyal imkânlarına dair görüşleri nelerdir?
- 6- YBO öğrencilerinin YBO'ların fiziksel olanaklarına dair görüşleri nelerdir?
- 7- Kız ve erkek öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 8- Araştırmanın yapıldığı dört farklı YBO' daki öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 9- 5, 6, 7 ve 8. sınıf YBO öğrencilerinin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.3. Önem:

Türkiye geniş yüzölçümüne sahip bir ülkedir, nüfusun dağılımı dağınık olup nüfusun önemli bir bölümü köy, mezra, oba, kom ve yayla gibi yerleşim yerlerinde yaşamaktadır. Özellikle Karadeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde coğrafi engeller yaşamı ve eğitime devamı etkilemektedir. İklimin elverişsiz olduğu yörelerde uzun zaman yollar kapanmakta, yaşam koşulları zorlaşmaktadır. Bununla beraber köyden kente göç sorunu yüzünden küçük yerleşim birimlerinde nüfus azalmaktadır. Bu durum, buralarda yaşayan ilköğretim çağındaki öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının merkezî bir eğitim kurumunda karşılanması çözümünü gündeme getirmektedir.

Yatılı okulların var olma sebepleri elbette sadece coğrafi özellikler ve göç olgusu değildir. Bu etkenlerin yanı sıra eğitimde fırsat ve olanak eşitliği ilkesinin zorunlu bir sonucu olarak, maddi olanaklardan yoksun öğrencilerin her türlü eğitim-öğretim, kırtasiye, beslenme, barınma, harçlık vb. gereksinimlerinin karşılanması gerekliliği de yatılı okulların varlığı için gerekçe teşkil etmektedir (Ayçin, 2009: 47).

Bugün il veya ilçe merkezlerinde ikamet etmelerine rağmen yoksulluk sebebiyle normal okullarda okuyamayacak durumdaki pek çok çocuk YBO'larda

okumaktadır. Çünkü Türkiye’de temel eğitimin amacı, milli eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak;

1- Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek,

2- Her Türk çocuğunu ilgi ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır (Resmi Gazete, 1973: 1-5).

İşte bu amaçlara hizmet etmek ve eğitimde fırsat ve imkân eşitliğini sağlamak üzere açılan YBO’ların ne derece fayda sağladığı önem arz etmektedir.

Okulu bulunmayan yerleşim birimlerinde, ilköğretim çağındaki çocuklara gerekli eğitim öğretimi vermek ve bölge koşullarının olumsuzluklarına rağmen devlet olmanın sorumluluğunu yerine getirmek için kurulan Yatılı Bölge Ortaokullarının sayısı ve bu okulların bu güne dek yetiştirdiği öğrenci sayısı dikkate alındığında, günümüz koşullarındaki yerini merak etmemek olanaksızdır (Aytekin, 2009: i).

Bugüne kadar bu okulların işleyişine yönelik birçok akademik araştırma yapılmıştır. 4+4+4 eğitim sistemine geçilmesiyle YBO’lara artık sadece ortaokul öğrencisi alınacağı için, sadece bu öğrencilerle yapılmış olması,yeni sistemin ilk araştırması olması araştırmanın önemini artırmaktadır. Ayrıca bu araştırmanın başka araştırmalara kaynaklık etmesi beklenmektedir.

1.4. Varsayımlar:

Araştırma, araştırmaya katılan YBO öğrencilerinin ölçek sorularına samimi cevap verdikleri sayılısı üzerine kurulmuştur.

1.5. Sınırlılıklar:

Bu araştırma 2013-2014 yılında Hatay'ın Kırıkhan, Reyhanlı, Hassa ve Yayladağı ilçelerindeki Yatılı Bölge Ortaokullarında okuyan 2129 öğrenci arasından rastgele seçilmiş 480 öğrencinin görüşleriyle sınırlı kalmaktadır.

1.6. Tanımlar:

Yatılı İlköğretim Bölge Okulu (YİBO) :Nüfusun az ve dağınık olduğu yerleşim yerlerinde (köy, mezra, kom, oba) zorunlu eğitim çağına gelmiş çocukların sekiz yıllık eğitim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuş okullardır (MEB, 2008).

Yatılı Bölge Ortaokulu (YBO) : Nüfusun az ve dağınık olduğu yerleşim yerlerinde (köy, mezra, kom, oba) zorunlu eğitim çağına gelmiş çocukların sekiz yıllık eğitim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuş okullardır (MEB, 2008).2012 yılında 4+4+4 sistemine geçilirken bu ismi almıştır.

YİBO I. Kademe: Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının ilkokul bölümü (1-4. sınıflar)

YİBO II. Kademe: Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının ortaokul bölümü (5-6-7-8. sınıflar)

Kom: Bir köy muhtarlığına bağlı, köy sınırları içinde olup tarlası başında oturan küçük aileler topluluğu.

Oba: Çadır halkı, göçebe ailesi, göçebelerin bir zaman için konakladıkları yer.

Mezra: Belli bir köy muhtarlığına bağlı fakat muhtarlık merkezinden uzak mahalle, büyük kom.

BÖLÜM II

2. KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde Yatılı Bölge Ortaokullarıyla ilgili kuramsal açıklamalar ve yatılı okullarla ilgili yapılmış araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. YBO'LARLA İLGİLİ KURAMSAL AÇIKLAMALAR

2.1.1. Yatılı Okulların Tarihi:

21.07.2012 tarihinde Türk Eğitim Sisteminde yapılan son değişiklikle en alt düzeyde ortaokullarda uygulanan yatılılık sistemi; geçmişten günümüze, maddi imkânlardan yoksunlara, ya da çevresinde okul olmayanlara eğitim imkanları sunmak amacıyla kurulmuş, çeşitli şekillerde uygulanmıştır (Resmî Gazete, 2012: 22).

2014 yılı itibariyle Yatılı Bölge Ortaokulu adı altında varlığını sürdüren yatılı okulların benzeri uygulamalara Türk ve Avrupa eğitim tarihinde rastlamak mümkündür.

2.1.1.1. Avrupa Eğitim Tarihinde Yatılı Okullar:

“Yatılı okul kavramının Avrupa tarihindeki uygulamalarını araştırdığımızda karşımıza Pestalozzi (1746-1827) çıkar (Gönen Cengiz 2008: 29). 19. yüzyılın son çeyreğinde ortaya çıkan Pestalozzi'nin kurduğu yoksullar yurdu ve “Kır Eğitim Yurdu” akımı ile kurulan okullar Avrupa eğitim tarihinde yatılılığın ilk örneklerindedir (Erkul, 1997; Özdemir Kardeş 2007: 7).

Yaşadığı dönemde yoksul çocuklar için yatılı okullar açmış olan Pestalozzi'nin esas amacı, eğitim yoluyla yeni bir toplumsal durum yaratmak, yoksul halk tabakalarının güç ve yeteneklerini geliştirmek ve yoksul halkın ekonomik

kalkınma ile ahlaki mükemmelleşmeye erişmesini sağlamaktır (Gönen Cengiz 2008: 29). Bu amaçları doğrultusunda, 50 kadar yoksul çocuğu himayesine alan Pestalozzi, 1775 yılında bir çiftliği “yoksullara bakım yurdu” haline sokar ve çocukların kendi çalışmaları yoluyla geçimlerini sağlayacak bir yetiştirme sistemi uygulamaya başlar. Neuhoftaki “yetimler yurdu” öğretim ile üretici işin (tarla çalışmaları, iplik eğirme işi vb.) birleştirilmesi ilkesi üzerine dayanmaktadır. Bu işlerden sağlanan gelirler, yetimler yurdunun masraflarını karşılayacaktır. Çocuklar ayrıca burada tam bir aile ortamı bulmuş olacaktır. Çocuklar tarlada pamuk yetiştirme işinde çalışmakta, aynı zamanda belirli temel dallarda derslere devam etmektedir. Yoksullar yurdu teşebbüsünde başarısızlığa uğrayan Pestalozzi, beş yıl sonra (1780) bu kurumu kapatmak zorunda kaldı. 1789 yılında Fransa'nın İsviçre'ye müdahalesi sonrası yeni hükümet Pestalozzi'yi Stans'daki “yetimler yurdu” nun başına getirdi, savaş sırasında yetim kalmış olan 80 kadar çocuğa, Pestalozzi bir buçuk yıl süreyle şefkatli bir baba gibi baktı. 1790 yılında bakım yurdunun askeri hastaneye dönüştürülmesiyle, Pestalozzi de bu işi bırakmak zorunda kaldı. Pestalozzi son olarak eserlerinden elde ettiği parayla 1818'de Clindy'de yeni bir yoksullar yurdu kurdu. Ancak yakın çalışma arkadaşlarıyla bozuşarak 1825'te okuldan ayrıldı (Aytaç 2009: 245-247).

2.1.1.2. Türk Eğitim Tarihinde Yatılı Okullar:

Kendi tarihimizde yatılılık kavramına bakacak olursak, medreseler ilk yatılı okul örnekleri olarak karşımıza çıkacaktır. Medreseler Karahanlılar zamanında kurulmuş ve Karahanlılar medreseleri Semerkant, Buhara, Taşkent, Balasagun, Yarkent, Kaşgar gibi önemli kentlere yaymıştır. Selçuklular Döneminde daha da gelişmiş ve ülkenin her yanına yayılmıştır. Medreselerin Selçuklular Döneminde önem kazanıp yayılma nedenleri arasında yoksul veya yetenekli öğrencileri okutup topluma kazandırma düşüncesi vardır (Akyüz 2008: 21-44).

Tarihimizde ilk yatılı okul örneği sayılabilecek medreselerin gelir kaynakları esas olarak vakıflardan sağlanıyordu, bunun yanında medreselere devlet yardımı da vardı. Bugün Yatılı okullarda olduğu gibi o dönemde, medreselerde öğrencilerin tüm

ihtiyaçları karşılıksız sağlanırdı. Öğrencilere vakıf gelirlerinden karşılıksız para ve imarettten parasız yemek verilirdi. Bu durum o dönemde medreseler için önemli bir olumlu özellikti. Medreselerin olumlu yönlerinden biri de bina ve yerleşme düzenleri idi. Onlar başka sosyal kurumlarla beraber, bir cami etrafında külliye oluştururdu. Medrese dersleri arasında uyum ve öncelik sonralık bakımından tutarlılık vardı.

Medreselerin kesin süreleri yoktu, amaç belli kitapları okumaktı. Medreselerde sınıf değil ders geçme sistemi vardı. Medreselere sıbyan mekteplerini bitirenler, ya da en az o kadar özel bir öğrenim gören erkek öğrenciler girmekte idi. Medreselerde öğrenci sayısı vakıf şartlarına, binanın büyüklüğüne ve dönemlere göre değişmekle beraber, genellikle bir medresede tüm öğrenci sayısı 20-30'u geçmezdi. Bazen medreseler arasında öğrenci aktarılması olurdu (Akyüz 2008: 46-87).

“Osmanlı devletinin kurulduğu senelerde İslami esaslar üzerine kurulacak devletin amacına uygun telkinler yapan ve bu sebepten dolayı büyük öneme sahip olan medrese hayatında yatılı okullara benzer bir hal görmek mümkündür. Osmanlı Döneminde en az Medreseler kadar yatılı okul karakteri gösteren bir okul da “Enderun mektebidir.” Safa Güner 1955 yılında yatılı okullar ve köylerle ilgili detaylı bir araştırma yapmış olduğu kitabında yatılı okul tarihiyle ilgili böyle söyleyip, kitabının genelinde Osmanlı Döneminde yatılı okullara benzer özellik taşıyan okulların bulunduğu ancak bu okulların tam olarak Cumhuriyet Dönemi yatılı okullarının özelliğini göstermediği görüşünü savunmuştur.

2.1.1.3. Osmanlı Eğitim Tarihinde Yatılı Okullar:

Osmanlı döneminde yatılı okula benzer özellik gösteren bir diğer eğitim kurumu da Enderun mektebidir. Akkutay'ın Enderun mektebi hakkında detaylı araştırmalarını içeren “Enderun Mektebi” kitabı ve Akyüz'ün eğitim tarihimizi titizlikle incelediği “Türk Eğitim Tarihi” kitabından Enderun Mektebi hakkında şu bilgilere ulaşılmıştır.

Enderun mektebi, esas olarak Hıristiyan tebaandan alınan yetenekli çocukları iyi ve güvenilir devlet adamı ve asker yapma amacını taşımaktadır (Akyüz 2008: 96). “II. Murat zamanında kurulan Enderun mektebi, gerçek şahsiyetine Fatih Sultan Mehmet zamanında kavuşmuştur. Fatih Sultan Mehmet zamanında Enderun Mektebi

yalnız bir devşirme mektebi olma hüviyetinden çıkarak devletin korunması için gerekli mülki ve idari kadronun eğitimine de yönelmiştir” (Akkutay 1984: 26). Enderun mekteplerinin öğrenci kaynağı esas olarak acemi oğlanlardır (Akyüz 2008: 96).

Acemi oğlanlar ise o dönemde yeniçeri ocağında kullanılmak için esirlerden veya devşirme usulüyle Hıristiyanlardan toplanan çocuklara verilen addır (Akkutay 1984: 49). Acemi oğlanlar şu şekillerde sağlanmaktadır.

1- Pençik Oğlanları: Savaşta esir alınan Hıristiyan gençlerinin beşte biridir, şeriata göre padişaha aittir. İlk kez 1. Murat pençik oğlanı denilen bu gençlerin Anadolu’da Türk çiftçi ailelerinin yanına gönderilmesi, orada Türk İslam geleneklerini, hayatını ve dilini öğrendikten sonra onlardan askerlik ve devlet işlerinde yararlanılması konusunda hükümler koymuştur.

2- Devşirme oğlanları: Padişahın 3-5 yılda bir görevlendirdiği memurlar 8-20 yaş arasındaki Hıristiyan çocuklardan sağlıklı, güçlü, eli yüzü düzgün, boyu bosu uygun ve yakışıklı olanları alır. Evli gençler, Türkçe bilenler, İstanbul’a gitmiş ve gözü açılmış olanlar, çoban çocukları ile bir sanat sahibi olanlar, Yahudiler vs. devşirilmemiştir. Ayrıca 40 evden 1 çocuk alınmakla yetinilmiştir.

O dönemde bir Hıristiyan çocuğun devşirilmesi ailesi için genellikle bir imtiyaz ve şeref sayılmaktadır. Devşirilen çocuk ve gençlere devşirme oğlanları ya da acemi oğlanlar denir. Türk İslam hayatını ve Türkçeyi öğrenmeleri için Anadolu’da (sonraları bazıları Rumeli’de) Türk çiftçi ailelerin yanına verilir, bunlar 3-5 yıl Türk aileleri içinde kaldıktan sonra acemi oğlanlar mekteplerine alınır, orada askeri ve temel bir eğitimden geçirilir (Akyüz, 2008: 96).

Enderun mektebi herhangi bir öğrencinin direk başlayabileceği bir okul değildir. Acemi oğlanlar arasından seçilen öğrenciler hazırlık saraylarında eğitilir. Hazırlık sarayları başlıca dört saraydan ibarettir ve hepsinin amacı Enderun Mektebine öğrenci yetiştirmektir (Akkutay, 1984: 167). Enderun mektebine alınan gençlere iç oğlanları denilir (Akyüz, 2008: 96).

Bütün saray mekteplerinin öğrencileri Osmanlı İmparatorluğunun çeşitli yerlerinden dinleri, adetleri, tamamı ile başka başka olan çeşitli ailelerden devşirme

kanunu ile toplanmıştır. Bu öğrencilerin Enderun mektebinde disipline uymaları için mutlak bir otoriteye ihtiyaç vardı. Öğrencilere mektepte nasıl giyinmeleri gerektiği öğretilirdi. Elbise ve çamaşırlarını muntazam toplamaları öğretilir ve öğrenciler sıklıkla takip edilirdi. Öğrenciler yemek zamanında 10'ar kişilik gruplar halinde ayrı sofralara oturur, öğrenciler için bir nevi belletici olan akağa, sofranın ortasına konan yemeğe başlamadan, öğrenciler yemeğe el uzatmazdı. Öğrenciler 10'ar kişilik kümelerle ayrılır, başlarına bir lala atanır, o lala öğrencilerle birlikte yer, içer ve yatar. Öğrencilerden Lala sorumluydu (Akkutay, 1984). Acemi oğlanlardan seçilen bir grup öğrencinin ciddi ve özel birçok eğitimden geçirildiği Enderun mektebi, tarihimizde önemli devlet adamları yetiştirmiş, başka ülkelerde benzeri uygulamalara rastlanmayan bize özel bir yatılı okul örneğidir. Ancak bu okulun günümüz yatılı okul uygulamalarına yakın bir yatılı okul uygulaması olduğunu söylemek güçtür.

Osmanlı Devletinde bugünkü şekline yakın ilk yatılı okul fikri ise 1838'de "Meclisi umuru nafia (maarif i umumiye nezareti açılmadan önce Osmanlı Devletinde eğitim kararlarının alındığı bir meclis)"nin mevcut mahalle mekteplerinin ıslahı ve rüştiyelerin açılması için hazırladığı raporda geçmektedir. Bu belgede ilk kez yetim çocukların himayesi ve terbiyesini sağlayacak bir yatılı okul fikri öne sürülmüştür. Ancak bu fikrin gerçekleşmesi uzun zaman almıştır. Yatılı okulların bugün ki haline yakın örneklerinden birini, Mithat Paşa'nın açmış olduğu "Islahhanelerde" görüyoruz. 1860 yılında Mithat Paşa kimsesiz kalmış İslam ve Hıristiyan çocukların iâşesini temin edip, öğretmenler tayin ederek hayırseverlerin yardımıyla ilk yatılı okul örneği sayılabilecek ıslahhaneyi açmıştır. Daha sonra Mithat Paşa valilik yaptığı yerlerde; Niş, Sofya, Şam ve Selanik gibi illerde de ıslahhaneler açmıştır. Sonrasında Yusuf Ziya Bey'in gayretleriyle kurulan "Cemiyeti Tedrisiyeyi İslamiye" nin fakir çocukların eğitimi ile ilgili çalışmaları rağbet görmüş ve 1873'te İstanbul'da öksüzler için "darüşşefaka" açılmıştır. Başlangıçta ilk tahsil için açılan darüşşefaka sonraları bir ilim yuvası haline gelmiş ilk yatılı okullardandır (Güner, 1955: 4-7).

1908-1913 yılları arasında ortaokul kademesinde olan yatılı okulların bulunduğu iller: Dersaadet, Edirne, Tokat, Amasya'dır. Ortaokul kademesindeki yatılı okulların bulunduğu yerlerin sayıca az ve daha çok devlet merkezine yakın

yerler olduğu görülmektedir. Bu durum, ortaokul kademesindeki eğitim kurumlarının henüz yeterince yaygınlık kazanmadığı ya da ortaokul kademesindeki yatılı okullarla ilgili olarak hazırlanan düzenlemelerin uygulamada kullanılmadığı şeklinde yorumlanabilir (Yaktı, 2008: 32).

1913 yılına gelindiğinde “Tedrisatı İbtidaiyye Kanunu Muvakkatı” (Geçici İlköğretim Yasası) çıkarılmıştır. Bu yasayla, ilköğretimin parasız olması kararlaştırılarak, her il merkezinde yatılı ilkokullar açılması öngörülmüştür (Yördem, 2009: 22). O dönemde ilköğretimi yaygınlaştırmak için çıkarılan bu yasa, ülkede ilköğretimin yaygınlaştırılması için gösterilen bir çabadır. 1914’te Kastamonu Millet Vekili İsmail Mahir Efendi her il ve sancakta, köy çocuklarına özgü yatılı okullar açılmasını, buralarda her köyden bir kız bir erkek çocuk alınmasını istemiştir (Gönen Cengiz, 2008: 30).

Türk eğitim tarihinde, İsmail Mahir Efendi’nin rolü dünya eğitim tarihindeki H.Pestalozzi’nin rolüne benzetilebilir. Pestalozzi’nin, Napolyon ordularının Rusya savaşında öksüz, yetim bıraktığı çocukları, bir okul açarak eğittiği gibi, İsmail Mahir Efendi de Trablus ve Balkan savaşları sırasında öksüz kalan binlerce çocuğu yoksulluktan kurtarıp ülkeye kazandırmak için, Darüleytam (yetimler yurdu)’ın açılmasını sağlamıştır (Kılıç, 2001: 19-20). Ancak açılan ilk darüleytam İsmail Mahir Efendiye ait değildir. Balkan harbi sonunda İttihat ve Terakki Cemiyeti kendi himayesinde şehit çocuklarını intikam duygularıyla yetiştirmek gayesiyle bir darüleytam açmıştır ve bu okula “İttihat Terakki Darüleytamı” adı verilmiştir. Bu ilk darüleytam Edirne Karaağacı’nda olup 40 kişilik bir mevcutla ve gayet mütevazı bir kadroyla işe başlamıştır (Güner, 1955: 11-12). 1916’da açılan darüleytamlar daha çok savaş, düşman istilası ve açlık gibi nedenlerden dolayı yetim ve öksüz kalan çocukların korunmasıyla ilgilenmiştir. Bu kurumlar hem çocukları barındırmış, hem de onlara okuma ve yazma öğreterek bir meslek edindirmeye çalışmıştır (Bostan, 2005: 41).“Günümüz yatılı okullarına en yakın uygulama, balkan harbi sonunda açılan darüleytamlardır” (Güner, 1955: 11).

Savaş, o yıllarda açılan bu okulların mevcudiyetine olan ihtiyacı daha da artırmış İstanbul’da yetim ve sahipsiz kalan birçok çocuk için, Mahir Efendi tarafından İstanbul’da yeni bir darüleytam açılmıştır. O yıllarda bu okullara olan

ihtiyacın yoğun olması nitelikleri düşük olsa da bu okullarının sayılarının hızla artmasına sebep olmuş ve bir Darüleytam Umum Müdürlüğü oluşturulmuştur. Güner (1955), “Yatılı Okullar” adlı kitabında Darüleytamlarla ilgili geniş bilgi vermiş, bu okullarda ki eğitim öğretim faaliyetlerini şöyle anlatmıştır.

Darüleytamlar bir devlet müessesesi olduğu için masrafları hükümet bütçesine bağlı bulunuyordu. Öğretmen sayıları bugün olduğu gibi okul mevcuduna göre değişiyor ve okullarda doktor, ambar memuru ve bir kâtip bulunuyordu. Okulda müdür ve nöbetçi öğretmen o gün ki olaylarda sorumlu tutuluyordu. Darüleytamlarda sınıf öğretmenliği sistemi vardı, her öğretmen sınıfının her bakımdan yetiştirilmesinden sorumluydu. Okulun bir özelliği de mesleğinde başarılı öğretmenlerin bu okullara verilmesiydi. Okullar arasında rekabet duygusu hakimdi. Okullar arasındaki bu rekabet okullarda buluşlara sebep olurdu. Herhangi bir okulda uygulanan faaliyet hemen diğerlerinde de duyulup uygulanırdı. Öğretmenler ders dışında da öğrencileriyle meşgul olurlardı. İzcilik, bu imkânların kıymetli bir sonucu olarak Bebek Darüleytamda başladı. Darüleytamların kendi bünyesi içinde ayrıca kıymeti olan bir çalışma da şöyledi: Birkaç sınıf birleşir bir daire teşkil ederdi. Çocuklar dairesindeki arkadaşlarını kendilerine daha yakın bulurlar, adeta onları öz kardeş, diğerlerini ise daha uzaktan akraba sayarlardı. Her dairenin ücretli bir kadın memuru bulunur, bu kadın o daireye annelik ederdi. Onların temizliğine, elbiselerine, çamaşır işlerine bakar onları manevi himayesinde bulundururdu. Birçok zorunlu ihtiyaçların aynı elden çıkması çocukları aynı hislerle bağlamaya sebep olur ve bu tesirle işaret ettiğimiz yakınlık, daire hayatının tabii bir sonucu olarak ortaya çıkardı (Güner, 1955: 15-16).

Balkanlar ve İstanbul’da savaş sürecinde yetim ve öksüz kalmış çocuklar İsmail Mahir Efendinin kurulmasında yoğun çaba sarf ettiği darüleytamlarda barınırken, Doğuda yetim ve öksüz kalmış çocukların imdadına dönemin kolordu kumandanı Kazım Karabekir’in açmış olduğu yatılı okullar yetişmiştir. Karabekir o dönemi ve açtığı okulları anlattığı “çocuk davamız” adlı hatıratının girişinde durumu şöyle anlatmaktadır:

“Geçen Cihan Harbinde Rus İstilasına maruz kalan ve harbin son yıllarında Bolşeviklik neticesinde Rus ordusunun bozulması ve memleketlerine savuşmaları

neticesinde Taşnak Ermeni idaresine dönuşen Doğu illerimiz: yanmış yakılmış ve müthiş katliamlara uğramıştı. Bu hercümerç içinde kurtarılabilen birçok çocuklarımız da ana ve babalarını kaybetmiş bir halde bir şekilde şurada burada sefil ve perişan kalmışlardı... Cihan harbinin son yıllarında Doğu cephesinin önce Van-Diyarbakir (bakır) sonra da Erzincan cephesinde Kolordu Kumandanlığı ve Ordu Kumandan Vekilliği de yapmışım. Erzincan-Erzurum Sarıkamış-Kars... kurtuluşunu Kolordumla temin etmişim. Faciayı o zaman içinden geçerek görmüşüm. Mütarekede tekrar merkezi Erzurum'da olan ve 15. Kolordu namını alan 9. Ordu Birliklerinin kumandanlığına tayinime muvaffak oluşum orada "Çocuk Davamız" ı kökünden halletmeye bana fırsat vermişti. 19 Nisan 1335 (1919)'da Trabzon'a gelmişim. Buradaki işlerimi bitirdikten sonra 3 Mayıs'ta Erzurum'a vardım. Yollarda ve hususiyile Bayburt'ta perişan birçok çocuk görmüş ve derhal yardıma başlamışım. Ve Erzurum'a nakilleri emrini verdim. Doğu'da beni bekleyen sonsuz ve nazik işlerin güçlülüğüne rağmen ben bakımsız yavruları büyük bir şefkatle bağrıma bastım ve onlara hakiki ve pek şefkatli bir baba oldum" (Karabekir, 1965: 4).

Kazım Karabekir kumandanlığı döneminde askerlerin boşalttığı pek çok binayı, kimsesiz çocuklar için yatılı okullara dönüştürmüş, bu şekilde doğuda birçok sahipsiz çocuğun hem barınmasını hemde eğitim görmesini sağlamıştır. "Kazım Karabekir'in kurmuş olduğu okullardan bazıları: Sanayi Mektebi, Leyli Eytam İptidai Mektebi, Sarıkamış Ana Mektebi'dir. Bunun yanında ayrıca; Kız Yatılı İlk ve Ortaokulları ile Yatılı Yetimler Askeri İlkokulu açmıştır" (Erkul, 1997; Ayçin, 2009: 49).

Kurtuluş Savaşı sırasında da ülkemizin dört bir yanında birçok çocuk yetim ve sahipsiz kalmış, yetim kalan bu çocuklar hakkında raporlar yazılmış ve bu raporları okuyan Mustafa Kemal Atatürk, 1 Mart 1923'te Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığı konuşmada; "Efendiler! İptidai tahsilin muhtaç olduğu müessesattan biri de leyli (yatılı) iptidai mekteplerdir. Hükümetin son zamanlardaki teşkilat ve müşehdatı her tarafta leyli iptidailere karşı umumi bir temayül hasıl olduğunu göstermiştir. Birkaç vilayetin küçük yavrularını bir yere toplamanın vehdeti terbiye, yurt sevgisi ve kardeşlik üzerinde icra edeceği tesir meydandadır. Bu sebeple maarif vekaletiniz bu mekteplerin açılmasını her türlü vesaitle teşvik edecektir." diyerek bir manada yatılı okulların temelini atmıştır (Erkul, 1997; Akt. Ayçin, 2009: 49). Atatürk'ün bu konuşması üzerine 1923-1933 yılları arasında bütçeleri elverişli illerde yatılı okullar açılmaya başlanmıştır. Önceleri öksüz ve

yetim çocuklara yönelik olan yatılı okullar daha sonra yatılı ilköğretim okullarının temelini oluşturmuştur (Erkul, 1997; Akt. Ünsever, 2011: 8).

2.1.1.4. Cumhuriyet Döneminde Yatılı Okullar:

Cumhuriyetin ilanından sonra da yatılı okullarla ilgili çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Yatılı okullarla ilgili ilk kanuni düzenleme ilkokullar ile ilgili sınıflama yapılan 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun' dur.

22.03.1926 yılında çıkarılan 789 sayılı “Maarif Teşkilatına Dair Kanun”un 5. maddesinde ilköğretim okulları:

1. Şehir ve kasaba Gündüzlü
2. Şehir ve Kasaba Yatılı
3. Köy Gündüz Mektepleri
4. Köy Yatı Mektepleri

Şeklinde sıralanmıştır. Bu kanunla köy okulları “köy gündüz” ve “köy yatı” mektepleri olarak ikiye ayrılmış; gene aynı kanunla köy ve kent okul öğretim programlarının farklı olması gereği hükme bağlanmıştır. Kanunda köy okullarındaki eğitim ve öğretimin köye yönelik olacağı hükme bağlanmıştır (Kalaycı, 2004: 28). Köy yatı mektepleri, okulu bulunmayan bölgelerdeki çocukların eğitimi içindir. Bu okulların gerek genel, gerekse özel bütçelerle açılabilmesi ve idare edilebilmesi konusu da kanun hükmüyle belirlenmiştir (Yördem, 2009: 24).

Çeşitli sebeplerden dolayı okulu bulunmayan 8 ya da 10 köyün çocuklarını bir köyde toplayarak burada eğitim görmelerini sağlamayı amaçlayan Köy Yatı Mektebi uygulamasında, okulun kurulduğu köyün, düzenli, temiz bir evi, yatı evi olarak seçilmekte ve buraya çevre köylerden gelen öğrenim çağındaki çocuklar yerleştirilmekteydi. Bu öğrenciler gelirken yanlarına birer haftalık yiyeceklerini almakta ve öğrencilerin başında, köyün ilgili kadınlarından birisi, yatı anası olarak durmaktaydı. Öğrenciler eğitimleri süresince yatı evinde kalıyorlar ve hafta sonları

kendi evlerine gidip yiyeceklerini tamamlıyorlar ya da yakınları onları ziyarete gelerek yiyeceklerini getiriyorlardı. Bu mektepler yeni okul binası, yeni yemekhane yapılması gibi masrafları uygulamada pratik açıdan güçlükleri ortadan kaldırmıştır. Bir öğretmenle daha çok sayıda öğrenciye eğitim verilebilmekteydi. Fakat bunun yanı sıra köyler arası mesafe ve ulaşım sorunu güçlük çıkarmıştı. Yatılı mektepleri, sorunları çözüme kavuşturan bir deneme olamamıştır ve bir iki bölgenin dışına çıkamamıştır. Daha sonraları bu okullar bölge okulları sistemine dönüştürülmüştür (Yördem, 2009: 24-25). 1933-38 yılları arasında bucak ve ilçe merkezlerinde, 1940 yılında ise merkezi köylerde gündüzlü ve pansiyonlu okullar açılmasına devam edilmiştir (Erkul, 1997; Akt. Ünsever, 2011: 8).

1942 yılına kadar, köylerde açılmış olan okulların yaklaşık olarak yarısına yakını, üç sınıflı öğretmenli, geri kalanı da beş sınıflı öğretmenli veya öğretmenli-öğretmenli okullardır. Üç sınıflı okullardan da çıkanlara dördüncü ve beşinci sınıflarda okuma imkânı verebilmek için özellikle üç sınıflı okulların çoğunlukta buldukları bölgelerde pansiyonlu veya pansiyonsuz “Köy Bölge Okulları” açmanın yararlı olacağı düşünülmüştür. Bölge okulları Cumhuriyetin ilk yıllarında kurulması istenilen “Yatılı Mektepleri” nin bir devamıdır (Erkul, 1997; Akt. Aytekin, 2009: 7).

1942 yılında başlayan; köy okullarını, pansiyonlu ya da pansiyonsuz “Köy Bölge Okulları”nın bünyesine alma çalışmaları, 1952 yılına kadar devam etmiştir. Bu yıllara kadar açılan Pansiyonlu Bölge Okulları: 1948 yılında Tunceli - Nazimiye, 1949 yılında Diyarbakır - Çermik, Bitlis - Ahlat ve Van - Merkez İşkale Bölge Okullarıdır (Aralpınar, 1998, 6-7).

1952 yılına kadar açılan “köy bölge okulları” ve “pansiyonlu bölge okulları” 3 veya 5 yıl köy okulunda okuyan öğrencilerin eğitime devamını sağlayan okullardır. Bu gün ki haliyle 1. sınıftan itibaren kız ve erkek öğrencilerin alınarak okutulduğu ilk yatılı okulun açılması ise 1958 yılındadır. 1958 yılında 19 dönümlük alana Yatılı Bölge Erkek Okulu olarak inşa edilen, 1959 Mart ayında Afganistan’dan gelen 9 öğrenciyle yatılı okul olarak eğitime başlayan, 1963-1964 öğretim yılıyla beraber yatılı kız öğrencilerinde alınmasıyla ilk yatılı ilköğretim bölge ve pansiyonlu ilköğretim okullarının temeli Adana, Ceyhan, Mustafabeyli kasabasında atılmıştır (Erkul, 1997; Akt. Aytekin, 2009: 7).

1961 yılında kurulan Milli Eğitim Planlama Kurulu, eğitim planlamasıyla ilgili bir rapor hazırlamış ve hazırladığı raporda “Yatılı Bölge Okulları”na da yer vermiştir. Bu kurumların var olan durumları incelenmiş ve gelişimi on yıllık plana bağlanmıştır. Bu planda 4.443.000 çocuğun okutulması, köylerde 17.702 yeni okul binası yapılması hedeflenmiştir. Yatılı bölge okullarının yapımına okulu bulunmayan yerleşim bölgelerinin çocuk sayısının fazla olduğu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin öncelikli olarak tercih edileceği belirtilerek bölge okullarının sayısının 54’ e çıkarılması planlanmıştır (Aralpınar, 1998: 8).

İlköğretim, 05.01.1961 yılında çıkarılan 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile sekiz yıla çıkarılmış ve "temel eğitim" sıfatını almıştır. Uzmanlardan oluşan bir çalışma grubu kurularak “temel eğitim modeli” geliştirilmiştir (Kefeli, 2005: 49). “1962 yılında 222 Sayılı Kanunda yapılan değişiklik ile Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının ülkenin dört bir yanına yayılması amaçlanmıştır” (Yılmaz, 2011: 8). “1964 yılında 32 Yatılı Bölge Okulu daha eğitim faaliyetlerine açılmıştır” (Yördem, 2009: 28). 1971–1972 eğitim öğretim yılında, temel eğitim modeli denenmek üzere 2 ilkokulda ve 16 Yatılı Bölge Okulunda uygulamaya konulmuştur (Kefeli, 2005: 49).

“1973 yılında çıkarılan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, beş yıllık ilkokul ile üç yıllık ortaokulu birleştirerek “Yatılı Bölge Okulu”nu, “Temel Eğitim Yatılı Bölge Okulu (TEYBO)” na dönüştürmüştür” (Yördem, 2009: 29). Uygulamanın başarılı olduğu saptanınca, 1976 yılına kadar, tüm Yatılı Bölge Okullarında temel eğitim modelinin uygulanmasına geçilmiştir (Kefeli, 2005: 49).

1983 yılında 1739 sayılı “Milli Eğitim Temel Kanunu”nda 2842 sayılı kanunla yapılan değişiklikle beraber “Temel Eğitim Okulu” kaldırılarak, yerine “İlköğretim” getirilmiştir. Var olan temel eğitim okullarının adı ise ilköğretim okuluna çevrilmiştir (Resmi Gazete,1983). Bu şekilde “Temel Eğitim Yatılı Bölge Okulları”, “Yatılı İlköğretim Bölge Okulu” adını almıştır.

1997-1998 öğretim yılında kız öğrencilerin okumalarını teşvik etmek için özellikle OHAL (Olağanüstü Hal) Bölgesi ve mücavir illerde 6 kız Yatılı İlköğretim

Bölge Okulu açılmış, dördünde 1998-99 öğretim yılında açılması planlanmıştır (Kefeli, 2005: 50).

1997-1998 öğretim yılında sekiz yıllık zorunlu eğitim uygulamasının başlatılması ile birlikte bu okullar daha da önem kazanmış ve sayılarının hızla artırılarak yaygınlaştırılması yoluna gidilmiştir (Emik, 2011: 22).

Ancak zaman içinde yatılı okulların 1. Kademe öğrencilerin gelişimi ve psikolojisi için uygun olmadığı fark edilerek, 2012 yılında yapılan son değişiklikle Yatılı İlköğretim Bölge Okulları, Yatılı Bölge Ortaokullarına dönüştürülmüş, ilk dört sınıf yatılı okul kapsamından çıkartılmıştır.

2.1.2. Yatılı Okulların Hukuki Temelleri:

Her bireyin eğitim öğretim görme hakkına sahip olduğunu kabul eden pek çok uluslar arası anlaşma vardır. Yatılı okullar kurulmasını gerektiren, devletin her bireye eğitim olanağı sağlamasını zorunlu kılan, ülkemizin de kabul ettiği anlaşmalardan ikisi şunlardır:

1- Birleşmiş Milletler Kurulu'nca 10 Aralık 1948'de kabul edilen TBMM'den geçerek yasa gücüne ulaşan, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 23. Maddesinde eğitim hakkı şöyle belirlenmektedir:

“Herkesin eğitim hakkı vardır, eğitim parasızdır; hiç değilse ilk ve temel eğitimde böyle olmalıdır. İlköğretim zorunludur...” (Koroğlu, 2009: 16).

2- UNESCO tarafından yayınlanan 14.12.1960 tarihli sözleşmeye göre herhangi bir kişi veya grup herhangi bir eğitim düzeyinde eğitim görmek hakkından yoksun bırakılamaz. Eğitim olanakları herkes için eşittir (Koroğlu, 2009: 18).

Türkiye’de yatılı okulların kurulmasını gerektiren yasa, yönetmelik ve genelgeler de bulunmaktadır. Yatılı okulların kuruluş ve işleyişini düzenlemek üzere çıkarılmış yasa ve yönetmeliklerden bazıları şunlardır:

1- YBO'lar 1961 yılında yayınlanan, 222 sayılı İlköğretim ve Temel Eğitim Kanununa göre hazırlanan Bölge Okulları Yönetmeliği'nin 1. maddesindeki “çeşitli sebeplerle henüz bir ilkokul açılmamış olup, birbirlerine yakın birkaç köyün bulunduğu yerlerde veya evleri ve ev grupları dağınık olan köylerde, yatılı ilköğretim okulları açılır.” hükmü gereğince planlanarak açılmaya başlanmıştır (Resmi Gazete, 1961).

2- 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu (METK)'nin 4. maddesinde “Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayrımı gözetilmeksizin herkese açıktır.”, 5. maddesinde “Millî eğitim hizmeti Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.”, 7. maddesinde “İlköğretim görmek her vatandaşın hakkıdır.” denirken 8. Maddesinde “Eğitimde kadın erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır. Maddî imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır.” ifadeleri yer almaktadır (Resmi Gazete, 1973: 4-8).

3- 1739 sayılı METK'nin 25. maddesi gereğince: Nüfusun az ve dağınık olduğu yerlerde, köyler gruplaştırılarak, merkezi durumda olan köylerde ilköğretim bölge okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar, gruplaştırmanın mümkün olmadığı yerlerde Yatılı İlköğretim Bölge Okulları kurulur (Resmi Gazete, 1973: 25).

4- 2684 sayılı İlköğretim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanunda:

“- Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında öğrencilerin parasız yatılı veya burslu okumalarına ve bunlara yapılacak sosyal yardımlara ilişkin esasları düzenlemektir.

- Parasız yatılı olarak okutulacak veya burs verilecek öğrencilerin sayısı, seçilmeleri, sınavları ve kabulleri ile ilgili esaslar her yıl Millî Eğitim Bakanlığınca ilan edilir.

- ... ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okuyan öğrencinin parasız yatılı veya burslu okuma durumu ortaöğretimini tamamlayıncaya kadar devam eder.

- Parasız yatılı öğrencilere ayrıca burs verilmez.

- Parasız yatılı öğrencilere eğitim araç ve gereçleri, yiyecek, giyecek, harçlık ve diğer ihtiyaçları ile ilgili sosyal yardımlar yapılır.

- Parasız yatılı öğrencilerin muayene ve tedavi giderleri Milli Eğitim Bakanlığınca karşılanır.

- Parasız yatılı veya burslu okumak suretiyle okulu bitirenlerle, herhangi bir sebeple okuldan ayrılan öğrenciler hiçbir şekilde mecburi hizmet, tazminat veya geri ödeme ile yükümlü tutulmazlar.”

hükümleri yer almakta ve bu kanun parasız yatılı ve burslu okuyacak öğrencilere yapılacak sosyal yardımları düzenlemektedir (Resmi Gazete, 1982: 4-7).

5- 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi başlığını taşıyan 42. maddesinde:

- Kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

- Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.

- Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.

- İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır.

-Devlet, maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar.” ifadeleri yer almaktadır (Resmi Gazete, 1982: 42).

6- 1997 yılında, İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde yapılan düzenlemelerin ardından, 4306 sayılı kanun gereğince Yatılı İlköğretim Bölge

Okulu, yönetim ve işleyiş bakımından ilköğretim okulu olarak ele alınmaktadır. Bununla birlikte amaçlar ve ilkeler bakımından diğer ilköğretim okullarından ayrı tutulmamaktadır. Bu nedenle, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının kendi adına bir yönetmeliği bulunmamakta, ilgili tanım, bilgi ve hükümler Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde yer almaktadır (Yördem, 2009: 18).

Bu ifadeler devletin yoksul ve okula ulaşamayacak yerlerdeki çocukların eğitim öğrenim haklarından mahrum kalmamaları için devletin fırsat ve imkan sağlaması gerekliliğini anayasaya dayandırmaktadır.

Yukarıda yer alan yasa ve anlaşmaların yanında Milli Eğitim Bakanlığının Yatılı okullarla ilgili şura kararları ve stratejik planları da vardır. Son yıllarda alınan bu kararlardan bazıları şöyledir:

- Millî Eğitim Bakanlığının 2010-2014 yıllarını kapsayan stratejik planında: “İlköğretimde taşınmalı ilköğretim uygulamasının hizmet kalitesini artırmak, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının kullanım kapasitesini 2014 yılı sonuna kadar % 90’ın üzerine çıkarmak ve burs hizmetlerinden yararlanan öğrenci sayısını her yıl % 5 oranında artırmak” stratejik hedef olarak belirlenmiştir (Yaman, 2011: 21).

18. Millî Eğitim Şurasında Yatılı okullarla ilgili konulara da değinilmiş ve 18. Milli Eğitim Şuralarının 10-13-29-32 numaralı kararlarında:

- Yatılı ve pansiyonlu okullara rehber öğretmen/psikolojik danışman atamasına öncelik verilmeli, yatılı ve pansiyonlu okullarda ikinci rehber öğretmen/psikolojik danışman kadrosu sağlanmalıdır.

- Merkezî sınav sistemiyle öğrenci alan ortaöğretim kurumlarını kazanan öğretmen çocuklarının, velisinin görev yaptığı yerleşim biriminde ilgili okul türünün bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, öğretmen çocuğu kontenjanından parasız yatılı olarak öğrenim görmesi ile ilgili düzenleme yapılmalıdır.

- Yatılı ve pansiyonlu okullardan başlamak üzere mevcudu 500'ü geçen her okula sağlık personeli verilmelidir.

- Ortaöğretime erişimde güçlük yaşayan çocukların erişimlerini kolaylaştırmak için mevcut pansiyonların kapasiteleri artırılmalı, kapanma durumunda olan Yatılı İlköğretim Bölge Okullarından uygun olanların ortaöğretim pansiyonlarına dönüşümü sağlanmalı ve kız çocuklarının erişiminin sağlanması için gerekli tedbirler alınmalıdır.

İfadeleri yer almıştır (<http://www.meb.gov.tr/duyurular>).

2.1.3. Yatılı Okulların Kuruluş Amaçları:

Türk millî eğitiminin amaç ve ilkeleri doğrultusunda Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının kuruluş amaçları, şu şekilde belirlenmiştir (MEB, 2008).

1. Nüfusu dağınık olan yerleri öğretmene ve okula kavuşturmak
2. Belli köylerde Türk dilini ve kültürünü yayma faaliyetine yardımcı olmak
3. Köylerde özel eğitime, korunmaya muhtaç çocuklarla, okul öncesi eğitim için sınıflar açılmasını sağlamak
4. Çevrenin sağlık, tarım, halk eğitimi ve her türlü kalkınma faaliyetine bir merkez vazifesi görmek
5. İlkokulu bitiren çocuklar için mecburi öğrenim çağının dışına çıkıncaya kadar tamamlayıcı kurslar ve sınıflar açmak ve bölge şartlarına göre çocuklara pratik kazandırmak, bu çocuklardan yetenekli olanlara ileri öğrenim imkanları hazırlamak
6. Bağımsız öğretmenli okullarda mezun olan çocukların beş sınıflı ilkokulu bitirmelerini sağlamak
7. Civarda tek öğretmenli ilkokullarda okuyan dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin birkaç öğretmeni bulunan okullardan faydalanmalarını sağlamak

8. Çevre öğretmenlerinin birleşip görüştükleri ve tecrübelerini paylaştıkları bir yer olmak ve öğretmenlerin işbaşında yetiştirilmelerine hizmet etmektir.

2.1.4. Yatılı Bölge Okulları'nın Önemi

Türkiye'nin coğrafi yapısından dolayı nüfus dağılımı bölgeler arasında farklılıklar göstermektedir. Nüfusun büyük bir bölümü köy, mezra, kom, yayla gibi yerleşim birimlerinde yaşamlarını sürdürmektedirler. Özellikle bazı bölgelerde, coğrafi yapının engebeli olması ve iklimin elverişsizliği bu bölgelerdeki hayatı daha da zorlaştırmaktadır. Bu bölgelerde bazı dönemler iklim elverişsizliğinden dolayı ulaşım güçlükleri yaşanmaktadır. Bu nedenle, bu gibi bölgelerde yaşayan ilköğretim çağındaki çocukların eğitim sorunu kendini göstermektedir.

Burada yaşayan çocukların eğitim sorununun giderilebilmesi için, merkezi bir eğitim kurumuna getirilerek onlara burada eğitim verilmesi gerekmektedir. Bu ilköğretim çağındaki çocukların bir bölümü merkez eğitim kurumlarına taşınmaktadır; fakat ulaşım imkanlarının elverişsizliğinden dolayı öğrencilerin diğer bir bölümü taşınmamaktadır. Bunun yanı sıra nüfusun küçük kümeler halinde topluluklar oluşturduğu farklı yerleşim birimlerine ayrı ayrı okul yapmak, eğitim olanaklarını sağlamak ve hizmet götürmek devlete önemli bir ekonomik

yük olacaktır. Bu sebeplerden dolayı, belirli merkezlerde eğitim ve öğretim vermek amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Yatılı Bölge Okulları açılmıştır.

Yatılı Bölge Okulları'nın bir kısmı gündüzlü bir kısmı ise yatılı eğitim vermektedir. Bu okulların büyük bir çoğunluğu kalkınmada öncelikli illerin okulsuz yerleşim birimlerinde kurulmuştur.

Yatılı Bölge Okulları, ilköğretimin yaygınlaştırılmasına yardımcı olmuştur. Bu sayede, eğitimde fırsat ve olanak eşitliği sağlanarak; maddi yetersizlikleri olan ya da çevrelerindeki olumsuz koşullardan dolayı eğitimden yoksun kalan başarılı çocuklar okuma olanağı bulabilmektedir.

Türkiye’de, 1985’li yıllarda kaynaştırma eğitim uygulamasına geçilmiştir. Bu uygulamayla birlikte, özel eğitim gerektiren bireyler yetersizliği olmayan yaşlılarıyla birlikte resmi ve özel okullarda birlikte eğitim görebileceklerdi. Fakat, bu uygulamaya daha sonraki yıllarda gereken önem verilmemiştir. 2002 yılında Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen “Temel Eğitime Destek Projesi” ile eğitime katılımı sağlamak en önemli amaç olmuştur. Bu amaç doğrultusunda, özel eğitim ve okul öncesi eğitim uygulamalarına büyük önem vermeye başlanmıştır. Kırsal kesimlerde nitelikli eğitimi sağlayabilmek için, özel ve okul öncesi eğitime ihtiyaç duyan bireylere Yatılı Bölge Okulları’nda yatılı olarak eğitim imkanı sağlanmaktadır. Bu nedenle, son yıllarda, özel eğitim ve okul öncesi uygulamalarının yaygınlaşması sürecinde de, Yatılı Bölge Okulları büyük bir önem taşımaktadır.

(<http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular/Projeler/TEPIIFazOnHazDokuman2004/T EPPadFazIITurkce.pdf>).

2.1.5. Yatılı Bölge Okulları’nın Felsefesi ve Hedefleri

Yatılı Bölge Okulları’nın sahip olduğu hedeflerin en başında, bu okullarda eğitim ve öğretim gören öğrencilerin Türk Milli Eğitimi’nin genel amacına uygun yetiştirilmeleri gelmektedir. Bu hedefler doğrultusunda öğrencileri; Atatürk İnkılap ve ilkelerine, Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin her türlü ahlaki, insani, kültürel ve manevi değerlerini benimseyen, bu değerleri koruyan ve geliştiren bunun yanı sıra ailesini, vatanını ve milletini seven, onlara sınıksız bağlı ve onları her daim yüceltmeye çalışan; demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı görev ve sorumluluklarının bilincinde olan, bunları yaşamında uygulayabilen yurttaşlar olarak yetiştirmek; dengeli, sağlıklı bir karaktere ve kişiliğe, hür ve bilimsel düşünme yetisine sahip, bununla birlikte geniş bir dünya görüşüne hakim; insan haklarına saygılı, topluma karşı sorumluluk duyan, yapıcı, yaratıcı ve verimli bireyler olarak yetiştirmek amaçların en başında gelmektedir (MEB,2003, 20).

Yatılı Bölge Okulları’nın eğitim ve öğretimin genel amaçları içeriğinde, bu okullardaki öğrencilerin ilgi ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri ve davranış gibi donanımlarını sağlayarak hayata hazırlamak, bireysel anlamda

kendilerini mutlu kılacak ve kendi mutluluklarıyla birlikte topluma fayda sağlayacak bir mesleğe sahip olmalarını sağlamak gibi özel amaçları da barındırması gerekmektedir. Toplumsal, bilimsel, bireysel her yönden donanımlı, bilinçli insanların oluşturduğu sağlıklı bir topluma ulaşabilmenin temelini eğitimin sağladığı düşünülerek, okulsuz yerleşim birimlerinde bulunan öğrenim çağındaki çocuklar ve bunun yanı sıra korunmaya muhtaç çocuklar Yatılı Bölge Okulları bünyesine alınmaktadır. Bu durum, eğitimde fırsat eşitliğinin gereğidir (MEB, 2003, 20).

2.1.6. Yatılı Bölge Okulları'nın Buldukları Bölgelerdeki Toplumsal ve Kültürel Yaşantıya Etkileri

Kurumların buldukları çevre üzerinde oluşturdukları sosyal etkiler göz ardı edilemez, Kurumlar, toplumda olumlu ya da olumsuz işlevlere sahiptirler. Kurumların, bireyin toplumsal davranışlarını kolaylaştırmaları, bireyler arası davranışlarda uyumu sağlamaları, toplumsal denetimi sağlamaları, toplum açısından güvenlik ve denge aracı olmaları gibi olumlu işlevleri vardır. Bu bağlamda eğitimin toplum açısından taşıdığı işlevler, diğer kurumlarla kıyaslandığında çok daha büyük bir önem taşımaktadır.

Eğitim kurumları, toplumun kültürel mirasını genç kuşaklara aktarmak, ekonominin

gereksinim duyduğu insan gücünü yetiştirmek, bireylere mesleki bilgiler ve beceriler kazandırarak onları yeni mesleklere hazırlamak, bilimi geliştirmek, yenilikçi ve toplumsal değişmeyi sağlayıcı bireyler yetiştirerek ülkelerin ve bireylerin gelişiminde katkıda bulunmak gibi misyonlara sahiptirler (Tezcan , 1998, 64).

Yatılı Bölge Okulları, bölgeler arasındaki eğitim farkının azaltılması, eğitimde fırsat eşitliği sağlanarak toplumun her kesimine, yurdun her yöresine eğitim ve öğretim faaliyetlerinin ulaştırılmasını amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda Yatılı Bölge Okulları'nın toplumsal yaşantıya etkileri şu şekilde olmuştur;

- Hedeflenen bölgelerde okur-yazarlık ve okullaşma oranının artışını olumlu yönde etkilemiş, kırsal kesimlerde okuma imkanı bulamayan çocuklara eğitim imkanlarını ulaştırmıştır.
- Yatılı Bölge Okulları buldukları bölgelerde çevreleriyle de ilgilenmişlerdir. Çevresindeki ihtiyaçlara ve eksikliklere duyarsız kalmamıştır. İlköğretim çağında olan çocukların ya da ilköğretim çağında olmayan ancak daha üst kademeli bir öğrenim kurumuna devam edemeyecek olan vatandaşların genel bilgilerini arttıracak ve kendilerine yaşamlarının her alanında fayda sağlayabilmesi adına birçok alanda kurslar açılmıştır. Bu kurslar sayesinde kırsal bölgelerdeki vatandaşlar birçok konuda bilinçlenmişlerdir. Bunlardan biri de sağlık alanıdır. Bireyler sağlıklı yaşam, nüfus planlaması ve hastalıklardan korunma yöntemleri hakkında bilinçlenmişler, başlarına gelebilecek her hangi bir doğal afetten nasıl korunacakları hakkında bilgi sahibi olmuşlardır. Yine bu kurslar sayesinde bireylere, iş ve üretim hayatıyla ilgili bir alanda uzmanlaşarak meslek sahibi olma imkanları sağlanmıştır.
- Özellikle kırsal bölgelerde, kızların okuma oranlarının erkeklere göre çok düşük olduğu saptanmıştır. Özellikle kırsal bölgelerde erkekler bir meslek sahibi olsunlar diye okula gönderilirken kızlar genellikle evde ev işleriyle ilgilenmek durumunda bırakılıyorlardı. Yatılı bölge okulları eğitimde eşitlik ilkesiyle farkın azalmasını, hatta kapanmasını hedeflemiştir. Bu okullar sayesinde kız çocuklarının okula kayıt ve devam oranlarında artış olduğu gözlemlenmiştir.
- Yatılı Bölge Okulları'ndaki yürütülen faaliyetler sayesinde vatandaşlar çocukların çalıştırılması, çocuk suçluluğu ve çocuk yaşta yapılan evlilikler vb. konularda bilinçlendirilmişlerdir (MEB İlköğ. Ok. Sos.Etk. Değ., 2002, 29-30).

Yatılı İlköğretim Bölge Okulları'ndaki açılan kurs ve yürütülen sosyal etkinlik faaliyetleri bu bölgelerde yaşayan bireylere kültürel anlamda donanım sağlanabilmesine katkıda bulunmuştur. Sosyal etkinlik faaliyetleri açısından

okulların ihtiyaç duydukları fiziksel olanaklara sahip olabilmesi için çeşitli projeler ve çalışmalar yapılmıştır.

Okulların yemekhane, kütüphane, müzik odaları, tiyatro salonları gibi alanları eskiye oranla daha gelişmiş, iyi duruma gelmesi sağlanmıştır. Bu okullardaki etkinliklerin kırsal bölgelerde yaşayan topluluklara sağladığı kültürel etkileri şu şekilde olmuştur;

- Yatılı Bölge Okulları'ndaki bütün sosyal etkinlikler ve açılan kurslar, kırsal bölgelerde yaşayan bireylerin düşünce ve yaşam tarzlarında değişiklik ve gelişmelere yol açmıştır.
- Yatılı Bölge Okulları'nda verilen eğitimlerle, bireyler demokratik hak ve özgürlüğün ne olduğunu farkına varmış ve kendi kişisel hak ve özgürlüğünü nasıl koruyabileceği konusunda aydınlanmıştır.
- Yatılı Bölge Okullarında sunulan sosyal ve kültürel olanaklar sayesinde sanatsal, sosyal ve eğitim etkinliklerine katılımların artması sağlanmıştır. (MEB İlköğ. Ok. Sos Etk. Değ., 2002, 29).

2.1.7. Yatılı Okulların Problemleri

YBO'lar pek çok öğrenciye eğitim görme fırsatı sunan ve bu öğrencilerin topluma eğitimli bireyler olarak katılmalarını sağlayan önemli kurumlardır. Bununla beraber, birçok olumlu özelliğe sahip olan YBO'ların kendi içinde bazı problemlere ev sahipliği yaptığı da son yıllarda sıklıkla gündeme gelmektedir (<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr>). YBO'daki problemler sadece öğrenci problemlerinden ibaret değildir. YBO'da çalışan idareciler ve öğretmenlerde, YBO'larda çeşitli problemler yaşayabilmektedir.

Yatılı okul yöneticilerinden görüş alınarak, yatılı okul sorunlarını belirlemeyi amaçlayan pek çok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalar, yatılı okul yöneticilerinin yatılı okullarda yaşadıkları problemleri açıkça göz önüne koymaktadır. Örneğin; 2011 yılında Yetim (2011), tüm YBO müdürlerinin %80.7'sine ulaşarak yaptığı araştırmada; YİBO müdürlerinin, okul ödeneklerini zamanında alamama, okul

personelindeki eksiklik ve öğrenciye verilen aynı yardımların yetersizliği sebebiyle yönetimde sıkıntı yaşadıklarını belirlemiştir. Özkaya (2006), YBO yöneticilerinin YBO'larda yüksek düzeyde tükenmişlik yaşadıklarını, Özdemir Kardeş (2007), YBO yöneticilerinin YBO'larda pek çok problem olduğunu belirttiklerini araştırma sonuçlarında ortaya koymuşlardır.

Yatılı okullarda çalışan öğretmenler YBO'larda çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır. Yatılı okulda çalışan bir öğretmen, sabah saat sekizden ertesi gün saat sekize kadar, tam gün okulda nöbet tutmakta, bu nöbet sırasında da öğrencilerin sabah ve akşam etütlerinden, sabah, öğle ve akşam yemeklerinin yedirilmesinden, banyo işlerinin yapılmasından, televizyon izleme gibi etkinlikleri katılmasından, öğrencilerin sayılarak yatakhaneye alınmasından, okulun temizliğinden, güvenliğinin sağlanmasından, hasta öğrencilerin durumunun kontrolünden, öğrencinin güvenliği gibi zorlu işlemlerden sorumludur. Nöbet bittiğinde de öğretmen ertesi gün derse girmeye devam etmektedir. ... YBO'da çalışan bir öğretmen gün içinde kimi zaman bir anne, kimi zaman bir sağlık elemanı, kimi zaman okul işlerini yapan bir şoför, kimi zaman çocukların bakımını üstlenen, yemeklerini yediren, temizliklerini yapmalarını sağlayan bir bakıcı rolünü üstlenmekte, ertesi gün de derse girerek öğretmenlik görevini yerine getirmektedir (Öztürk, 2010: 46).

Bu şartlarda çalışan bir öğretmenin ne derece verimli ders anlatacağı veya öğrencilerine ne kadar ilgi gösterebileceği düşünülmeli ve tartışılmalıdır. “Öğretmenin olumlu tutumu öğrencinin onu benimsemesine, dolayısıyla okul çalışmalarından zevk almasına neden olmaktadır” (Küçükahmet, 2005: 181).

Yatılı okul öğretmenleri öğrencilerine karşı son derece duyarlı ve hassas olmalıdır. Yatılı okullarda görev yapan öğretmenlerin, öğrencilerine karşı davranışları öğrencileri çok etkilemektedir. Çünkü yatılı okulda çalışan bir öğretmen, öğrencileriyle sadece derste değil ders dışında da 24 saat bir aradadır ve anne babasından ayrı olan bir yatılı öğrencinin gözünde çok önemli bir yere sahiptir.

Yatılı okullarda gündeme gelen sorunlardan bir tanesi de öğrencilere öğretmenlerin fiziki ceza vermesidir. Konuyla ilgili Akyüz (2008), kitabında Atatürk'ün şu hatırasına yer vermiştir. “Atatürk, ilkokuldan sonra önce Selanik'te

Mülki (sivil) rüştiyeye girmiş, burada matematik öğretmeni ve müdür yardımcısı Hüseyin Efendi O'nu haksız yere dövmüş, vücudunu kan içinde bırakmıştır. Olay bir disiplinsizlik olayıdır ve Mustafa Kemal'in bir suçu yoktur. Annesi Zübeyde Hanım, “ O senin hocandır, dövebilir” diye teselli etmeye çalışsa da O haksız yere öğretmeninden bile dayak yemeyi hazmedemez, dayağa maruz kalmasını insanlık haysiyet ve onuruna yediremez. Atatürk bu olaydan sonra okuldan ayrılıp Askeri rüştiyeye kaydolmuş ve hayatı değişmiştir” (Akyüz, 2008).

Öğretmenler sadece Atatürk'ün değil her bireyin hayatını değiştirebilecek etkiye sahip insanlardır. “Öğrencilerin öğretmenleri ile ilişkileri . tüm kişiliklerini etkilemektedir. Literatürde yer alan araştırmalar öğretmenin kişiliğinin tüm özelliklerinin öğrencinin kişiliğini şekillendirdiğini göstermektedir” (Küçükahmet, 2005: 179).

Eğer bir okulda sürekli savunma durumunda olan, eleştiriye karşı aşırı duyarlı, kuşku ve hatta bazen kötü niyetli çocuklar bulunuyorsa bu, yalnızca öğretmenlerin onları doğru dürüst tanıyamamaları, ona doğru yaklaşımı bulamamaları ve iç dünyalarına girememeleri yüzündendir. Öğretmen ve öğrenci arasında arkadaşlık bağları ve paylaşılan meraklar olmaksızın eğitim boşuna sürdürülen bir uğraştır (Suhomlinski, 2003: 40-41).

Başarır ve Parman (2009), “Yatılılık: Okul Ev Olunca” kitabında yatılı okullardan şöyle bahseder. “Bir okul aynı anda hem “okul” hem “ev” olduğunda, o kurumun kimliği aslında ne sadece “okul” ne de sadece “ev” olur; çoklu bir kimliktir artık söz konusu olan ve bu nedenle de bu kurum aktarım ve karşı aktarıma fazlasıyla açık hale gelir.”(s.12). Öğrencilerin hem yaşamlarını sürdürdükleri, hem eğitim öğretim gördükleri bu okullarda çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır. Bunlar arasında, eğitimin niteliğine ve toplumun okula bakış açısına ilişkin sorunlar, personel ve öğrenci-veli sorunları, okulun ekonomik ve fiziksel koşullarına ilişkin hizmetlerin yetersizliği sorunları sayılabilir (Arı, 2000: 119).

“YBO'lar, eğitimin niteliğine, toplumun okula bakış açısına, okulun ekonomik ve fiziksel koşullarına, sağlık, beslenme, temizlik gibi hizmetlerin

yetersizliğine, personel eksikliğine ve öğrenci-veli durumlarına ilişkin sorunlar yaşamaktadır” (Çılğın, 2007: 21).

Yılmaz (2011), YBO öğrencilerinin yaşadıkları sorunlar arasında şunları saymıştır:

- Henüz 7 yaşındayken, tam da anne ve babasına en çok ihtiyacı olduğu dönemde onları yanında bulamayan çocuk kendi öz bakım becerilerini yalnız başına yerine getirememektedir. Akranları anne - babaları ile birlikte iken bu okullardaki öğrenciler yalnız başlarına birçok sorunun üstesinden gelmeye çalışmaktadır. Örneğin; sabahları kalktığına yatağını kendisi düzeltmek zorundadır.

- Birçok yatılı okulda okulların açıldığı ilk hafta 1. sınıf öğrencilerinin çoğu ya okuldan kaçmak istemekte ya da okulda düzeni bozabilecek olumsuz davranışlarda bulunmaktadır. Bu tür olaylar yaşamaları da onların okula karşı olumsuz tutum geliştirmelerine neden olmaktadır. Hatta bazı öğrenciler ailelerini suçlamakta ve onların kendilerini bu okullar bırakıp kaçtıklarını düşünmektedirler. Kimi öğrenciler ise ailelerinden ilk defa ayrı kalmış olmanın etkisiyle çoğu zaman geceleri altlarını ıslatmaktadır. Bu durum da çocukların ne kadar etkilendiğinin açık bir göstergesidir. (Bu çocukların önceden bu tür davranışlar sergilemediği ailelerle yapılan görüşmeler ve tıbbi kontroller sonucunda ortaya çıkmaktadır).

- Özellikle ilköğretim 1. kademe öğrencileri günlük temizliklerini tam olarak yapamamaktadır. Banyo günlerinde banyo yapmaktan kaçma eğiliminde oldukları ya da tam olarak bedensel temizliklerini yapamadıkları gözlemlenmektedir. Bunun dışında yatağını toplama, dolabını düzenleme, okul eşyalarına sahip çıkma, kılık kıyafetine özen gösterme gibi davranışlarda da bulunamamaktadırlar. Öz bakım becerilerini ve temizliğini sağlayamadığı için de arkadaş ve sınıf gruplarından zaman zaman dışlanmakta ve sürekli bir eziklik yaşamaktadırlar.

- YİBO’larda okuyan öğrencilerde çeşitli davranış bozuklukları görülmektedir. Bazı öğrencilerin çok sinirli ve saldırgan olduğu, bazılarının utangaç ve içe kapanık oldukları görülmektedir.

- Birçok YİBO’da revir ve sağlık personeli yetersizliği nedeniyle, yaşanan sağlık sorunlarına, zamanında müdahale edilememektedir. Öğrencilerin

sağlık sorunlarına anında müdahale edilememesi, tıbbi müdahale için gerekli zamanın uzaması bazı olumsuzluklara yol açmakta bu da hem öğrenci hem de öğretmen için sorunlara neden olmaktadır (s. 9-10).

MEB müşaviri Kadir Kellecioğlu'nun Bingöl ilinde YBO'larla ilgili yaptığı araştırmalarda bu okullarda okuyan yatılı öğrencilerle ilgili olarak yaptığı şu tespitler de yatılı okul sorunlarını göstermesi bakımından önemlidir. Kellecioğlu yatılı okul öğrencilerinin görünümelerini şu şekilde nitelendirmiştir (Akt. Çılgın, 2007: 25):

1. Yüz ifadelerinde soğukluk,
2. Yetersizlik duygusu
3. Gelecek kaygısı
4. Hastalık oranının yüksek olması
5. Emre itaatin belirgin olması
6. Suç oranının yüksek olması
7. Okula karşı tepkinin belirgin olması
8. Edilgen (pasif) davranışlar
9. Okuldan kaçma oranının yüksek olması
10. Köy okulunda gündüzlü okuma isteklerinin belirgin olması
11. Öğretmene karşı antipatinin (itcilik) yüksek oranda olması
12. Cinsel istismara maruz kalma durumları.

Milli Eğitim Bakanlığının yayınladığı yatılı ve pansiyonlu okullar yönetici kılavuz kitabında “YBO'larda en sık yaşanan sorunların başında öğrencilerin YBO'dan “kaçma” sorunu” olduğu ve öğrencilerin okullardan kaçma nedenleri arasında aşağıdakileri sebeplerin sayılabileceği ifade edilmiştir (<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr>).

1. Öncelikle anne ve babasından, yani tüm sevdiklerinden ayrılması, (Sevdiği yemekler dahil);

2. Yeni geldiği ortama adapte olamaması;
3. Sevgi dolu bir ortamda yaşarken, bu ortamdan isteği dışında ayrılması;
4. Geldiği okulda aile ortamını ve aile sevgisini bulamaması;
5. Okul idaresinin baskıcı tutumu, öğretmenlerin yeterli sevgi veya yakınlığı göstermemesi;
6. Köyünü özlemesi, yaşadığı arkadaş ortamını araması;
7. Okul içinde yeterli sosyal etkinliklerin olmaması;
8. Okulda fiziki şartların yeterli olmaması
9. Ailelerin öğrenciyi okula teslim ettikten sonra öğrenciyi arayıp sormaması

Milli Eğitim Bakanlığı iç denetim birimi başkanlığı tarafından iç denetçi Adem Yaman'a yaptırılan Yatılı İlköğretim Bölge Okulları süreci iç denetim raporunda, Yatılı İlköğretim Bölge Okuluyla ilgili, tespit ve öneriler yer almaktadır. 2011 yılında yapılan denetimler sonucu sıralanan bu tespit ve öneriler, bize okullarda görülen sorun ve aksaklıklar hakkında da bilgi vermektedir. Araştırmacının tespit ve önerileri şöyledir (Yaman, 2011).

- 1- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarından ortaöğretime geçiş sürecinde, diğer okullar ile eğitim kalitesindeki farklılıkların azaltılması ve her kesimden öğrenci için fırsat ve imkân eşitliğinin tesis edilmesi,
- 2- Özellikle bazı doğu illerinde öğretmenlerimiz, bölge insanıyla ve öğrencilerle yeterli diyalogu kuramamaktadır. Bu duruma ilişkin gerekli önlemlerin alınması,
- 3- Aynı bölgeye ilişkin yatılılık hizmeti veren Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında, aileler arasında husumet bulunan öğrencilerin aynı okulu paylaşmaları ciddi gerginliklere neden olabilmektedir. Bu durumda olan çocukların farklı okullara gönderilmesi,
- 4- Seviye belirleme sınavları için Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında eğitimini sürdüren öğrencilerden sınav ücreti alınmaması için gerekli girişimin sağlanması,

- 5- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının yeterli etkililikte denetlenemediği ve mevcut prosedür ile yapılan denetimlerin etki ve verimlilik düzeyinin son derece düşük olduğu değerlendirilmektedir. O nedenle Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki teftiş yöntem ve uygulamalarındaki kırtasiyenin azaltılarak daha işlevsel ve geliştirici bir değerlendirme modelinin benimsenmesi,
- 6- Yöneticilerin algı, yönetim ve değişim anlayışlarına yönelik yaklaşımlarının iyileştirilmesi,
- 7- Yatılı okullarda halkla ilişkiler ve öğrencilerin sürekli diyalog kurabilecekleri bir masanın/noktanın teşekkül ettirilmesi,
- 8- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında her ne sebeple olursa olsun (hizmet alımı veya kurum personeli dahil) okulun ilgili birimlerinde personel olarak çalışacak kişilerin işe başlamadan önce hijyen, sanitasyon, gıda sağlığı, temel güvenlik ve ilkyardım gibi konularda temel eğitime alınmaları,
- 9- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında hizmet sunumuna yardımcı olması amacıyla çalıştırılacak kişilerin işe başlamadan önce ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarından alınan arşiv kaydının yanı sıra ilgili İl Emniyet Müdürlüklerinden de bilgi mahiyetinde GBT (Genel Bilgi Tarama) durumlarının bilinmesi,
- 10- Yatılı İlköğretim Bölge Okul kantinlerinde ve/veya okullarda verilen ara öğünlerde taze meyve servisinin sağlanması ve öğrencilere bu besinlerin sağlıklı büyümeleri için tüketilmesi gerektiği hususlarının anlatılması ve benimsetilmesi,
- 11- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının aynı zamanda taşıma merkezi okul olması, önemli problemlere yol açmaktadır. Duruma ilişkin öne çıkan problemlerden bir tanesi “öğrencilerdeki olumsuz etkileşim” sorunudur. O nedenle bu durumdaki okullarla ilgili önlemlerin il millî eğitim müdürlüklerince acilen alınması,

- 12- Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu ile yapılan protokolün; uygulanabilirliğe ilişkin durumu verimlilik, etkililik ve fayda-maliyet analizlerinin yapılarak yeniden değerlendirilmesi,
- 13- PİO'dan YİBO'lara dönüştürülen okul ve kurumlara ilişkin değerlendirmeler veya hizmet sunumundaki eksikliklerin giderilmesine yönelik çalışmaların yapılması,
- 14- Özellikle şehir merkezine yakın YBO'ların, yerel siyasi ve diğer kesimlerce, çeşitli gerekçelerle başka kamu kurumları (üniversiteler, diğer eğitim kurumları, vb.) bünyesine alınmasına yönelik girişimlerinin olduğu ilgililerce ifade edilmektedir. Bu konuda gerekli çalışmaların yapılması ve ileri sürülen gerekçelerin ciddiyetle incelenmesi,
- 15- Günümüz hastanelerinin neredeyse tamamında bulunan "diyetisyenlerin" il valiliklerince yapılacak bir program dâhilinde, belirli periyotlarda yatılı ilköğretim bölge okullarında yeterli ve dengeli beslenme yönünde planlama ve izlemelerin yapılması,
- 16- YİBO'lara ihtiyaçları için gönderilen ödeneklerin zamanında ve etkin olarak kullanılmasına yönelik il veya ilçe özel idare yönetimlerinin okullar ile olan koordinasyon eksikliğini giderilmesine yönelik önlemlerin alınması,
- 17- YİBO'larda özellikle yatılı olarak eğitim-öğretimi sürdüren öğrenciler ile ilgili kişilik, karakter oluşumu, maneviyat ve ahlaki olgunlaşmanın sağlanmasına yönelik etkinliklerin yapılması ve işlenmesi,
- 18- Belletmen uygulamasının bir an evvel değerlendirilmesi ve bir çözüm bulunması,
- 19- Yeni atanan veya YİBO'larda ilk defa görev yapacak öğretmenlere, öğrencilerin ve ailelerinin psikolojilerini ve sahip oldukları diğer özellikleri konusunda oryantasyon eğitimi verilmesi,
- 20- YİBO'larda daha evvel okumuş ve kariyeri bakımından önemli yerlerde olan insanların rol model olarak belirli zamanlarda

- okullara davet edilerek çocuklarla tanışma toplantıları düzenlenmesi,
- 21- İlköğretim Genel Müdürlüğünce, illerdeki Yatılı İlköğretim Bölge Okullarına gönderilen parasal kaynakların yerindelik ve randıman yönünden inceleme ve değerlendirmelerin yeterli ölçüde yapılmadığı düşünülmektedir. Konuya ilişkin gerekli işlemlerin ve kontrol sisteminin oluşturulması,
- 22- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında yönetici olarak görevlendirilecek veya atanacak kimselerin seçiminde, il valiliklerinde özel bir komisyon marifetiyle ve mülakat uygulaması ile yapılması yönünde gerekli düzenleyici işlemlerin yapılması,
- 23- Yatılı okullarda öğrenimlerini sürdüren öğrencilerin kişisel boyutta ve aile yaşamındaki değişiklikler izlenmeli ve özellikle çocukların depresyon hallerinde, sağlıklı bir iletişim kurularak öğrencilerin yalnız bırakılmaması,
- 24- Ortaöğretime geçiş sürecinde, YİBO'lardaki öğrencilerin zamanlarının büyük çoğunluğunu okulda geçirmelerine rağmen bu okulların başarı düzeyinin düşük olması oldukça düşündürücüdür. O nedenle konuya ilişkin gerekli değerlendirme ve önlemlerin alınması,
- 25- Görsel sanatlar, beden eğitimi, rehber, din kültürü ve ahlak ve müzik normlarının her Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda olmaması veya doldurulamaması eksikliğinin acilen giderilmesi,
- 26- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının eğitim bölgesi içerisinde olmaları dolayısıyla öğretmenlerin ders tamamlamak için başka okullarda görevlendirilmeleri yatılı okullardaki verimi azaltmaktadır. Bu durumu telafi amacıyla ders dışı egzersiz çalışmalarının süresinin artırılması,
- 27- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında görev yapan personelin özlük haklarının bu okullardaki çalışma koşulları göz önünde bulundurularak yeniden düzenlenmesi,

- 28- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında kullanılmakta olan sanayi tipi çamaşır makinesi ve ütülerin yeterince kullanılmadığı ve maliyetlerinin çok ağır olduğu, o nedenle bu durumun daha etkin ve verimli olarak kullanılabilen başka çözümler bulunması gerektiği,
- 29- MEB 2010 yılı performans planında (syf.26) Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki kapasite kullanım ve sayılarına ilişkin artış planlanmasına karşın sonuçların tam aksi yönde olması düşündürücüdür. O nedenle stratejik plan ve performans hedeflerinin daha isabetli ve nitelikli çalışmalar sonucu tespit edilmesi,
- 30- İl millî eğitim müdürlüklerince Yatılı İlköğretim Bölge Okullarına yönelik yeterince ilgi ve alakanın gösterilmediği müşahede edilmiştir, yerel yöneticilerin söz konusu okullara ilişkin farkındalık düzeylerinin yükseltilmesine ilişkin çalışmalar yapılması,
- 31- Bazı illerde kız öğrencilerin nispeten az olduğu ve bu durumun önemli ölçüde velilerin bazı konulara ilişkin yaklaşımından kaynaklandığı anlaşılmaktadır. O nedenle, illerin yapı ve kültürel özellikleri dikkate alınarak beklentilere uygun olarak tamamen kız ya da tamamen erkek Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının planlanması, kamuoyuyla paylaşılması ve sayılarının artırılması,
- 32- Öğrencilerin uzun süre Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında yatılı olarak kaldığı ve uzun bir süre ailelerinin yanına gidemedikleri ve ailelerinin de ekonomik durumlarının yeterli olmadığı göz önüne alındığında; belirli periyotlarda (ayda bir olabilir) öğrencilerin tamamının ailelerinin yanına bırakılıp yine geriye toplanmasına yönelik gerekli planlamanın yapılması,
- 33- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında kullanılmakta olan ankesörlü telefon sayılarının yeterli olmadığı müşahede edilmiştir. Telefon kuyruklarının azaltılmasına yönelik tedbirler alınmalı ve Türk Telekom AŞ ile gerekli görüşme ve koordinasyon sağlanarak,

- günlük veya aylık toplam belirli sürede en azından il içi ücretsiz görüşme süresi tanınmasına yönelik girişimlerde bulunulması,
- 34- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında okuyan öğrencilerin mezuniyetleri sonucunda hayata bakış ve adaptasyonlarını artıracak ilgi ve hobilerinin gelişimine imkan sağlayacak, okul bahçesinde mesleki uygulama atölyeleri kurulması, bu çalışmaların illerdeki mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarıyla birlikte planlanması,
- 35- Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumlarında yetişmiş teknik ve destek personelinin, imkânlar ölçüsünde Yatılı İlköğretim Bölge Okulları dışında kadrolarda değerlendirilmesi, okullarda görev verilmesi düşünülen destek personelinin ise yatılı okulların özellikli durumundan dolayı aile sevgisi ve düzeni olan kişilerden özenle seçilmesi,
- 36- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarından mezun olanlar ile ilgili olarak bir durum tespit analizi yapılması, çıktıdaki kalitenin sorgulanması,
- 37- Gelecek yıllardaki öğrenci sayıları ve bölgedeki mevcut durum planlanarak Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının konumları illerde il merkezlerinde ve/veya il merkezlerine çok yakın alanlara planlanmalıdır, YİBO'ların sosyalleşme merkezleri olması bağlamında önünün açılması,
- 38- Bir Yatılı İlköğretim Bölge Okulunun tüm fonksiyonları düşünüldüğünde optimal yapı ve büyüklüğünün ne olması (kaç m2) gerektiğine yönelik çalışmalar yapılmalı ve standart bir yapı ve büyüklüğün öngörülmesi,
- 39- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında konaklayan öğrencilerin bir beslenme kültürünün oluşturulmasına yönelik planlama yapılması, aynı yaş aralığında devletin diğer kurumlarında (Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu, Polis Kolejleri, Askeri Okullar) beslenen ve konaklayan kişiler ile arada büyük farkların kapatılmasına yönelik adımların biran evvel atılması ve öğrenci harçlıkları ile öğrenci başına beslenme ve barınma parasal katsayılarının arttırılması,

- 40- 1960'lı yıllarda kullanılmaya başlanan ve halen bazı yatılı okullarda kullanılan demir bardaklarda su ve çay servisi yapılmasına son verilmesi,
- 41- Yatılı İlköğretim Bölge Okulları önemli bir kültür merkezi haline getirilerek, ailelerin eğitime yönelik Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordineli olarak stratejiler geliştirilmesi,
- 42- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının başarı düzeyleri, öğrencilerin ve velilerin memnuniyet düzeylerine yönelik akademik araştırma ve çalıştaylar düzenlenmesi, toptancı yaklaşımın ötesinde marjinal faydası yüksek oluşumlara yönelinmesi,
- 43- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarına öğretmen atama sürecinde diğer bakanlık birimleri ile gerekli senkronizasyonun sağlanması, buralara donanımlı ve nitelikli öğretmenlerin atanması,
- 44- İdeal YİBO'nun odalarında öncelikle öğrenci sayılarının 4'ü geçmemesi, her odada öğrencilerin çalışma masalarının, banyo, lavabo ve tuvalet olması yönünde projeler geliştirilmesi,
- 45- Acil durumlar için kullanılacak bir aracın okulda bulundurulması gerekmektedir. Nöbetçi öğretmenlerin dışında, geceleri bir personel daha bulundurulması,
- 46- Öğrencilerin pansiyon kısmına geçtiğinde, hâlâ okulun devamındaymış gibi hissetmemeleri için pansiyon kısmının imkânlar ölçüsünde ev ortamını anımsatacak şekilde düzenlenmesi, (ayaklarını bastıkları yerin halı ile kaplanması, odalarda ranza ve dolapların dışında çalışma masası, sandalye gibi mobilyaların olması. vb.),
- 47- YİBO'larda etütlerin dışında "okuma saati" uygulamalarının yapılması,
- 48- Eğitimde sürekliliğin başarıyı getirdiği göz önüne alınırsa, öğretmen sirkülasyonunun öğrenci başarısını olumsuz etkilemesi kaçınılmazdır. Öğretmenlerin, uzun süreler neden YİBO'larda çalışmak istemediklerine yönelik araştırmaların yapılması,

- 49- Öğretmenlerin tuttıkları gece nöbetlerini takip eden gün, sınıfta ders anlatmaları ile ilgili gerekli düzenleme yapılmalıdır. Öğretmenlerden yüksek performans alınabilmesi için gerekli planlama ve çalışmaların yapılması,
- 50- Öğrencileri sosyal hayata hazırlaması yönüyle, YİBO'lar öğrencilere önemli ayrıcalıklar kazandırabilir. Ancak YİBO'ların sahip olduğu imkânlar eşit düzeyde değildir. Bölgesel farklılıktan ziyade aynı ildeki YİBO'lar dahi kendi aralarında önemli kalite ve donatım farklılıkları söz konusudur. Duruma ilişkin gerekli çalışmaların yapılması önerilmiştir (Yaman, 2011).

2.1.8. Yatılı Okulları İyileştirme Çalışmaları:

Milli Eğitim Bakanlığı yatılı okulların koşullarını iyileştirmek amacıyla bazı projeler hazırlamış, hazırlatmıştır. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından yürürlüğe konulan projeler: Günebakan Projesi, Biz Büyüyoruz Türkiye Büyüyor Projesi, Eğitimde Gönül Birliği Projesi ve İlköğretim Okulları Yardım Projesinden oluşmaktadır.

2.1.8.1. Günebakan Projesi:

Günebakan projesi, Tuvana Okuma İstekli Çocuk Eğitim Vakfı (TOÇEV) ile yapılan protokol kapsamında yapılmış bir projedir. Projenin Amacı, Yatılı Bölge Ortaokullarının iç ve dış mekânlarında, öğrencilerin yararlanacağı, eğlenebilecekleri, eğlenirken sosyal, kültürel, psikolojik, fiziksel gelişimlerini sağlayacakları resim atölyeleri, müzik odaları, oyun ve jimnastik odaları, kütüphane, çok amaçlı salon ve açık spor alanları ile yapılacak peyzaj çalışmaları sonucu güzel bir çevrenin oluşturulmasıdır.

Yatılı Bölge Ortaokulları öğrencilerinin katılacağı spor turnuvaları, sanat festivalleri ile öğrencilerin bilgi edinme/kullanma ve gelişen teknolojiyi takip

edebilmelerine ışık tutacak, bilim adamı yetiştirme programı ve teknoloji konferanslarının düzenlenmesi ve YBO öğrencileri arasından girdikleri sınav sonucunda 2008 yılında Fen Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi, Anadolu Öğretmen Lisesi ve Anadolu Liselerine en yüksek puanla kayıt yaptıranların, ortaöğrenimleri süresince masraflarının karşılanması da bu projenin amaçları arasındadır (Yaman, 2011: 21).

2.1.8.2. Biz Büyüyoruz Türkiye Büyüyor Projesi:

Geleceğe Bir Adım Derneği ile yapılan protokol kapsamında yapılan bir projedir. Proje, Yatılı Bölge Ortaokullarında öğrenim gören öğrencilerin

- Temel yaşam alanlarında kolaylaştırıcılık rolü üstlenmek,
- Sorumluluklarının alışkanlık haline gelmesine rehberlik etmek,
- Sosyal ve kültürel gelişimlerine katkıda bulunmak,

- Temel yaşam alanlarındaki faaliyetleri esnasında adil, dürüst ve paylaşımcı kimliği ile birlikte bireysel ve toplumsal sorumlulukları sürdürülebilir kılınmalarına, iletişim materyalleri yardımcılığında rehberlik etmek amacıyla yapılmıştır (Yaman, 2011: 21).

2.1.8.3. Arçelik ile Eğitimde Gönül Birliği Projesi:

Arçelik AŞ ile yapılan protokol kapsamında yapılan projenin amacı, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki Öğrencilere sıcak bir aile ortamı sunmak ve topluma örnek bireyler olarak yetişmelerini sağlamak, kamuoyunda bu okulların ihtiyaçları konusunda farkındalık ve duyarlılık oluşturmaktır (Yaman, 2011: 21). “22 Mart 2004’te başlatılan eğitimde gönül birliği projesiyle, Türkiye’deki 290 Yatılı İlköğretim Bölge Okuluna ulaşılarak bu okulların eğitim standartlarının yükseltilmesi hedeflenmiştir” (<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr>).

2.1.8.4. İlköğretim Okullarına Yardım Vakfı Projesi (İlkyar):

İlköğretim Okullarına Yardım Vakfı (İLK-YAR) ile yapılan protokol kapsamında yapılmıştır. Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında öğrenim gören öğrencilerin eğitimlerini en üst düzeyde alabilecekleri materyallere ulaşmalarını sağlamak, okullarda hem eğitici hem de eğlendirici etkinlikler düzenlemek, öğrencilerin sıkıntı ve mutluluklarını paylaşmak, öğrenci ve öğretmenlerin yaşam boyunca öğrenmeye ve öğretmeye duyacakları isteğin sürekliliğine yardımcı olmak bu projenin yapılma sebebidir (Yaman, 2011: 21).

2.1.8.5. Vitra - Artema “YİBO Hijyen” Projesi:

Tüm Eğitim kurumların kaliteli eğitim şartlarına kavuşması için, devletin, yerel yönetimlerin ve STK’ların çabalarına, özel sektörün desteğini de eklemek zorunda olduğuna inanan Eczacıbaşı Yapı Grubu, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği’nin (ÇYDD) işbirliğiyle, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının (YİBO) fiziki şartlarının iyileştirilmesini amaçlayan bir proje tasarladı.

Milli Eğitim Bakanlığı, Valilikler, İl Milli Eğitim Müdürlükleri ve Kaymakamlıkların da destek verdiği proje kapsamında, ÇYDD tarafından belirlenen öncelikli ihtiyaç sahibi YİBO’ların banyo ve tuvaletleri, grubun mimarları tarafından projelendiriliyor, tesisat altyapıları yenilenerek Vitra ve Artema’nın ürünleriyle hijyenik mekanlar yaratılıyor.

Kasım 2007’de başlayan proje halen devam ediyor.

Amaç;YİBO’ların fiziki şartlarını iyileştirmek, bu okullarda yaşam kalitesini artırmak, öğrencilere çağdaş, kaliteli ve sağlıklı yaşam koşulları sunmak.Hijyen Projesi, özel sektör-sivil toplum kuruluşu-yerel yönetim arasındaki işbirliğinin güzel bir örneğini oluşturdu. Projeye, çoğu kırsal alanda yaşayan çok çocuklu ailelere mensup öğrencilerin, yaşadıkları yerlerde okul olmadığı için geldikleri YİBO’ların yaşam ortamını kaliteli bir hale getirmek amaçlandı.

Diğer yandan proje, Eczacıbaşı Topluluğu tarafından da benimsenip sahiplenildi ve kapsamı genişletildi. Topluluk, bugüne kadar eğitim alanında yürüttüğü sosyal sorumluluk çalışmalarını “hijyen” konusuna odaklayarak, “çağdaş, kaliteli ve sağlıklı yaşam koşulları sunma” misyonuyla, YİBO'lara yönelik projeler tasarlamaya başladı. Topluluk kuruluşlarından İpek Kağıt'ın ilköğretim okullarında 2002'den bu yana sürdürdüğü “Solo İlköğretim Kişisel Hijyen Eğitimi” ile edindiği bilgi birikimi, YİBO Hijyen Projesi'ne de taşındı. Eğitimler ayrıca, “Baba Beni Okula Gönder” kampanyası çerçevesinde, İpek Kağıt-Milliyet Gazetesi işbirliğiyle, Nisan 2009'dan bu yana YİBO'lardaki genç kızlara yönelik olarak da devam ediyor.

Eczacıbaşı Topluluğu çalışanlarının oluşturduğu “Eczacıbaşı Gönüllüleri” ise yenilenen YİBO'lardaki öğrencilerin duygusal dünyalarını zenginleştirecek çeşitli projeler geliştirmeye başladı. Topluluk, “Eczacıbaşı Hijyen Projesi” adı altında topladığı etkinliklerle, 2009 yılında Uluslararası Halkla İlişkiler Derneği (IPRA) tarafından verilen Altın Dünya Ödülü'nün (Golden World Award) sahibi oldu. 42 ülkeden 342 başvurunun yapıldığı ve 126 projenin finale kaldığı yarışmada ödül kazanan proje, Birleşmiş Milletler Özel Ödülü'ne aday gösterilen beş finalist arasında da yer aldı.(<http://www.ab-pr.com/tr/calismalarimizdan-ornekler/1/vitra---artema-yibo-hijyen-projesi.aspx>)

Bu projelerin dışında üniversite veya sivil toplum örgütleri tarafından yürütülen YİBO'ları iyileştirme projeleri de vardır. İstanbul Bilgi Üniversitesinin yapmış olduğu “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Eğitim-Öğretim Kalitesini Ve Fiziki Koşulları Geliştirme Projesi” bu projelere örnek gösterilebilir. Bu proje kapsamında 2003-2004 yılında Kars Kağızman Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda fiziki mekanlar iyileştirilmiş, çocukların ihtiyaçları(giyecek, kalem, boya vb.) temin edilmiştir. (Bekleviç 2004).

2.1.9. YBO'lara İlişkin Sayısal Veriler:

YBO ve YBO'larda okuyan öğrenci sayıları yıllara göre değişim göstermiştir. Milli eğitim örgün eğitim istatistiklerine göre; 2000 yılı ile 2013 yılları arasındaki YBO ve YBO'larda okuyan öğrenci sayılarındaki değişim Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Yıllara Göre YBO ve YBO Öğrencileri Sayıları

Yıllar	Okul Sayısı	Kapasite	Erkek Öğrenci Sayısı	Kız Öğrenci Sayısı
2000-2001	247	131,161	95,297	35,864
2001-2002	275	139,971	99,865	40,106
2002-2003	285	140,779	97,495	43,284
2003-2004	289	144,446	98,598	45,848
2004-2005	299	142,788	95,743	47,045
2005-2006	300	135,524	88,69	46,834
2006-2007	603	282,132	167,988	114,144
2007-2008	603	267,516	156,846	110,67
2008-2009	593	262,838	149,051	113,787
2009-2010	574	265,285	145,695	119,59
2010-2011	539	247,563	131,874	115,689
2011-2012	495	212,894	112,355	100,539
2012-2013	468	171854	86,54	85,314

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Örgün Eğitim İstatistikleri 2000-2013

Tablo incelendiğinde 2006-2007 Eğitim Öğretim yılında yatılı okul ve yatılı okul öğrenci sayılarının %100'den fazla artış gösterdiği görülmektedir. Ancak 2007 yılından itibaren YBO'ların sayıları azalmıştır. 2009 yılından itibaren de öğrenci sayıları giderek azalmıştır. Bu yıllarda sadece öğrenci sayısı değil YBO'ların öğrenci kapasitesi de azalmıştır.

2002 yılında Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında yatılılık oranı %64 civarında iken maddi durumu yetersiz olan, ailelerin çocuklarının mahalli idarelerce

Yatılı İlköğretim Bölge Okullarına yerleştirilmeleri konusunda Bakanlıktan gönderilen genelge sonucu Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki doluluk oranı 2003 yılında %98'lere ulaşmıştır (Dağlıoğlu, 2009: 41). Bu kanunun ardından YBO'lardaki kız öğrencilerin sayısı 45.848'e yükselirken, erkek öğrencilerin sayısı 98.598 olmuştur.

Yatılı okulların açılmasının bir sebebini de “ülkenin her yerleşim yerine okul açmak ve öğretmen göndermek mümkün değildir, bunun yerine merkezi yerlerde yatılı okul açmak, her köye okul açmaktan daha ekonomik ve uygulanabilirdir” düşüncesidir (Dağlıoğlu, 2009: 42). Buna rağmen yatılı okullara gönderilen ödeneklerinde az olduğu savunulamaz.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 8. Maddesinde “Eğitimde kadın erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır. Maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır” ifadeleri yer almaktadır (Resmi Gazete, 1973: 8).

Ülkedeki her bireyin eğitim hakkı olmasının kanunlarla güvence altına alındığı ülkemizde, her bireye eğitim olanağı sağlanması için yüksek bütçeler sarf edilmektedir. Yatılı Bölge Ortaokullarına gönderilen ödenekler, YBO'lara milli eğitim bütçesinden ne büyük pay ayrıldığını göstermesi bakımından, çalışmamız için önem arz etmektedir. 2011 yılında İllerdeki YİBO sayıları ve bu okullara gönderilen ödenekler Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2: 2011 Yılı İtibariyle Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Bütçeleri

İli	YBO SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI	PANSİYON ÖDENEĞİ	PANSİYON BÜTÇESİ HARİCİNDE GÖNDERİLEN					
				% 12'ler	Harçlık	Donatım	Araç Yakıtı	Araç Onarımı	Araç Muayene
HATAY	4	1.463	1.831.643	205.516	74.476	30.000	8.390	4.000	104
GENEL	506	135.335	168.213.777	20.102.642	6.831.550	6.493.000	1.000.000	350.000	9.974
GENEL TOPLAM PANSİYON ÖDENEĞİ				203.000.943,00 TL					

Kaynak: Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Süreci İç Denetim Raporu (Yaman, 2011).

Tablo 2’yi incelediğimizde araştırmamızın yapıldığı Hatay İli ve İlçelerinde toplam 4 Yatılı Bölge Ortaokulu bulunduğu görülecektir. Bu Okullarda 1463 Öğrenci 2011 yılında bu okullarda öğrenim görmüştür. Bu öğrenciler için Hatay’taki 4 yatılı okula 2011 yılında 2.154.129,00 TL ödenek gönderilmiştir, 2011 yılında Hatay ilindeki YİBO’larından herhangi birinde okuyan bir öğrenci için okula yılda 1472 TL ödenek gönderilmiştir. Bu oran Türkiye genelinde 1499,98 TL’dir.

Yatılı Bölge Ortaokullarında öğrenci başına maliyetin yüksek olmasına rağmen yine de nitelikli bir eğitimin verilmediği düşünülmektedir (Akt.Dağlıoğlu, 2009: 42). YBO öğrencilerinin okul başarıları hakkında bilgi sahibi olabileceğimiz, YBO öğrencileriyle normal okul öğrencilerinin Seviye Belirleme Sınavı (SBS) puan karşılaştırmalarının verildiği tablo şu şekildedir.

Tablo 3: 2011 Seviye Belirleme Sınav (SBS) Sonuçlarının Karşılaştırılması

	Sınıf Düzeyi	Sınava Başvuran Öğrenci	Test Ham Puan (Net) Ortalamaları				
			Türkçe	Matematik	Fen Bilgisi	Sosyal Bilimler	Yabancı Dil
Tüm Okullar	7	1.098.203	9,85	4,11	5,41	7,94	4,33
YİBO’lar	7	33,91	7,67	2,53	3,99	6,68	2,89
Tüm Okullar	8	1.070.445	10,6	3,19	7,13	9,31	5,23
YİBO’lar	8	33,436	8,34	1,49	5,93	7,82	3,65

Kaynak: Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Süreci İç Denetim Raporu (Yaman, 2011).

Tablo 3’te yer alan verilere göre YBO öğrencilerinin tüm derslerde diğer okul öğrencilerinden daha düşük test ham puan ortalamasına sahip olduğu görülmektedir.

2011 yılı sonunda YBO’lardan mezun olan öğrencilerin yerleştirildikleri okullar aşağıda Tablo 4’te gösterilmiştir.

**Tablo 4: YİBO Öğrencilerinin Yerleştikleri Okullar
(2010-2011 Eğitim Öğretim Yılı)**

Mezun Öğrenci Toplamı	SBS'ye Başvuran Öğr.Toplamı	OKULLAR					
		Fen Lisesi	Sosyal Bilimler Lisesi	Anadolu Öğretmen Lisesi	Anadolu Lisesi	Sağlık Meslek Lisesi	Meslek Lisesi
40,859	33,436	319	49	1,094	4,129	619	3,029

Kaynak: Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Süreci İç Denetim Raporu (Yaman, 2011).

2010-2011 Eğitim öğretim yılında 40.859 öğrenci YİBO'lardan mezun olmuştur. Sınav kazanan öğrenci sayısı ise 9.239'dur. Yani 2011 yılında yatılı okullardan mezun olan öğrencilerin %20'sinden fazlası sınav sonuçlarına göre öğrenci kabul eden liselere kaydolmuştur.

2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Güner (1955), yatılı okulların olumlu ve olumsuz yönlerini belirlemek amacıyla yazdığı "Yatılı Okul ve Köy" isimli kitabında yatılı okulların tarihçesini, o yıllarda yatılı okulların olumlu ve olumsuz yanlarını, detaylı bir şekilde aktarmıştır. Güner kitabında yatılı okulların öğrencilerin psikolojilerini olumsuz etkilediğini buna rağmen başka türlü okuma imkanına sahip olmayan çocukların eğitimini sağladığı için bu okulların ihtiyaç duyulan okullar olduğu sonucuna varmıştır. 1955 yılında yayınlanan bu kitapta belirtilen yatılı okulların sıkıntıları ile bugün belirtilen sıkıntıların paralellik göstermesi dikkat çekicidir.

Asan (1987), "Bağımsız Resmi Ortaokullarda, İlköğretim Okullarında ve İlköğretim Yatılı Bölge Okullarında Rehberlik Faaliyetleri " başlıklı yüksek lisans tezinde okulların rehberlik çalışmalarının yeterli olup olmadığını belirlemeye çalışmış, araştırması sonucunda Asan, bu okulların hiçbirinde rehberlik faaliyetlerinin olması gerektiği düzeyde olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Yozgat'ın 1990 yılında hazırladığı “İlköğretim Okulu ve Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Öğrencilerin Psiko-sosyal Problemlerinin Araştırılması” konulu çalışmada, bu okullardaki psikolojik ve sosyolojik problemler tespit edilmeye çalışılmış ve önerilerde bulunulmuştur. Sonuçta, bu okullarda okuyan çocukların psiko - sosyal problemler yaşadıkları saptanmıştır. Öğrencilerin psiko - sosyal problemlerinin giderilebilmesi için rehberlik ve araştırma merkezi yetkililerinin bu okullarla daha sıkı işbirliği yapması önerilmiştir.

Özçalıküşu (1999), Hatay ili Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında okuyan öğrencilerin boş zaman alışkanlıklarını belirlemeye yönelik çalışması sonucunda, öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmede spor alışkanlığının istenilen seviyede olmadığı, öğrencilerin aktif olmayan aktivitelere katıldıkları sonucuna ulaşmıştır. Bu durumun sebepleri arasında da okul yöneticilerinin duyarsızlığı, ilgisizliği, yeterli arazi olmasına rağmen spor sahası yapılmaması ve hatta mevcut sahalarında çoğu zaman öğrenciye kapalı olmasını göstermiştir. Öğrencilerin boş zamanları değerlendirme konusunda eğitilmesi ve aktif faaliyetlere yönlendirilmesi, öğrencilerin enerjilerini yararlı çalışmalarda harcayabilecekleri faaliyetlerin okullarda artırılması, malzeme ve tesislerin öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde okulların donatılması gerektiği, aktif olmayan faaliyetler konusunda duyarlı ve eğitilmiş öğretmenlere ihtiyaç duyulduğunu araştırma sonucunda vurgulamıştır.

Sönmez (2000) “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Varlığının Velilerin Çocuklarını Okula Göndermeleri Üzerindeki Etkisi” adlı araştırmasında; velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okullarını tercih nedenleri araştırılmaya çalışılmıştır. Buna göre, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının varlığı ile velilerin, çocuklarını okula göndermeleri arasında önemli bir ilişkinin varlığı ortaya çıkmaktadır. Bu araştırmanın sonuçlarına göre, velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okullarını tercih etmelerinin çeşitli nedenleri olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu nedenlerden bazıları ise şöyledir: Köylerinde okul bulunmaması, çocukların tüm ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanması, YİBO'ların daha kaliteli bir eğitim vermesi, YİBO'lardaki öğrencilerin daha başarılı olmaları, köy okullarına öğretmen gelmemesi olarak tanımlanmıştır. Ayrıca YİBO'ların daha disiplinli olması ve çok çeşitli imkânlarla sahip olması, YİBO öğrencisinin daha çok sorumluluk taşıması ve üst öğrenim

kurumlarına daha çok devam etmeleri gibi nedenler, velilerin yatılı okulu tercih etmelerinde etkili olmuştur denilmektedir. Ek olarak kız öğrencilerin okula devamının sağlanması içinde yatılı okulların varlığının oldukça önemli olduğu velilerin beyanından anlaşılıyor denilmektedir. Yine YİBO'ların kuruluş amacı velilerin çoğu tarafından bilinmekte ve YİBO'ların çevreye de oldukça önemli katkıları olduğu veliler tarafından ifade edilmektedir.

Arı (2000), Türkiye'de normal, taşınmalı ve yatılı uygulama olarak üç şekilde ortaya çıkan sekiz yıllık ilköğretim uygulamalarını, bu okullardaki öğretmen ve öğrenci görüşlerine dayalı olarak değerlendirmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamının ve öğrencilerin üçte ikisinin (%65,2) normal ilköğretim okullarında bulunmayı tercih ettikleri gözlemlenmiş, öğrencilerin beşte birinden de az bir kısmı (%18,5) taşınmalı ilköğretimi tercih etmiştir. Araştırmada yatılı öğrencilerde aile özlemi, isteksizlik, sinirlilik gibi ruhsal rahatsızlıkların yüksek olduğu gözlemlenmiş ve yatılı okulları tercih eden öğrencilerin sayısının çok az olduğu saptanmıştır. Bu durum öğrencilerin, taşınmalı ya da yatılı uygulamadan çok normal ilköğretim okullarında öğrenim görmek istediğini göstermiştir. Öğretmenler yatılı okulların fiziksel imkanlarını yetersiz bulmuşlar ve Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında görev yapmaya isteksiz olduklarını belirtmişlerdir.

Yetim (2001), "Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Mevcut Durumu ve Öğrenci Hizmetleri Yönetimi" adlı araştırmasında, Türkiye genelinde var olan 182 YİBO'da bugünkü durumun ne olduğu ve okul müdürlerine göre öğretim ortamları, bütçe durumu ve öğrenci hizmetlerinin ne durumda olduğu araştırılmıştır. Araştırmada örneklem alınmamıştır. Araştırmada evrenin % 80,7'sine ulaşılmıştır. Araştırmada, YİBO'larda görev yapan okul müdürlerinin % 51,0'nun vekil durumda olduğu, YİBO'ların % 46'sında rehber öğretmen bulunmadığı, YİBO'ların % 95,9'nda öğretmen açığının olduğu, pansiyon kapasitelerinin % 88,2'sinin dolu olduğu, pansiyonda kalan öğrencilerin % 22,2'sini kızların, % 77,8'ini erkeklerin oluşturduğu saptanmıştır. Elde edilen bulgulara bakıldığında; müdür görüşlerine göre, YİBO'larda görevli eğitimci olmayan personelin eksik olduğu saptanmıştır. En fazla ihtiyaç duyulan personel; sağlık elemanı, teknik eleman ve aşçı olarak sıralanmaktadır. Müdür görüşlerine göre, YİBO'ların fiziksel ortam ve araç-gereç sayısı bakımından

yetersiz olduğu, ana sınıfının %88,4'ünde, özel alt ve üst sınıfların %98,6'sında olmadığı saptanmıştır. YİBO müdürlerinin içinde eğitim yönetimi alanından gelen yöneticilerin sayısının %2,8 olduğu görülmektedir. Bu da müdürlerin mevcut durumu yanlış anlamalarına veya yanlış kararlar vermelerine yol açabilir denilmektedir. Ayrıca YİBO müdürleri, okullarında var olan birtakım sorunları üstlerine bildirmemekte yani ört bas etmekte ve okulun sahip olduğu imkânları yine üstlerinin baskısı ile başka şahıs ve kurumların çıkarları doğrultusunda kullandırmaktadır denilmektedir. Bunun yanında YİBO'ların halkın gözündeki görüntüsü pek hoş değildir. Bunun nedeni ise, il ve ilçe milli eğitim müdürleri bu okulları yoksul ve kimsesiz öğrencilerin gittiği okullar olarak görmekte ve kendi çocuklarını bu okullara göndermemekte, bu da öğrenci velilerinin yatılı okullar hakkındaki görüş ve düşüncelerini olumsuz etkilemektedir. YİBO'ların yapımında daha çok kalkınmada öncelikli yörelere okul inşası planlanmakla birlikte, bu plana uyulmadığı çeşitli politik ve siyasi baskılar sonucunda ihtiyaç fazlası illerde inşa edildiği görülmektedir. Bir de kızlar için özel YİBO'lar kurulmasına rağmen hiçbir YİBO'da bayan yönetici görev yapmamaktadır. Ayrıca öğrencilere verilen giyim, harçlık, kırtasiye ve gıda yardımı yetersizdir denilmektedir. Araştırma bulgularına dayanılarak YİBO'ların eğitimci ve eğitimci olmayan personel ihtiyaçlarının giderilmesi, eğitim ortamlarının zenginleştirilmesi YİBO'ları daha çekici hale getirmek için okul çevre ilişkilerini artırıcı çalışmalar yapılması önerilmiştir.

Kılıç (2001); Yatılı ilköğretim Bölge Okulları ile diğer okulların toplumsal fonksiyonlarını gerçekleştirme düzeylerini karşılaştırmak amacıyla yaptığı araştırması sonucunda ilköğretim okullarının lehine önemli farklılıklar belirlemiştir. Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında görevli öğretmenlerin, normal ilköğretim okullarındaki öğretmenlerden daha az tecrübeli oldukları, YİBO' larda bayan öğretmenlerin daha az olduğu, erkek öğrenci sayısının kız öğrenci sayısından yüksek olduğu ve Türk milli eğitiminin kazandırmaya çalıştığı davranışlar bakımından iki okul türü arasında farklar olduğunu bulmuştur.

Suhomlinski (2003) ,Eğitim Üzerine adlı eserinde “Eğer bir okulda sürekli savunma durumunda olan, eleştiriye karşı aşırı duyarlı, kuşkulu ve hatta bazen kötü niyetli çocuklar bulunuyorsa bu, yalnızca öğretmenlerin onları doğru dürüst

tanıyamamaları, ona doğru yaklaşımı bulamamaları ve iç dünyalarına girememeleri yüzündendir.” “Öğretmen ve öğrenci arasında arkadaşlık bağları ve paylaşılan meraklar olmaksızın eğitim boşuna sürdürülen bir uğraştır.”demektedir. Araştırmasındaki bulgularla bizim araştırmamız arasında bağlantı kurmak mümkündür. Araştırmada yatılı okullarda tarafların birbirlerini tanımalarına yardımcı olunmaya çalışılmaktadır.

Bekleviç (2004) ,Yatılı İlköğretim Bölge Okulları için Bir İyileştirme Projesi Kağızman Modeli adlı eserinde İstanbul Bilgi Üniversitesinin yapmış olduğu “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Eğitim-Öğretim Kalitesini Ve Fiziki Koşulları Geliştirme Projesi” ni anlatmıştır. Bu proje kapsamında 2003-2004 yılında Kars Kağızman Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda fiziki mekanlar iyileştirilmiş, çocukların ihtiyaçları(giyecek, kalem, boya vb.) temin edilmiştir. Bu iyileştirme çalışmalarının yapılış şeklini ve sonuçlarını eserinde incelemiştir.

Halıcı (2005), “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarına Devam Eden ve Ailesiyle Birlikte Yaşayan 12-14 Yaş Grubu Çocukların Saldırganlık Eğilimleri ile Benlik Kavramlarının İncelenmesi” başlığını taşıyan çalışmada, çocuğun yaşının, cinsiyetinin, kardeş sayısının, YİBO ’da okuyan çocukların YİBO’ ya gelme nedeninin, okulda sağlıkla ilgili bir problemi olduğunda ailesinin ilgilenme durumunun, odada kaç kişi kaldıklarının, saldırganlığa ait çeşitli boyutlardan alınan puanlarda farklılık yarattığını belirlemiştir.

Bostan(2005), Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında, Toplam Kalite Yönetimi yaklaşımıyla ilgili çalışmalar yapılıp yapılmadığını, yapılıyor ise uygulamada karşılaşılan sorunların neler olduğunu belirlemek amacıyla; Tunceli ve Elazığ illerindeki yatılı okullarda görev yapan yönetici ve öğretmenlerin görüşlerini almıştır. Araştırması sonucunda YİBO’ ların fiziksel yapısının eğitim amaçlarına uygun olmadığı konusunda yönetici ve öğretmenlerin birbirine paralel görüş belirttiklerini tespit etmiştir. Araştırma bulgularına göre yönetici ve öğretmenler; YİBO’ ların okul tesislerini çoğunlukla beğenmedikleri, okul binalarının kısmen bakımlı tutulduğu, okuldaki fiziksel donanım ve ekipmanların çoğunlukla yeterli olmadığı, bu yerlerin sosyal faaliyetler için gerekli imkan ve şartlara sahip olmadığı konularında hemfikirdirler.

Kefeli (2005), normal yatılı ve taşınmalı ilköğretim uygulamalarını, sahip olunan insan ve madde kaynakları ile uygulamada karşılaşılan güçlükler açısından: öğretmen ve öğrenci görüşlerine dayalı olarak değerlendirmek amacıyla; yaptığı araştırmasında Yatılı, Taşınmalı ve Normal okul öğrencilerinden okulda kendini en mutlu hissedenlerin normal okul öğrencileri olduğu, dersliklerini en rahat bulan ve okulda kendini en rahatsız hisseden öğrencilerin yatılı okul öğrencileri olduğu, okulda kendini en başarılı bulanların da normal okul öğrencileri olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Özgündüz (2006), “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki Öğrenci Velilerinin Ders Dışı Etkinliklere Yaklaşımları (Ankara ili örneği)” isimli yüksek lisans tezinde, YİBO öğrencilerinin velilerinin okuldaki takım faaliyetlerini pek desteklemedikleri halde sosyal faaliyetlere sıcak baktıklarını, erkek çocukların faaliyetlere katılmalarına izin verirken kız çocukların katılmalarını istemediklerini, bu sebeple YİBO’larda kız takımların kurulamadığını araştırması sonucunda tespit etmiştir. Araştırmada veliler ders dışı çalışmalarda kendilerinin ve öğrencilerin önemli bir rol oynamadığını, bu çalışmaların daha verimli olabilmesi için idarenin ve öğretmenlerin tutumunun etkili olacağını bildirmiştir.

Kırkaya (2006), Ordu ilindeki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin etkililiğini etkileyen etkenleri belirlemeye çalıştığı araştırmasında, YİBO, PİO, Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okulu ve İlköğretim Okullarında çalışan 3981 öğretmene anket uygulamıştır. Kırkaya, araştırması sonucunda, YİBO’da görev yapan öğretmenlerin; öğretmen etkililiğini etkileyen eğitimsel ve psikolojik etkenlerden; PİO, Normal ve Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okulu öğretmenlerine göre daha fazla etkilendikleri sonucuna ulaşmıştır.

Gülbeyaz, 2006 yılında yaptığı araştırmada Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin örgütsel stres kaynaklarının belirlenmesini hedeflemiş, bunun için, Kayseri ilinde bulunan okulların yönetici ve öğretmenlerini kapsayan bir alan araştırması yapmıştır. Bu araştırmayla yönetici ve öğretmenlerin kişisel özellikleri ile etkilendikleri örgütsel stres kaynakları arasındaki ilişkileri incelemiştir.

Özkaya (2006), Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında ve normal ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin tükenmişlik düzeyleri incelemek amacıyla Çanakkale ilinde yatılı ve normal ilköğretim okullarında görev yapan 229 öğretmene Maslach tükenmişlik envanteri uygulamıştır. Yaptığı çalışma sonucunda her iki okul türünde de öğretmenlerin düşük kişisel başarı hissi yaşamadıkları, Yatılı İlköğretim Bölge Okulu öğretmenlerinin, normal ilköğretim okulunda görev yapan öğretmenlere göre daha çok duyarsızlaşma yaşadığı, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında çalışan sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre daha fazla duygusal tükenme yaşadıkları bulgularına ulaşmıştır.

Gündüz (2006), Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Tükenmişlik Düzeyleri'ni belirlemeye çalıştığı araştırmasında, Diyarbakır' daki yatılı okullarda görev yapan öğretmenlerin “duygusal tükenme” boyutunda %34,3, “duyarsızlaşma” boyutunda %37.1'inin ve “ kişisel başarı” boyutunda da %40 'ının yüksek düzeyde tükenmişlik yaşadıklarını saptamıştır. YİBO yöneticilerinde “duygusal tükenme” boyutunda %44,7 “duyarsızlaşma” boyutunda %36,2 “kişisel başarı” boyutunda ise %44,7' sinin yüksek düzeyde tükenmişlik yaşadıklarını saptamıştır.

Karasu (2006), “Yatılı Olan ve Yatılı Olmayan Lise Öğrencilerinin Beslenme Bilgisi ve Durumlarının Değerlendirilmesi” isimli çalışmasında yatılı okuyan öğrencilerin beslenme bilgisinin, yatılı olmayan öğrencilerden daha yüksek olduğunu saptamıştır.

Yavaşkarataş (2006), araştırmasında Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıklarını araştırmış, YİBO'lardaki aktif olmayan faaliyetlerin öğrencilerin ihtiyaçlarını ne oranda karşılayabildiğini, okullarda bu amaçla ne tür çalışmalar yapıldığını ve YİBO'ların boş zamanları değerlendirme konusunda öğrencilere sağladığı imkanları incelemiştir. Araştırma sonucunda öğrenciler; boş zamanlarını değerlendirme etkinliğinin derslerini olumlu etkilediğini, okuldayken en fazla spor, en az koro etkinlikleriyle uğraştıklarını, boş zamanlarını değerlendirememenin en önemli sebebinin derslerin yoğunluğu olduğunu, boş zaman etkinliklerini seçerken arkadaşlarından etkilendiklerini belirtmişlerdir.

Çılğın (2007), Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında yatılı ve gündüzlü öğrenci ve velilerinin, ders dışı etkinliklere yaklaşımlarını incelediği araştırma 2006–2007 eğitim öğretim yılında Hakkâri ili Şemdinli Güzelkonak Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda ders dışı etkinliklere katılan 46 öğrenci ve 42 öğrenci velisi ile yapılmıştır. Araştırmaya sonuçlarına göre; velilerin büyük bir çoğunluğu etkinliklere katılmanın ders başarısını olumsuz etkileyeceğini düşünmekte iken öğrenciler bunun tersi yönde görüş bildirmiştir. Veliler ve öğrenciler, beden eğitimi dersi ve ders dışı etkinliklerin daha etkili olabilmesini okul idaresine ve öğretmenin bilgisine bağlamış, veliler ve öğrenciler, beden eğitimi dersi ve ders dışı etkinliklerinde kullanılan malzeme ve tesisi yetersiz bulmuşlardır. Öğrenciler ileride cinsiyet ayrımı yapmadan çocuklarının ders dışı etkinliklere katılmasına izin vereceklerini söylerken velilerin bu konuda daha tutucu olduğu görülmüştür. Veliler ve öğrenciler beden eğitimi ders saatlerinin iki saat olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Çolak (2007), 12-14 yaşındaki yatılı olan ve olmayan öğrencilerin vücut kompozisyonlarını belirleyerek okul türlerine göre yaş ve cinsiyet farklılıklarını ortaya koymak amacıyla Erzincan' ın ilçelerinde okuyan öğrencilerle yaptığı araştırmada; hem yaş gruplarına göre hem de toplamda, yatılı olmayan öğrencilerin vücut kompozisyonu değerlerinin yatılı olan öğrencilerden daha yüksek olduğunu tespit etmiştir.

Kaya (2007), Yatılı ilköğretim Bölge Okulları II. kademe öğrencilerinin sağlık düzeylerini yordamada benlik saygısı, umut ve dışsal faktörlerin rolünü araştırmak amacıyla Ankara ili sınırları içinde yer alan dört Yatılı ilköğretim Bölge Okulunun 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerine demografik veri formunu ve sağlık ve gelişim ölçekleri uygulamıştır. Araştırma sonucunda Umut, ve dışsal faktörlerin bazılarının (ev içi ilgi, yüksek beklentiler, ve etkinliklere katılım, çevresel ilgi ve yüksek beklentiler, okul içi ve çevresel etkinliklere katılım, arkadaş ilişkilerinde ilgi ve yüksek beklentiler) sağlamlığı yordamada etkili faktörler oldukları tespit edilmiştir.

Işıkoğlu, 2007 yılında yaptığı Hakkâri ilinde bulunan Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının olanakları ve sorunlarını ele alan araştırmasında şu sonuçlara ulaşmıştır: YİBO' ların kadro olanakları özellikle öğretmen, eğitim bilimleri uzmanı, teknik ve

yardımcı işgören sayıları bakımından yetersizdir. Kadro eksikliklerinin yanında YİBO' lar fiziksel olanaklar bakımından da özellikle bahçe, yeşil alan, dinlenme alanları, laboratuvar ve ışıklar açısından yetersizdir.

Özdemir Kardeş (2007), yatılı okul yönetimlerinin karşılaştıkları sorunları ortaya koymak ve çözüm önerilerini belirlemek amacıyla yatılı okul yöneticilerinin yatılı okullarla ilgili görüşlerini almıştır. Bu görüşlerde yöneticiler Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında pek çok problem alanı olduğunu, kendilerini bu problemlerin çözümünde karar verme, planlama, örgütleme, iletişim, eşgüdümleme, denetim ve değerlendirme süreçlerinde etkili gördüklerini belirtmişlerdir.

Altınsoy (2008), “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki Yatılı Ve Gündüzlü Öğrencilerin Kişisel Bakımlarına İlişkin Uygulamaları” adlı çalışmasını Bolu ili Kıbrıscık İlçesindeki YİBO'da yatılı ve gündüzlü öğrencilerin kişisel bakımlarına ilişkin uygulamaları saptamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. 108 yatılı 82 gündüzlü toplam 190 öğrencinin katılımıyla, araştırmacı tarafından geliştirilen anket uygulanarak yapılmıştır. Araştırma sonucuna göre; yatılıların ayak kokusu şikâyetinin gündüzlülere göre daha fazla olduğu saptanmış, Yatılı kızlardaki kepeklenme sıklığının gündüzlü kızlara göre daha fazla olduğu belirlenmiş, Gündüzlü öğrencilerin yatılı öğrencilere göre iç çamaşırlarını daha sık değiştirdikleri tespit edilmiştir. Gündüzlü öğrencilerin yatılılara göre ellerini ve yüzünü yıkarken su ve sabunu, sabun çeşidi olarak da sıvı sabunu daha fazla tercih ettikleri belirlenmiştir. Yatılı kızların gündüzlü kızlara, gündüzlü erkeklerinde yatılı erkeklere göre dişlerini her yemekten sonra daha sık fırçaladıkları, tüm öğrencilerin çoğunun diş ipi kullanmadığı ve diş ağrıldığında diş hekimine gittiği saptanmıştır. Yatılı ve gündüzlü öğrencilerin kişisel bakım uygulamalarının benzer özelliklerde olduğu, öğrenim türünün kişisel bakım uygulamaları üzerinde önemli bir etkisinin olmadığı saptanmıştır.

Damğa (2008), Yeni İlköğretim Programı'nın YİBO ve taşınmalı ilköğretim okullarında uygulanması hakkında YİBO ve taşınmalı ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek, belirlenen görüşlere dayalı olarak programı değerlendirmek amacıyla Çanakkale il, ilçe ve köylerindeki taşınmalı ve yatılı okullarda çalışan öğretmenlere anket uygulayarak araştırma yapmıştır.

Araştırma sonucunda yeni ilköğretim programlarının değerlendirme öğelerine ilişkin öğretmen görüşleri arasında okul türüne göre anlamlı farklılık bulunmuştur.

Acar (2008), Samsun ili Yatılı İlköğretim Bölge Okulu (YİBO) öğrencilerinin spor yapma alışkanlıkları ve şiddete uğrama durumlarını belirlemek amacıyla yaptığı yüksek lisans tezinde; YİBO öğrencilerinin cinsiyetleri, spor yapma durumları, ders dışı egzersiz çalışmalarına katılma durumları ve babalarının hayatta olması ile şiddete maruz kalmaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit etmiştir.

Kartal ve Bilgin'in ilköğretim okullarındaki zorbalıkla ilgili çalışmalarında; yatılı okullarda zorbalığın en yaygın olarak yatakhane olduğu, burayı oyun bahçesi, tuvalet ve sınıfların izlediği belirtilmiştir.

Yaktı'nın 2008'de 1908-1913 arası dönemde Osmanlı Devleti'nde kurulan yatılı okullar ve özelliklerini betimsel olarak ortaya koymak amacıyla yaptığı yüksek lisans tezinin sonucunda, Osmanlı Devleti'ne bağlı olarak kurulan yatılı okulların ülke içerisindeki dağılımının düzenli olmadığı; Tanzimat ve özellikle 1869 Maarifi Umumiye Nizamnamesi ile yaygınlaşan yabancılara ait yatılı okulların daha çok merkezden uzak yerlerde kuruldukları ve misyonerlik faaliyetleriyle siyasi propagandaların da kurulmalarında etkili olduğu tespit edilmiştir.

Gönen Cengiz (2008), Milli Eğitim Bakanlığına bağlı yatılı ve pansiyonlu okulların tarihsel gelişimini yüksek lisans tezinde incelemiştir. Yatılı okulların tarihini Avrupa, Osmanlı, Türk Tarihi ve Cumhuriyet dönemi olarak ayırarak günümüze kadar ayrıntılı bir tarihi çalışma yapmıştır.

Yılmaz (2009), araştırmasını yatılı ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapan öğretmen ve idarecilerin iş tatmin düzeyleri ile tükenmişlik düzeyleri arasında ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla yapmıştır. Yılmaz, araştırması sonucunda; yatılı ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapan öğretmen ve idarecilerin duygusal tükenmişlik düzeyleri ile cinsiyet, öğretmenliği isteyerek seçme, öğretmenliği tekrar tercih etme, pansiyon nöbeti, en fazla doyum sağlanan alan, çevre ve mekân memnuniyeti düzeyleri arasında anlamlı bir fark olduğunu tespit etmiştir.

Kahraman, 2009 yılında yatılı olan ve olmayan öğrencilerin stresle başa çıkma stratejilerini incelediği araştırmasında, normal okullarda okuyan öğrencilerin YİBO' da okuyan öğrencilere göre daha esprili olduklarını bulmuştur. Ayrıca Kahraman, YİBO ve normal okullarda okuyan öğrencilerin benlik algısı düzeyleri arasında dürtü kontrolü, baş etme gücü, ruh sağlığı açısından anlamlı farklılıklar tespit etmiştir.

Yördem (2009), Cumhuriyet Döneminde 1923 ve 2000 yılları arası Yatılı İlköğretim Bölge Okulları'na ilişkin eğitim politikalarını değerlendirmiştir. Çalışmasında 1923-2000 yılları arasında Yatılı İlköğretim Bölge Okulları ile ilgili Hükümet, Milli Eğitim Şurası ve Kalkınma Planlarında kararlaştırılan ve uygulanan eğitim politikaları, bu okullarla ilgili alınan kararlar, ilköğretim ile ilgili yasa ve yönetmelikler hakkında detaylı bilgi vermiştir.

Keskin (2009), Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında öğrencilere verilen beslenme eğitiminin besin tüketimine ilişkin bilgi ve davranışlarında anlamlı bir farklılık yaratıp yaratmadığını araştırmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda okullarda öğrenci, öğretmen, idareci ve personele yönelik beslenme eğitimi ve faaliyetlerine daha fazla ağırlık verilmesi, menülerin hazırlanmasında öğün atlama ve yemek seçme gibi olumsuz alışkanlıkları en aza indirgeyecek veya ortadan kaldıracak yöntemlerin kullanılması gibi önerilerde bulunmuştur.

İnal (2009), Adana il sınırları içinde bulunan Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki öğretmen ve öğrencilerin okul yaşam kalitesi algılarını belirlemeye yönelik bir araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda YİBO' ların okul yaşam kalitesi ile ilgili olarak öğretmen ve öğrenci algılarının büyük oranda benzer olduğu ve her iki grubun okullarının yaşam kalitesini, orta düzeyin biraz üzerinde olumlu algıladığı görülmüştür. Öğretmen ve öğrencilerin YİBO' ların okul yaşam kalitesi ile ilgili en olumlu algıları kendi statülerine en olumsuz algıları ise okul yönetimine yönelik olmuş, kız öğrenciler ve bayan öğretmenlerin algılarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin öğrencileri kendilerinden, öğrencilerin ise okul yönetimini öğretmenlerinden daha olumlu algıladığının belirlendiği araştırmada öğretmenlerin okulun yaşam kalitesini genel olarak daha yüksek algıladığı görülmüştür. Öğrenci görüşleri araştırmanın yapıldığı okullara göre farklılaşmıştır.

Genel olarak araştırmada öğrencilerin çoğunlukla yemekhanede aynı yemeklerin çıkması, kapalı spor salonu olmayışı, oyun alanı eksiliği, okuldaki şiddet davranışları, öğrencilerin kaba ve küfürlü konuşmaları ve lavaboları temiz olmamasından şikâyet etkileri belirlenmiştir.

Köroğlu (2009), Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının sorunlarını belirlemek amacıyla YİBO yöneticileri ve öğretmenlerinden görüş ve öneriler aldığı yüksek lisans çalışmasının sonuçlarına göre, YİBO yönetici ve öğretmenleri, YİBO'larda fiziki alt yapı, finansman, eğitim öğretim, öğrenci ve personel boyutlarında sorunlar yaşandığı görüşüne sahiptir. Fiziki alt yapı, eğitim öğretim, finansman ve öğrenci boyutlarında öğretmenler yöneticilere kıyasla daha fazla sorunun olduğunu belirtirken, personel boyutunda yöneticiler öğretmenlerden daha fazla sorun olduğunu iddia etmektedirler.

Aytekin (2009), "Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının işleyişinin yönetici, öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi (Diyarbakır ili örneği)" adını taşıyan çalışmasında: bu okulların kuruluş amaçlarını gerçekleştirdikleri, görev yapan yönetici ve öğretmenlerin görev yaptıkları okullardan memnun oldukları, eğitim öğretim gören öğrencilerin bu okullardan memnun olduğu, velilerin çocuklarını bu okullara istekle gönderdikleri sonuçlarına ulaşmıştır.

Kaya (2010), Yatılı İlköğretim Bölge Okuluna devam eden 6,7 ve 8.sınıf öğrencilerinin bağlanma stillerini incelediği, araştırma sonucunda YİBO öğrencileri ile yatılı olmayan ilköğretim okul öğrencilerinin bağlanma stilleri arasında anlamlı düzeyde fark olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca YİBO öğrencilerinin bağlanma stillerinin kardeş sayısına, okuldaki arkadaş ilişkilerine, okuldan memnuniyet düzeylerine, YİBO'ya geliş şekillerine, aileleri tarafından ziyaret edilme ve eve gitme sıklığına, öğretmenlerinin ve anne babalarının tutumlarını algılayış biçimlerine ve okul başarılarına göre anlamlı düzeyde farklılaştığını belirlemiştir.

Uğürol (2010), Yatılı İlköğretim Bölge Okulu 7. sınıflarında okuyan öğrenciler için bir atılganlık eğitim programı geliştirmek ve bu programın etkililiğini atılganlık düzeyi düşük, akran zorbalığına uğrama düzeyleri ise yüksek öğrenciler

üzerinde test etmek amacıyla iki farklı yatılı okulda, 7. sınıfta okuyan, toplam 134 öğrenciye “Öğrenci Kişisel Gelişim Bilgi Formu”, “Atılganlık Envanteri (İlkokul Formu)” ve “Zorba-Kurban Belirleme Ölçeği (Çocuk Formu)” uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda, on oturumluk atılganlık becerilerini geliştirme eğitimi programının, Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda okuyan öğrencilerin atılganlık düzeylerinin yükselmesinde ve zorbalığa uğrama düzeylerinin azalmasında etkili olduğunu belirlemiştir.

Özmen ve Tonbul (2010) “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki Disiplin Problemleri ve Baş Etme Yollarını” araştırmışlardır. Elazığ ilinde bulunan toplam dokuz YİBO araştırma kapsamına alınmış, her okuldan bir öğretmen, bir rehber öğretmen ve bir yönetici olmak üzere, toplam 27 eğitimci bu araştırmada çalışma grubunu oluşturmuştur. Denek görüşleri yarı yapılandırılmış sorular eşliğinde, görüşme yöntemi ile alınmıştır. Çalışmalarında Yatılı İlköğretim Okullarındaki öğrenciler birtakım disiplin bozucu davranışlar gösterdiklerini ve disiplin sorunlarıyla ilgilenmede birtakım noksanlar bulunduğunu kanıtlamışlardır. Başlıca disiplin sorunları olarak, lakap takma, küfür etme vs sorunların geldiğini, azalan frekans değerleri ile hırsızlık, yalan söyleme, devamsızlık ve derse geç kalma, okul araç gereçlerine zarar verme, temizliği ihmal etme, öğretmene saygısız davranma, oryantasyon eksikliği izlemiştir. Nedeni, geniş aile yapısı ve sosyo-ekonomik seviyelerinin düşük olması, parçalanmış aile yapısı gibi aile problemleri alırken, bunu aileden uzak kalma, oryantasyon eksikliği, sürekli aynı ortamda bulunma, ergenlik çağı sorunları, caydırıcı kuralların olmaması, öğretmenlerin görevlerini ihmal etmesi gibi sorunlar yönetici ve öğretmenler arasında iletişim ve işbirliğinin yokluğu dikkat çekmektedir. Disiplin sorunlarıyla baş etmede olaylara olumlu yaklaşma, kuralları uygulama, rehberlik servisine başvurma, sorunun kaynağını bulma, yönetim ile birlikte çalışma, sözlü uyarıda bulunma, veliyle görüşme kullandıkları görülmüş. Öğretmenlerin disiplin sorunlarının halline yönelik yetiştirilme ihtiyaçlarının bulunduğu görülmüştür.

Türe, 2010 yılında yaptığı araştırmada Yatılı ilköğretim Bölge Okullarında öğrenim gören öğrencilerin fiziksel mekansal koşullara ait algılarını, bu koşullara ilişkin sorunların neler olduğu, nelerden kaynaklandığını ortaya çıkarmaya

çalışmıştır. Araştırma sonucunda, belirgin yaşam alanları okul ve çevresi olan YİBO öğrencilerinin, fiziksel mekansal koşullara ilişkin algıları ve memnuniyet düzeylerinin belirlenip, bu koşullara ait sorunların ana kaynaklarının ortaya çıkarılıp, daha etkili eğitim ortamlarının hazırlanması için öneriler sunulmuştur.

Şimşek (2010), Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ve ailesi yanında kalan 8. sınıf öğrencilerinin okul türü ve cinsiyete göre akran ilişkileri, sosyal destek algıları ve yaşam doyumlarını belirlemek amacıyla yaptığı araştırma sonucunda; akran ilişkileri açısından kız ve erkek ergenler arasında farklılıklar olduğu ortaya çıkmıştır. Kız ergenlerin 'Akran İlişkileri Ölçeği' nin 'Bağlılık', 'Güven ve Özdeşim', 'Kendini Açma' ve 'Sadakat' alt ölçeklerinden aldıkları puanların erkek ergenlerinkinden daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Araştırmada incelenen sosyal destek algısı değişkeni okul türü açısından farklılık göstermiş ve Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda kalan ergenlerin aile ve arkadaşlarından algıladıkları sosyal destek düzeyleri ailesi yanında kalan ergenlerinkinden daha yüksek bulunmuştur.

Bozkurt (2010), Yatılı İlköğretim Bölge Okulları öğretmenlerinin yöneticileriyle olan örgütsel iletişimini belirlemek amacıyla, Elazığ, Malatya, Adıyaman, Diyarbakır ve Tunceli il merkezi ve ilçelerindeki YİBO'lardan 276 öğretmene, yöneticileriyle olan örgütsel iletişimlerini belirlemeye yönelik anket uygulamıştır. Araştırmada öğretmenler yöneticileriyle iletişim kurarken büyük sıkıntılar yaşamadıklarını, ancak YİBO' ların çalışma şartlarından doğan farklılıklardan dolayı özellikle samimiyet konusunda kararsız kaldıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca yöneticilerin öğretmenlere sosyal faaliyetler konusunda daha geniş imkânlar sunmaları, özellikle bayan öğretmenlerin ilgi ve isteklerini dikkate almaları, bu amaçla YİBO' larda en az bir yöneticinin bayan olması, iletişimin daha sağlıklı olması için araştırmacı tarafından önerilmiştir.

Gülek (2010), araştırmasında YİBO'lardaki yöneticilerin, öğretmenlerin ve diğer çalışanların, yönetsel sorunları çözmeye yönelik yönetimle ilişkin görüşlerini belirleyebilmeyi amaçlamıştır. Görüşme yönteminin kullanıldığı araştırmaya, gönüllülüğe göre, Tokat ilindeki bir YİBO'da görevli, 2 yönetici, 13 öğretmen ve 2 diğer çalışan katılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, katılımcıların çoğunluğu YİBO'da sorunlar olduğunu düşünmektedirler. Katılımcıların % 76,5'i, son 10 yılda

öğrenci sayısının pek değişmemesi nedeniyle sorunlarda değişiklik olmadığını belirtmişlerdir.

Ünsever (2011), Yatılı İlköğretim Bölge Okulları kurum standartlarını değerlendirmek üzere öğretmen, öğrenci ve yöneticilerden kurum standartlarıyla ilgili görüşler almıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin branş ve çalışma sürelerine göre, öğrencilerin cinsiyet, sınıf ve yaşlarına göre ilköğretim kurum standartlarına ilişkin görüşlerinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Yılmaz (2011), çalışmasını Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında eğitim-öğretim gören 1. kademe öğrencilerinin öz bakım becerilerini geliştirmek amacıyla hazırlanan eğitim programının, öğrencilerin öz bakım becerilerine etkisini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirmiştir. Araştırmacı deney ve kontrol grupları oluşturarak yaptığı uygulamalar sonucunda “Öz bakım Becerileri Eğitim Programı”nın uygulandığı deney grubu öğrencilerinin öz bakım becerilerinin kontrol grubuna göre daha fazla gelişim gösterdiğini, eğitim programı sonunda deney grubu öğrencilerinin kazandıkları davranışları devam ettirdikleri ve okul dışında da uyguladıklarını tespit etmiştir.

Emik (2011), Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki fen ve teknoloji dersi laboratuvarlarının fiziksel durumu ve bu okullardaki idareci, öğretmen ve öğrencilerin fen ve teknoloji laboratuvarlarının kullanımına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla 539 YİBO’da 745 idareci, 653 fen ve teknoloji öğretmeni ve 5-8. sınıflarda öğrenim gören 1894 öğrenciye anket uygulamıştır. Araştırma sonucunda: Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının 51’inde (9,46) fen ve teknoloji laboratuvarı bulunmadığı, Okullarda fen ve teknoloji dersine giren yeterli sayıda branş öğretmeni olmadığı ve laboratuvarların haftada 1-2 saat kullanıldığı, fen laboratuvarındaki deney masalarına bağlı elektrik ve su tesisatının olmadığı, laboratuvarın fiziksel alanının yetersiz olduğu ortaya çıkmıştır.

Yetim (2011), YİBO’ların mevcut durumunu ve öğrenci hizmetleri yönetimini araştırdığı çalışmasında Türkiye’deki YİBO müdürlerinin %80.7’sine ulaşılarak onların görüşlerini almıştır. Görüşü alınan müdürlere göre:

- YİBO'larda eğitimci olmayan personel eksikliği vardır.
- En fazla ihtiyaç duyulan personeller :Sağlık personeli, teknik personel ve aşçıdır.
- YİBO ödenekleri zamanında alınamamaktadır.
- YİBO'larda öğrencilere dağıtılan aynı yardımlar, yetersizdir.
- YİBO öğrencilerinin büyük bir çoğunluğu düşük gelirli ailelerden gelmektedir.

Çetinkaya (2013),araştırmasındaki amacını Yatılı Bölge Ortaokullarında okuyan öğrencilerin Yatılı Bölge Ortaokulları hakkındaki görüşlerini öğrenmek olarak açıklamaktadır. Araştırmada Kahramanmaraş ili Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında okuyan öğrencilerinin görüşlerine başvurularak, Kahramanmaraş'taki Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının durum, olanak ve sorunları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Demirel (2013), Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları ve Çözümlerine İlişkin Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Öğrencilerin ve Velilerin Görüşleri: Bir Durum Çalışması adlı eserinde ; Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının sorunları ve çözümlerine ilişkin yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Buna uygun olarak araştırma, Antalya Gündoğmuş Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda geçmiştir. Araştırma bütüncül tek durum deseninde nitel bir çalışma olmuştur. Araştırmanın evrenini, Antalya Gündoğmuş Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda görevli 3 vekil yönetici, 17 öğretmen ile bu okulda öğrenim gören 247 öğrenci ve bu öğrencilerin velileri oluşturmuştur

III. BÖLÜM

3-YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. “Betimsel araştırmalar, mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır. Bu yönetime dayanan araştırmalarla, durum nedir, neredeyiz, ne yapmak istiyoruz, nereye, hangi yöne gitmeliyiz, oraya nasıl gideriz? Gibi sorulara, mevcut zaman kesiti içinde olduğu düşünülen verilere dayanılarak cevap bulunmak istenir” (Kaptan, 1998: 59).

Araştırmada Hatay ili Yatılı Bölge Ortaokullarında okuyan öğrencilerinin görüşlerine başvurulmuş, Hatay’daki Yatılı Bölge Ortaokullarının durum, imkan ve sorunları tespit edilmeye çalışılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Hatay ilinde bulunan YBO ’larda öğrenim görmekte olan 5, 6, 7 ve 8. Sınıflardan 2129 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Hatay içerisindeki YBO ’ların tamamı olan Kırıkhan, Reyhanlı, Hassa ve Yayladağı YBO’dan 2129 öğrenci arasından seçilmiş olan 480 öğrenci oluşturmaktadır. Anketi uygulayıp görüşleri alınacak olan öğrenciler ölçeği doldurmaya istekli olan öğrenciler arasından tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir.

Karşılaştırmaların daha açık bir şekilde görülebilmesi için her okulun 5,6,7 ve 8. sınıf seviyelerinden 15 kız, 15 erkek olmak üzere her okulda 60 kız, 60 erkek toplam her okuldan 120 öğrenciye, toplam 4 okuldan 480 öğrenciye ölçek

uygulanmıştır. Ölçeğin uygulanacağı öğrenci sayıları belirlenirken Hatay'ın ilçelerindeki YİBO'ların mevcut öğrenci sayıları 2129 göz önüne alınmıştır. Ölçeğin uygulandığı okullarda 2013-2014 eğitim öğretim öğrenci sayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5: Ölçek Uygulanan Okulların 2012-2013 Yılı Öğrenci Sayıları

	5.Sınıf		6.Sınıf		7.Sınıf		8.Sınıf	
	E	K	E	K	E	K	E	K
Kırıkhan YBO	53	46	74	62	68	52	77	52
Reyhanlı YBO	105	116	85	84	87	91	92	74
Yayladağı YBO	28	33	35	20	39	22	41	33
Hassa Ardıçlı İMKB YBO	72	89	71	71	82	89	105	81
Toplam	258	284	265	237	276	254	315	240
Sınıf Toplamları	542		502		530		555	
Genel Toplam	2129							

Kaynak: Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak literatür taraması gerçekleştirilmiş ve ölçek tekniği uygulanmıştır. Ölçek, bir konu üzerinde bir kişinin veya bir grubun düşünce ve eğilimlerini anlamak amacı ile hazırlanmış soru listesi, yani soru yolu ile tutum veya düşünceleri ölçme yöntemidir (Güney,1998: 14).

Bu araştırma için YBO öğrencilerinin YBO'lar hakkındaki görüşlerini ortaya çıkarabilecek ölçek formu Çetinkaya (2013)'dan izinli olarak alınmıştır.Yazar bu anketin hazırlanması sırasında ölçek formundaki sorular hakkında;alan uzmanlarının konu ile ilgilenen öğretim elemanlarının görüşlerini almış,anketin kapsam geçerliliği sağlamıştır. Anketin güvenilirliğinin belirlenmesi için hazırlanan anket formu 48

öğrenciye uygulanmış ve anketin güvenilirlik katsayısı 0.9375 bulunmuştur. Ölçümlerin ardından geçerlilik ve güvenilirlik testleri yapılmış olan ölçek, araştırma örnekleme uygulanmıştır.

Araştırmada kullanılacak olan ölçek için gerekli izinler alınmıştır. Araştırmanın yapılacağı YBO'larla önceden irtibat kurulmuş, yapılacak araştırma hakkında okul yönetimi, öğretmenleri ve öğrenciler bilgilendirilmiş, araştırma yapılmadan araştırmaya katılacak öğrenciler gönüllü olanların arasından rastgele örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Ölçek formlarının tamamı öğrencilere araştırmacı tarafından uygulanmış, bu şekilde dönütün %100 olması sağlanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi:

Bu çalışmada elde edilen veriler SPSS 20.0 paket programı ile değerlendirilmiştir. Verilerin frekans ve yüzdesel dağılımları verilmiştir. Verilerin dağılımları incelendiğinde normal dağılmadığı görülüp, analizlerde nonparametrik testler kullanılmıştır. Normallik testi sonucunda ,gruplar arasındaki farklılık incelenirken ikili gruplarda normal dağılmayan değişkenlerde Mann Whitney U Testi kullanılmıştır. İki'den fazla gruplarda ise normal dağılmayan değişkenlerde Bonferroni düzeltmeli Kruskal Wallis H Testi kullanılmıştır.

Gruplar arası farklılık incelenirken anlamlılık seviyesi olarak 0,05 kullanılmış olup $p < 0,05$ olması durumunda gruplar arası anlamlı farklılığın olduğu, $p > 0,05$ olması durumunda ise gruplar arası anlamlı farklılığın olmadığı belirtilmiştir.

Öğrencilerin ölçekteki Yönetim, Öğretmenler, Eğitim Öğretim Faaliyetleri, Yemekhane ve Yatakhane düzeni, Sportif ve sosyal imkânlar ve Fiziksel imkânlardan oluşan 6 bölüme verdikleri cevaplar cinsiyete, okula ve sınıfa göre ayrı ayrı değerlendirilmiş ve karşılaştırılmıştır.

BÖLÜM IV

4-BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın alt problemleri doğrultusunda hazırlanmış ölçek sorularının analiz edilerek değerlendirilmesi sonucu elde edilmiş bulgular ve bu bulgulara dayanılarak yazılmış yorumlar yer almaktadır. Bulgular araştırma alt problemlerinin sırasıyla verilmiştir.

4.1.Öğrencilerin Okul Yönetimine Dair Görüşleri:

Bu bölümde YBO öğrencilerinin okullarının yönetimlerine dair görüşlerinin bulgu ve yorumlarına yer verilmiştir. Öğrencilerin yöneticilere dair görüşleri; cinsiyet, sınıf ve buldukları okullara göre ayrı tablolarda sunulmuş ve yorumlanmıştır.

4.1.1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Okul Yönetimleri Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre okul yönetimleri hakkındaki görüşlerinin dağılımı Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Yönetimle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 6		Cinsiyet				Ort.
		Kız		Erkek		
		n	%	n	%	
1-İdarecilerimizin, okulun maddi imkânlarını bizim için en faydalı şekilde kullandığını düşünüyorum.	Katılıyorum	192	80	159	66,2	73,1
	Kısmen katılıyorum	39	16,2	57	23,8	20
	Katılmıyorum	9	3,8	24	10	6,9
	Toplam	240	100	240	100	100
2-İdarecilerimizin, okulla ilgili her türlü problemlerimizi çözebildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	129	53,8	102	42,5	48,15
	Kısmen katılıyorum	86	35,8	108	45	40,4
	Katılmıyorum	25	10,4	30	12,5	11,45
	Toplam	240	100	240	100	100
3-İdarecilerimizin, okulda yaşanan her türlü olumsuz olaydan (kavga, hırsızlık vb.) haberdar olduklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	138	57,5	104	43,3	50,4
	Kısmen katılıyorum	64	26,7	90	37,5	32,1
	Katılmıyorum	38	15,8	46	19,2	17,5
	Toplam	240	100	240	100	100
4-İdarecilerimizin, bize gereken ilgi alakayı gösterdiklerini düşünüyorum.	Katılıyorum	153	63,8	127	52,9	58,35
	Kısmen katılıyorum	65	27,1	78	32,5	29,8
	Katılmıyorum	22	9,2	35	14,6	11,9
	Toplam	240	100	240	100	100
5-İdarecilerimizin, tüm öğrencilere eşit davrandıklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	109	45,4	91	37,9	41,65
	Kısmen katılıyorum	85	35,4	83	34,6	35
	Katılmıyorum	46	19,2	66	27,5	23,35
	Toplam	240	100	240	100	100
6-İdarecilerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.	Katılıyorum	26	10,8	39	16,2	13,5
	Kısmen katılıyorum	37	15,4	45	18,8	17,1
	Katılmıyorum	177	73,8	156	65	69,4
	Toplam	240	100	240	100	100

Tablo 6'ya göre; "İdarecilerimizin, okulun maddi imkânlarını bizim için en faydalı şekilde kullandığını düşünüyorum." ifadesine araştırmaya katılan kız öğrencilerin %80'i, erkek öğrencilerin %66,2'si katılıyorum demiştir. Bu ifadeye tüm öğrencilerin %73,1'inin katılması ve katılmayan öğrenci oranının %6,9 olması, araştırmanın yapıldığı yatılı okullarda öğrencilerin maddi konularda yöneticilerine güven duyduklarının göstergesidir.

“İdarecilerimizin, okulla ilgili her türlü problemimizi çözebildiğini düşünüyorum” ifadesine kız öğrencilerin çoğunluğu (% 53,8’i) katılıyorum derken, erkek öğrencilerin çoğunluğu (% 42,5’i) katılıyorum demiştir. Bu ifadeye kız öğrencilerin de erkek öğrencilerin de % 88,55’i katılıyorum veya kısmen katılıyorum diyerek olumlu görüş belirtmiştir. İfadeye katılmayan öğrenci oranı ise %11,45 oranındadır. Bu oranlara göre YBO öğrencilerinin, okulla ilgili problemlerinin çözümünde okul yöneticilerini etkili gördükleri söylenebilir.

“İdarecilerimizin, okulda yaşanan her türlü olumsuz olaydan (kavga, hırsızlık vb.) haberdar olduklarını düşünüyorum” ifadesine araştırmaya katılan kız öğrencilerin %57.50’si, erkek öğrencilerin %43,3’ü katıldığını belirtmiştir. Yani araştırmaya katılan kız ve erkek öğrencilerin çoğu (%82,5) okul yöneticilerinin okulda yaşanan olumsuz olaylardan haberdar olduklarını düşünmektedir.

“İdarecilerimizin, bize gereken ilgiyi gösterdiklerini düşünüyorum” ifadesine araştırmaya katılan kız öğrencilerin %63,8’i, erkek öğrencilerin %52.90’ı katılıyorum demiştir. Bu ifadeye katılım oranlarına bakıldığında(%58,5), YBO yöneticilerinin okullarındaki kız ve erkek öğrencilere gereken ilgiyi gösterdikleri düşünülebilir.

“İdarecilerimizin, tüm öğrencilere eşit davrandıklarını düşünüyorum.” İfadesine kız öğrencilerin %45.40’ı, erkek öğrencilerin %37,9’u katılıyorum demiştir. Bu ifadeye göre YBO yöneticilerinin adil bir yönetim sergiledikleri öğrencilerin ifadelerine göre söylenebilir. Ancak idarecilerinin eşit davranmadıklarını düşünen öğrencilerin oranlarının da (%23,35) azımsanmayacak oranlar oldukları gözden kaçırılmamalıdır.

“İdarecilerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.” İfadesine kız öğrencilerin %73,8’i, erkek öğrencilerin %65.00’i katılmıyorum demişlerdir. Yani öğrencilerin bu konudaki genel görüşleri (%69,4) okul yöneticilerinden şiddet görmedikleridir. İdarecilerinin şiddet uyguladığı görüşüne sahip olan kız öğrencilerin oranı %10.80 iken, şiddet gördükleri görüşüne sahip olan erkek öğrencilerin oranı %16.20 dir.

4.1.2. Öğrencilerin Okullara Göre Okul Yönetimleri Hakkındaki

Görüşleri:

Öğrencilerin buldukları okullara göre yöneticileriyle ilgili görüşlerinin dağılımı Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7: Öğrencilerin Okullara Göre Yönetimle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 7		Okul								Ort.
		Kırıkhan		Reyhanlı		Ardıçlı		Yayladağı		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
1-İdarecilerimizin, okulun maddi imkânlarını bizim için en faydalı şekilde kullandığını düşünüyorum.	Katılıyorum	100	83,3	107	89,2	51	42,5	93	77,5	73,13
	Kısmen katılıyorum	13	10,8	9	7,5	51	42,5	23	19,2	20,00
	Katılmıyorum	7	5,8	4	3,3	18	15	4	3,3	6,85
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
2-İdarecilerimizin, okulla ilgili her türlü problemimizi çözebildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	77	64,2	82	68,3	15	12,5	57	47,5	48,13
	Kısmen katılıyorum	38	31,7	30	25	72	60	54	45	40,43
	Katılmıyorum	5	4,2	8	6,7	33	27,5	9	7,5	11,48
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
3-İdarecilerimizin, okulda yaşanan her türlü olumsuz olaydan (kavga, hırsızlık vb.) haberdar olduklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	78	65	60	50	41	34,2	63	52,5	50,43
	Kısmen katılıyorum	22	18,3	44	36,7	46	38,3	42	35	32,08
	Katılmıyorum	20	16,7	16	13,3	33	27,5	15	12,5	17,50
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
4-İdarecilerimizin, bize gereken ilgi alakayı gösterdiklerini düşünüyorum.	Katılıyorum	83	69,2	88	73,3	43	35,8	66	55	58,33
	Kısmen katılıyorum	25	20,8	27	22,5	46	38,3	45	37,5	29,78
	Katılmıyorum	12	10	5	4,2	31	25,8	9	7,5	11,88
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
5-İdarecilerimizin, tüm öğrencilere eşit davrandıklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	58	48,3	68	56,7	23	19,2	51	42,5	41,68
	Kısmen katılıyorum	40	33,3	40	33,3	41	34,2	47	39,2	35,00
	Katılmıyorum	22	18,3	12	10	56	46,7	22	18,3	23,33
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
6-İdarecilerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.	Katılıyorum	15	12,5	15	12,5	34	28,3	1	0,8	13,53
	Kısmen katılıyorum	19	15,8	28	23,3	35	29,2	0	0	17,08
	Katılmıyorum	86	71,7	77	64,2	51	42,5	119	99,2	69,40
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00

Tablo 7'ye göre: "İdarecilerimizin, okulun maddi imkânlarını bizim için en faydalı şekilde kullandığını düşünüyorum." ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin % 83,3' ü, Reyhanlı'daki öğrencilerin %89,2' si, Ardıçlı'daki öğrencilerin 42,5'i ve Yayladağı'ndaki öğrencilerin %77,5'i katılıyorum demiştir. Bu ifadeye göre ölçeğe katılan tüm okulların ortalaması alındığında tüm okullardaki öğrencilerin %73,13'ü katılıyorum derken, katılan öğrencilerin oranları okullara göre değişim göstermiştir. Bu durum, öğrencilerin okul idarecilerine olan güvenlerinin okuldan okula değiştiğini göstermektedir. Bu ifadeye katılım oranlarının farklılık göstermesi, örneğin Reyhanlı YBO' daki öğrencilerin %89,2' si katılıyorum derken Ardıçlı'daki öğrencilerin %42,5'inin katılıyorum demesi; Reyhanlı'daki idarecilerin maddi konularda öğrencilere daha fazla güven veren bir yapı sergiledikleri veya öğrencilerin okulun maddi gelirlerinden haberdar olmadıkları için bilinçsizce olumlu cevap verdikleri anlamına gelebilir. Aynı şekilde Ardıçlı'daki öğrencilerin maddi konularda okul yöneticilerine diğer okulların öğrencilerine kıyasla daha az güven duydukları veya maddi gelirler hakkında daha çok bilgi sahibi olup daha ihtiyatlı cevap vermiş olabilecekleri anlamına gelebilir.

"İdarecilerimizin, okulla ilgili her türlü problemimizi çözebildiğini düşünüyorum." ifadesine Kırıkhan YBO'da okuyan öğrencilerin %64,2'si, Reyhanlı YBO'daki öğrencilerin % 68.30'u, Yayladağı YBO'daki öğrencilerin % 47.50'si katılıyorum derken, Ardıçlı YBO'daki öğrencilerin sadece %12,5'i, katılıyorum demiş, bu okuldaki öğrencilerin çoğunluğu (% 88,56'sı), bu ifadeye katılıyorum veya kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Ardıçlı YBO haricindeki okullarda öğrenciler, okul yöneticilerini problemlerine çözümleyici olarak görürken, Ardıçlı YBO' daki öğrenciler bu konuda kararsız kalmıştır.

"İdarecilerimizin, okulda yaşanan her türlü olumsuz olaydan (kavga, hırsızlık vb.) haberdar olduklarını düşünüyorum." ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %65.00'ı, Reyhanlı'daki öğrencilerin %50.00'si, Ardıçlı'daki öğrencilerin %34,2' si ve Yayladağı'ndaki öğrencilerin %52.50' si katılıyorum demiştir. Bu ifadeyi Ardıçlı YBO' daki öğrencilerin %27.50'sinin katılmıyorum diye cevaplaması, bu okuldaki olumsuz cevap veren öğrencilerin okulda yaşanan olumsuz olayları okul

yöneticilerinin haberi olmadan kendi aralarında çözmeyi tercih ettiklerini düşündürebilir.

“İdarecilerimizin, bize gereken ilgi alakayı gösterdiklerini düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %69,20’sinin, Reyhanlı’daki öğrencilerin %73,30’unun, Ardıçlı’daki öğrencilerin %35,80’inin ve Yayladağı’ndaki öğrencilerin %55,00’inin katıldıkları belirlenmiştir. Bu maddeden Kırıkhan, Reyhanlı, Yayladağı YBO’larda öğrencilerin çoğunluğunun idarecilerin öğrencilere gereken ilgiyi gösterdiğini düşündükleri sonucu ortaya çıkarken Ardıçlı YBO’daki öğrencilerin, kendilerini idareye uzak hissettikleri söylenebilir.

“İdarecilerimizin, tüm öğrencilere eşit davrandıklarını düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %48,3’ü, Reyhanlı’daki öğrencilerin %56,7’si, Yaladağı’ndaki öğrencilerin %42,5’i katılıyorum derken, Ardıçlı’daki öğrencilerin %34,2’si kısmen katılıyorum demiştir. Bu sonuç bize Ardıçlı’daki öğrencilerin idarecilerinin tarafsızlıkları konusunda olumsuz düşüncede olduğunu, diğer okulların öğrencilerinin ise okul yöneticilerinin adil olduğunu düşündüğünü göstermektedir.

“İdarecilerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.” ifadesinde Kırıkhan’daki öğrencilerin %71,7’si, Reyhanlı’daki öğrencilerin %64,2’si, Yayladağı’ndaki öğrencilerin %99,2’si, Ardıçlı’ daki öğrencilerin %42,5’i katılmıyorum görüşünü işaretlemiştir. Buna göre araştırmanın yapıldığı 3 okulda (Kırıkhan, Reyhanlı, Yayladağı) idarecilerin öğrencilere şiddet uygulamadığı sonucuna ulaşılabilir ancak Ardıçlı’daki öğrencilerin %28,3’ü idarecilerin öğrencilere şiddet uyguladığını düşünmektedirler. Genel ortalamaya bakıldığında %69,40 oranında şiddet uygulanmadığının söylenmesi bu konuda okullarda fazla sıkıntının olmadığını göstermektedir.

4.1.3. Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Okul Yönetimleri Hakkındaki

Görüşleri:

Öğrencilerin sınıf seviyelerine göre yönetimle ilgili görüşleri Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8: Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Yönetimle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 8		Sınıf								Ort.
		5.Sınıf		6.Sınıf		7.Sınıf		8.Sınıf		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
1-İdarecilerimizin, okulun maddi imkânlarını bizim için en faydalı şekilde kullandığını düşünüyorum.	Katılıyorum	93	77,5	93	77,5	92	76,7	73	60,8	73,13
	Kısmen katılıyorum	20	16,7	19	15,8	18	15	39	32,5	20,00
	Katılmıyorum	7	5,8	8	6,7	10	8,3	8	6,7	6,88
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
2-İdarecilerimizin, okulla ilgili her türlü problemimizi çözebildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	57	47,5	64	53,3	54	45	56	46,7	48,13
	Kısmen katılıyorum	50	41,7	42	35	51	42,5	51	42,5	40,43
	Katılmıyorum	13	10,8	14	11,7	15	12,5	13	10,8	11,45
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
3-İdarecilerimizin, okulda yaşanan her türlü olumsuz olaydan (kavga, hırsızlık vb.) haberdar olduklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	58	48,3	67	55,8	51	42,5	66	55	50,40
	Kısmen katılıyorum	37	30,8	35	29,2	47	39,2	35	29,2	32,10
	Katılmıyorum	25	20,8	18	15	22	18,3	19	15,8	17,48
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
4-İdarecilerimizin, bize gereken ilgi alakayı gösterdiklerini düşünüyorum.	Katılıyorum	71	59,2	75	62,5	71	59,2	63	52,5	58,35
	Kısmen katılıyorum	37	30,8	31	25,8	35	29,2	40	33,3	29,78
	Katılmıyorum	12	10	14	11,7	14	11,7	17	14,2	11,90
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
5-İdarecilerimizin, tüm öğrencilere eşit davrandıklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	49	40,8	45	37,5	58	48,3	48	40	41,65
	Kısmen katılıyorum	47	39,2	50	41,7	34	28,3	37	30,8	35,00
	Katılmıyorum	24	20	25	20,8	28	23,3	35	29,2	23,33
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
6-İdarecilerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.	Katılıyorum	11	9,2	28	23,3	13	10,8	13	10,8	13,53
	Kısmen katılıyorum	18	15	13	10,8	22	18,3	29	24,2	17,08
	Katılmıyorum	91	75,8	79	65,8	85	70,8	78	65	69,35
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00

Tablo 8 incelendiğinde “İdarecilerimizin, okulun maddi imkânlarını bizim için en faydalı şekilde kullandığını düşünüyorum.” ifadesine araştırmaya katılan 5. sınıf öğrencilerinin %77,5’i; 6. sınıf öğrencilerinin %77,5’i; 7. sınıf öğrencilerinin %76,70’i; 8. sınıf öğrencilerinin %60,80’inin katılıyorum şeklinde cevap verdikleri görülmektedir. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler bu görüşe

%73,13 oranında katılım göstermiştir, Bu orana göre öğrencilerin maddi konularda okul yöneticilerine güven duydukları sonucunu göstermektedir.

“İdarecilerimizin, okulla ilgili her türlü problemimizi çözebildiğini düşünüyorum.” ifadesine araştırmaya katılan 5. sınıf öğrencilerinin %10,8’i; 6. sınıf öğrencilerinin %11,7’si; 7. sınıf öğrencilerinin %12,5’i ve 8. sınıf öğrencilerinin %10,8’i katılmıyorum demiştir. Bu ifadeye göre sınıf seviyeleri arasında belirgin bir farklılık olmaksızın öğrenciler %88,56 oranda okul yöneticilerinin öğrencilerin sorunlarını çözebildiğine inandıkları sonucu çıkabilir.

“İdarecilerimizin, okulda yaşanan her türlü olumsuz olaydan (kavga, hırsızlık vb.) haberdar olduklarını düşünüyorum.” görüşüne 5. sınıf öğrencilerinin %20,8’i; 6. sınıf öğrencilerinin %15’i; 7. sınıf öğrencilerinin %18,3’ü ve 8. sınıf öğrencilerinin %15,8’i katılmıyorum demiştir. Buna göre öğrencilerin %82,50’si okulda yaşanan olumsuz olaylardan okul yöneticilerinin haberdar olduğunu düşünmektedir.

“İdarecilerimizin, bize gereken ilgi alakayı gösterdiklerini düşünüyorum.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %59,2’si; 6. sınıf öğrencilerinin %62,5’i; 7. sınıf öğrencilerinin %59,2’si ve 8. sınıf öğrencilerinin % 52,5’i katılıyorum demiştir. Bu oranlara bakılarak ($\%58,35 + \%29,78 = 88,13$) okul yöneticilerinin öğrencilere gereken ilgiyi gösterdikleri sonucuna varılabilir.

“İdarecilerimizin, tüm öğrencilere eşit davrandıklarını düşünüyorum.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %40,8’i; 6. sınıf öğrencilerinin % 37,5’i; 7. sınıf öğrencilerinin %48,3’ü; 8. sınıf öğrencilerinin % 40’i katılıyorum demiştir. Tüm sınıf düzeylerinde katılıyorum oranı %50’nin altında(%41,65) kaldığından öğrencilerin, okul yöneticilerinin eşit davranmadığını düşündüğü sonucuna varılabilir.

“İdarecilerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %75,8’i; 6. sınıf öğrencilerinin %65,8’i; 7. sınıf öğrencilerinin %70,8’i ve 8. sınıf öğrencilerinin %65,00’i katılmıyorum demiştir. Buna göre öğrencilerin %69,35’i okul yöneticilerinin öğrencilere şiddet uygulamadığını düşünmektedir.

4.2. Öğrencilerin Öğretmenlere Dair Görüşleri:

YBO öğrencilerinin, okullarında görev yapan öğretmenler hakkındaki görüşlerine bu kısımda yer verilmiştir. Öğrencilerin öğretmenlere dair görüşleri; cinsiyet, sınıf seviyeleri ve buldukları okullara göre ayrı ayrı düzenlenmiş tablolarda sunulmuş ve yorumlanmıştır.

4.2.1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Öğretmenler Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin öğretmenleri hakkındaki görüşlerinin cinsiyetlerine göre dağılımı Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Öğretmenlerle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 9		Cinsiyet				Ort.
		Kız		Erkek		
		n	%	n	%	
Öğretmenlerimizin branşlarında başarılı öğretmenler olduklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	204	85	186	77,5	81,25
	Kısmen katılıyorum	35	14,6	45	18,8	16,7
	Katılmıyorum	1	0,4	9	3,8	2,1
	Toplam	240	100	240	100	100
Öğretmenlerimizin bizlere iyi örnek olduklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	179	74,6	157	66	70,3
	Kısmen katılıyorum	52	21,7	66	27,7	24,7
	Katılmıyorum	9	3,8	15	6,3	5,05
	Toplam	240	100	238	100	100
Belletmen öğretmenlerimizin, nöbetlerinde okulda yaşanan tüm olaylardan haberdar olduklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	136	56,9	91	37,9	47,4
	Kısmen katılıyorum	91	38,1	106	44,2	41,15
	Katılmıyorum	12	5	43	17,9	11,45
	Toplam	239	100	240	100	100
Belletmen öğretmenlerimizin nöbetlerinde bizlerle yeteri kadar ilgilendiklerini düşünüyorum.	Katılıyorum	155	64,9	118	49,2	57,05
	Kısmen katılıyorum	75	31,4	91	37,9	34,65
	Katılmıyorum	9	3,8	31	12,9	8,35
	Toplam	239	100	240	100	100
Öğretmenlerimizin, öğrencileri arasında ayırım yaptıklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	69	28,8	79	32,9	30,85
	Kısmen katılıyorum	69	28,8	66	27,5	28,15
	Katılmıyorum	102	42,5	95	39,6	41,05
	Toplam	240	100	240	100	100
Öğretmenlerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.	Katılıyorum	23	9,7	47	19,7	14,7
	Kısmen katılıyorum	31	13,1	44	18,5	15,8
	Katılmıyorum	183	77,2	147	61,8	69,5
	Toplam	237	100	238	100	100

Tablo 9'a göre, "Öğretmenlerimizin branşlarında başarılı öğretmenler olduklarını düşünüyorum." ifadesine kız öğrencilerin %85,00'i; erkek öğrencilerin %77,50'si, ortalamada %81,25'i katılıyor demmiştir. Bu ifadeye katılmayan öğrencilerin oranları ise %2,1 oranındadır. Bu oranlar YBO öğrencilerinin, öğretmenlerinin alanlarında başarılı ve yetkin olduklarından şüphe duymadıklarını gösterebilir.

"Öğretmenlerimizin bizlere iyi örnek olduklarını düşünüyorum." ifadesine kız öğrencilerin %74,60'ı; erkek öğrencilerin %66,00'si katılıyor demmiştir. Yani araştırmaya katılan kız ve erkek öğrencilerin büyük çoğunluğu (%70,30), öğretmenlerinin kendileri için iyi örnek teşkil ettiklerini belirtmişlerdir.

"Belletmen öğretmenlerimizin, nöbetlerinde okulda yaşanan tüm olaylardan haberdar olduklarını düşünüyorum." ifadesine kız öğrencilerin %56,90'ı; erkek öğrencilerin %37,90'ı katılıyor demmiştir. Buna göre kız öğrenciler, okulda yaşanan tüm olaylardan belletmen öğretmenlerin haberdar oldukları; erkek öğrenciler ise belletmen öğretmenlerinin okulda yaşanan tüm olaylardan haberdar olmadıkları görüşüne sahip olup kız ve erkek öğrenciler arasında belirgin bir farklılık bulunduğu söylenebilir. Bu durumun oluşmasında kız ve erkek cinsiyet rollerinin etkili olduğu düşünülebilir. Bu maddeye göre kız öğrencilerin, meydana gelen olayları belletmen öğretmenleriyle bağlantılı şekilde çözme yoluna gittiği; erkek öğrencilerin ise kendi problemlerini kendi içlerinde çözme eğilimi gösterdikleri sonucuna ulaşılabilir.

"Belletmen öğretmenlerimizin nöbetlerinde bizlerle yeteri kadar ilgilendiklerini düşünüyorum." ifadesine kız öğrencilerin %64,90'ı; erkek öğrencilerin %49,20'si katılıyor derken kız öğrencilerin %3,8'i; erkek öğrencilerin %12,90'ı ise katılmıyor demmiştir. Buna göre kız öğrenciler daha büyük oranda olmak üzere öğrenciler, nöbetçi öğretmenlerden gereken ilgiyi gördüklerini düşünmektedir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla oranda olumlu görüş belirtmesinin nedeni; kız pansiyonlarında nöbet tutan bayan öğretmenlerin öğrencilere daha duygusal davranmaları olabilir.

“Öğretmenlerimizin, öğrencileri arasında ayırım yaptıklarını düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin % 28,80’i; erkek öğrencilerin ise %32,90’ı katılıyor demıştır. Bu ifadeye göre öğrencilerden kendilerine ayırım yapıldığını düşünenlerin oranı(%30,35), ayırım yapılmadığını düşünenlerin oranına (%41,05) göre düşüktür. Bu maddede ayırım yapıldığını düşünenlerin oranı da dikkat çekici seviyededir.

“Öğretmenlerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.” ifadesine kız öğrencilerin %77,20’si; erkek öğrencilerin %61,80’i katılmıyor demıştır. Öğretmenlerinin şiddete başvurduğunu ifade eden erkek öğrencilerin sayısı kız öğrencilerin sayısının yaklaşık iki katıdır. Bununla beraber kız ve erkek öğrencilerin %69,50’si, öğretmenlerin öğrencilere şiddet uygulamadığı görüşündedir.

4.2.2. Öğrencilerin Okullara Göre Öğretmenler Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin buldukları okula göre öğretmenler hakkındaki görüşlerinin değişip değişmediğinin görülebileceği okullara göre görüşlerin dağılım tablosu, Tablo 10 aşağıda görülmektedir.

Tablo 10: Öğrencilerin Okullara Göre Öğretmenlerle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 10		Okul								Ort.
		Kırıkhan		Reyhanlı		Ardıçlı		Yayladağı		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Öğretmenlerimizin branşlarında başarılı öğretmenler olduklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	94	78,3	113	94,2	77	64,2	106	88,3	81,25
	Kısmen katılıyorum	21	17,5	6	5	39	32,5	14	11,7	16,68
	Katılmıyorum	5	4,2	1	0,8	4	2,3	0	0	1,83
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Öğretmenlerimizin bizlere iyi örnek olduklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	89	74,2	102	85,7	65	54,2	80	67,2	70,33
	Kısmen katılıyorum	24	20	15	12,6	44	36,7	35	29,4	24,68
	Katılmıyorum	7	5,8	2	1,7	11	9,2	4	3,4	5,03
	Toplam	120	100	119	100	120	100	119	100	100,00
Belletmen öğretmenlerimizin, nöbetlerinde okulda yaşanan tüm olaylardan haberdar olduklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	76	63,3	59	49,6	44	36,7	48	40	47,40
	Kısmen katılıyorum	35	29,2	48	40,3	51	42,5	63	52,5	41,13
	Katılmıyorum	9	7,5	12	10,1	25	20,8	9	7,5	11,48
	Toplam	120	100	119	100	120	100	120	100	100,00
Belletmen öğretmenlerimizin nöbetlerinde bizlerle yeteri kadar ilgilendiklerini düşünüyorum.	Katılıyorum	68	56,7	77	64,2	59	49,2	69	58	57,03
	Kısmen katılıyorum	42	35	35	29,2	48	40	41	34,5	34,68
	Katılmıyorum	10	8,3	8	6,7	13	10,8	9	7,6	8,35
	Toplam	120	100	120	100	120	100	119	100	100,00
Öğretmenlerimizin, öğrencileri arasında ayırım yaptıklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	40	33,3	26	21,7	49	40,8	33	27,5	30,83
	Kısmen katılıyorum	33	27,5	25	20,8	37	30,8	40	33,3	28,10
	Katılmıyorum	47	39,2	69	57,5	34	28,3	47	39,2	41,05
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Öğretmenlerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.	Katılıyorum	17	14,3	22	18,5	31	25,8	0	0	14,65
	Kısmen katılıyorum	15	12,6	21	17,6	36	30	3	2,6	15,70
	Katılmıyorum	87	73,1	76	63,9	53	44,2	114	97,4	69,65
	Toplam	119	100	119	100	120	100	117	100	100,00

Tablo 10'a göre: "Öğretmenlerimizin branşlarında başarılı öğretmenler olduklarını düşünüyorum." ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %78,30'u; Reyhanlı'daki öğrencilerin %94,20'si; Yayladağı'ndaki öğrencilerin %88,30'u ve Ardıçlı'daki öğrencilerin %64,20'si katılıyorum demiştir. Bu tablodan elde edilen

bulgulara göre araştırmanın yapıldığı tüm okullardaki öğrenciler %81,25 oranında alanlarında başarılı öğretmenlere sahip olduklarını düşünmektedir diyebiliriz.

“Öğretmenlerimizin bizlere iyi örnek olduklarını düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %74,20’si; Reyhanlı’daki öğrencilerin %85,70’i; Yayladağı’ndaki öğrencilerin %67,20’si ve Ardıçlı’daki öğrencilerin %54,20’si katılıyor demmiştir. Tüm okullarda öğrencilerin %73,33’ü öğretmenlerinin öğrencilere iyi örnek olduklarını düşünmektedirler.

“Belletmen öğretmenlerimizin, nöbetlerinde okulda yaşanan tüm olaylardan haberdar olduklarını düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %63,30’u; Reyhanlı’daki öğrencilerin %49,60’ı; Yayladağı’ndaki öğrencilerin %40,00’ı ve Ardıçlı’daki öğrencilerin %36,70’i katılıyor demmiştir. Kırıkhan ve Reyhanlı’daki öğrencilerin çoğunluğu belletmen öğretmenlerinin yaşanan olaylardan haberdar olduklarını düşünürken, Ardıçlı ve Yayladağı’ndaki öğrencilerin çoğunluğu öğretmenlerinin yaşanan olaylardan haberdar olmadığı görüşündedirler.

“Belletmen öğretmenlerimizin nöbetlerinde bizlerle yeteri kadar ilgilendiklerini düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %56,70’i; Reyhanlı’daki öğrencilerin %64,20’si; Yayladağı’ndaki öğrencilerin %58,00’i ve Ardıçlı’daki öğrencilerin %49,20’si katılıyor demmiştir. Araştırmanın yapıldığı tüm okullarda öğrencilerin %57,03’ü öğretmenlerinden yeterli ilgiyi gördüklerini belirtmektedirler.

“Öğretmenlerimizin, öğrencileri arasında ayırım yaptıklarını düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %33,30’u; Reyhanlı’daki öğrencilerin %21,70’i; Yayladağı’ndaki öğrencilerin %27,5’i ve Ardıçlı’daki öğrencilerin %40,80’i katılıyor demmiştir. Bu oranlara göre, Reyhanlı YBO öğrencileri öğretmenlerinin kendilerine eşit davrandıklarını belirtirken Kırıkhan YBO öğrencileri ve Yayladağı YBO öğrencileri öğretmenlerinin kendilerine adil davranıp davranmadıkları konusunda birbirine yakın oranlar vermişlerdir. Ancak Ardıçlı YBO öğrencilerinin öğretmenlerinin öğrenciler arasında ayırım yaptığı yönündeki görüşleri daha yüksek bir oranda çıkmıştır.

“Öğretmenlerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %73,10’u; Reyhanlı’daki öğrencilerin %63,90’ı; Yayladağı’ndaki öğrencilerin %97,40’ı ve Ardıçlı’daki öğrencilerin %44,20’si katılmıyorum demiştir. Bu sonuçlara göre okullar arasında belirgin farklılıklar olduğu görülmektedir. Reyhanlı, Kırıkhan ve Yayladağı YBO öğrencilerinin çoğunluğu öğretmenlerinden şiddet görmediğini beyan ederken, Ardıçlı YBO öğrencilerinin % 25,80’i şiddet gördüğüne dair maddeye katılıyorum yanıtını, % 30,00’u ise kısmen katıldığı yanıtını vermiştir.

4.2.3. Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Öğretmenler Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre görüşlerindeki farklılaşmayı görebileceğimiz Tablo 11 aşağıda yer almıştır.

Tablo 11: Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Öğretmenlerle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 11		Sınıf								Ort.
		5.Sınıf		6.Sınıf		7.Sınıf		8.Sınıf		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Öğretmenlerimizin branşlarında başarılı öğretmenler olduklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	105	87,5	94	78,3	90	75	101	84,2	81,25
	Kısmen katılıyorum	14	11,7	23	19,2	28	23,3	15	12,5	16,68
	Katılmıyorum	1	0,8	3	2,5	2	1,7	4	3,3	2,08
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Öğretmenlerimizin bizlere iyi örnek olduklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	99	82,5	75	62,5	75	63,6	87	72,5	70,28
	Kısmen katılıyorum	20	16,7	41	34,2	34	28,8	23	19,2	24,73
	Katılmıyorum	1	0,8	4	3,3	9	7,6	10	8,3	5,00
	Toplam	120	100	120	100	118	100	120	100	100,00
Belletmen öğretmenlerimizin, nöbetlerinde okulda yaşanan tüm olaylardan haberdar olduklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	57	47,9	51	42,5	55	45,8	64	53,3	47,38
	Kısmen katılıyorum	48	40,3	58	48,3	50	41,7	41	34,2	41,13
	Katılmıyorum	14	11,8	11	9,2	15	12,5	15	12,5	11,50
	Toplam	119	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Belletmen öğretmenlerimizin nöbetlerinde bizlerle yeteri kadar ilgilendiklerini düşünüyorum.	Katılıyorum	82	68,3	59	49,2	61	51,3	71	59,2	57,00
	Kısmen katılıyorum	30	25	48	40	46	38,7	42	35	34,68
	Katılmıyorum	8	6,7	13	10,8	12	10,1	7	5,8	8,35
	Toplam	120	100	120	100	119	100	120	100	100,00
Öğretmenlerimizin, öğrencileri arasında ayırım yaptıklarını düşünüyorum.	Katılıyorum	33	27,5	35	29,2	40	33,3	40	33,3	30,83
	Kısmen katılıyorum	35	29,2	37	30,8	30	25	33	27,5	28,13
	Katılmıyorum	52	43,3	48	40	50	41,7	47	39,2	41,05
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Öğretmenlerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.	Katılıyorum	21	17,6	25	20,8	15	12,7	9	7,6	14,68
	Kısmen katılıyorum	8	6,7	19	15,8	23	19,5	25	21,2	15,80
	Katılmıyorum	90	75,6	76	63,3	80	67,8	84	71,2	69,48
	Toplam	119	100	120	100	118	100	118	100	100,00

Tablo 11 ' e göre: “Öğretmenlerimizin branşlarında başarılı öğretmenler olduklarını düşünüyorum.” görüşüne 5. Sınıf öğrencilerinin % 87,50’si; 6. sınıf öğrencilerinin %78,30’u; 7. sınıf öğrencilerinin %75,00’i ve 8. sınıf öğrencilerinin %84,00’ü katılmıştır. Bu görüşe tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin 81,25’i öğretmenlerinin alanlarında başarılı olduğunu düşünmekle birlikte sınıflar kıyaslandığında en az katılım gösteren grup 7. sınıf öğrencileri olmuştur.

“Öğretmenlerimizin bizlere iyi örnek olduklarını düşünüyorum.” İfadesine 5. Sınıf öğrencilerinin % 82,50’si; 6. sınıf öğrencilerinin %62,50.’si; 7. sınıf öğrencilerinin %63,60’ı ve 8. sınıf öğrencilerinin %72,50’si katılıyorum demiştir. Bu ifadeye göre tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler %70,28 oranında öğretmenlerinin kendilerine iyi örnek oldukları görüşündedir.

“Belletmen öğretmenlerimizin, nöbetlerinde okulda yaşanan tüm olaylardan haberdar olduklarını düşünüyorum.” ifadesine 5. Sınıf öğrencilerinin %47,90’ı; 6. sınıf öğrencilerinin %42,50’si; 7. sınıf öğrencilerinin %45,80’i ve 8. sınıf öğrencilerinin %53,30’u katılıyorum demiştir. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin %47,38’i belletmen öğretmenlerin nöbetleri esnasında okulda yaşanan her olaydan haberdar olduğunu düşünmektedir.

“Belletmen öğretmenlerimizin nöbetlerinde bizlerle yeteri kadar ilgilendiklerini düşünüyorum.” ifadesine 5. Sınıf öğrencilerinin %68,30’u; 6. sınıf öğrencilerinin %49,20’si; 7. sınıf öğrencilerinin %51,30’u ve 8. sınıf öğrencilerinin %59,30’u katılıyorum demiştir. Bu oranlara göre öğrenciler, tüm sınıf seviyelerinde %57 oranında öğretmenlerinden yeterli ilgi gördüklerini düşünmektedirler.

“Öğretmenlerimizin, öğrencileri arasında ayırım yaptıklarını düşünüyorum.” İfadesine 5. Sınıf öğrencilerinin %43,30’u; 6.sınıf öğrencilerinin %40,00’ı; 7. sınıf öğrencilerinin %41,70’i ve 8. sınıf öğrencilerinin %39,20’si katılmıyorum demiştir. Bu oranlara göre; tüm sınıf seviyeleri birbirine yakın oranlarda bu maddeye katılmıyorum cevabını verirken, 5. sınıf öğrencileri öğretmenlerinin adil oldukları konusunda en yüksek orana sahiptir.

“Öğretmenlerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.” İfadesine 5. Sınıf öğrencilerinin %75,60’ı; 6. sınıf öğrencilerinin %63,30’u; 7. sınıf öğrencilerinin %67,80’i ve 8. sınıf öğrencilerinin %71,20’si katılmıyorum demiştir. Bu görüşe de öğrencilerin katılmama oranları tüm sınıf seviyelerinde (%69,48) çoğunluğu gösterirken, öğretmenlerinin şiddet uygulamadığını en yüksek oranda düşünen sınıf 5. sınıf öğrencileri olmuştur.

4.3.Öğrencilerin Okullarının Eğitim Öğretim Faaliyetlerine Dair Görüşleri:

YBO öğrencilerinin okullarındaki eğitim öğretim faaliyetleri hakkındaki görüşlerine dair bulgu ve yorumlara bu bölümde yer verilmiştir.

4.3.1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Eğitim Öğretim Faaliyetleri Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre okullarındaki eğitim öğretim faaliyetleri hakkındaki görüşleri Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Eğitim Öğretim Faaliyetleriyle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 12		Cinsiyet				Ort.
		Kız		Erkek		
		n	%	n	%	
Okulumuzda etkili öğretim gerçekleştirildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	170	70,8	160	66,7	68,75
	Kısmen katılıyorum	53	22,1	61	25,4	23,75
	Katılmıyorum	17	7,1	19	7,9	7,5
	Toplam	240	100	240	100	100
Okulumuzda etüt saatlerinin verimli geçirildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	133	55,4	131	54,6	55
	Kısmen katılıyorum	74	30,8	66	27,5	29,15
	Katılmıyorum	33	13,8	43	17,9	15,85
	Toplam	240	100	240	100	100
Okulumuzda sınavlara yönelik kursların yetersiz olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	54	22,5	57	23,8	23,15
	Kısmen katılıyorum	60	25	85	35,4	30,2
	Katılmıyorum	126	52,5	98	40,8	46,65
	Toplam	240	100	240	100	100
Okulumuzda etüt saatlerinin zamanının doğru belirlendiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	186	78,2	163	68,2	73,2
	Kısmen katılıyorum	36	15,1	43	18	16,55
	Katılmıyorum	16	6,7	33	13,8	10,25
	Toplam	238	100	239	100	100
Dersliklerimizin eğitim öğretim için gerekli araç gereçlere sahip olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	149	62,6	132	55,5	59,05
	Kısmen katılıyorum	56	23,5	71	29,8	26,65
	Katılmıyorum	33	13,9	35	14,7	14,3
	Toplam	238	100	238	100	100
Yatılı okulda okumanın, düzenli çalışma alışkanlığı kazandırdığını düşünüyorum.	Katılıyorum	152	63,9	136	56,9	60,4
	Kısmen katılıyorum	53	22,3	58	24,3	23,3
	Katılmıyorum	33	13,9	45	18,8	16,35
	Toplam	238	100	239	100	100

Tablo 12'ye göre: “Okulumuzda etkili öğretim gerçekleştirildiğini düşünüyorum.” görüşüne kız öğrencilerin %70,80'i; erkek öğrencilerin %66,70'i katılıyor yanıtını vermiştir. Bu tablodan elde edilen veriler kız ve erkek öğrencilerin toplam ortalamasında %68,75'i okullarının eğitim öğretim kalitesi hakkında olumlu görüşte olduğunu göstermektedir.

“Okulumuzda etüt saatlerinin verimli geçirildiğini düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %86,2'i; erkek öğrencilerin %82,10'u katılıyor veya kısmen katılıyor demiştir. Bu oranlar, yatılı okul öğrencilerinin etüt saatlerini verimli geçirdikleri görüşünde olduklarını göstermektedir.

“Okulumuzda sınavlara yönelik kursların yetersiz olduğunu düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %52,50'si; erkek öğrencilerin %40,80'i katılmıyor demiştir. Kısmen katılıyor ifadesine katılan öğrencilerin oranları da kız öğrencilerde %25, erkek öğrencilerde %35,4 olup azımsanmayacak değerlerdir. Bununla beraber kız ve erkek öğrencilerin çoğu (%46,65) okullarındaki sınavlara yönelik kursları yeterli bulmuştur.

“Okulumuzda etüt saatlerinin zamanının doğru belirlendiğini düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %78,20'si; erkek öğrencilerin %68,20'si katılıyor demiştir. Toplam %73,2 oranına göre YBO'daki kız ve erkek öğrencilerin etüt saatlerinin doğru belirlendiği konusunda hemfikir oldukları söylenebilir.

“Dersliklerimizin eğitim öğretim için gerekli araç gereçlere sahip olduğunu düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %62,60'ı; erkek öğrencilerin %55,50'si katılıyor demiştir. Buna göre öğrenciler (%59,05) sınıflarının eğitim için gerekli olan materyallere sahip olduğu fikrini taşımaktadır.

“Yatılı okulda okumanın, düzenli çalışma alışkanlığı kazandırdığını düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %63,90'ı; erkek öğrencilerin %56,90'ı katılıyor demiştir. Bu ifadeye kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha yüksek katılım göstermiştir. Bunun sebebi köyde okurlarken ev işlerine yardım etme, kardeşlerine bakma vb. sebeplerle evlerinde ders çalışma olanağı çok kısıtlı olan kız öğrencilerin, yatılı okuldayken ders çalışma fırsatlarını iyi değerlendirmeye çalışıyor olmaları olabilir.

4.3.2. Öğrencilerin Okullara Göre Eğitim Öğretim Faaliyetleri Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin okullarındaki eğitim öğretim olanaklarına ilişkin görüşlerinin okullara göre nasıl değiştiğini gösteren Tablo13 aşağıda verilmiştir.

Tablo 13: Öğrencilerin Okullara Göre Eğitim Öğretim Faaliyetleriyle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 13		Okul								Ort.
		Kırıkhan		Reyhanlı		Ardıçlı		Yayladağı		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Okulumuzda etkili öğretim gerçekleştirildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	101	84,2	99	82,5	49	40,8	81	67,5	68,75
	Kısmen katılıyorum	16	13,3	18	15	46	38,3	34	28,3	23,73
	Katılmıyorum	3	2,5	3	2,5	25	20,8	5	4,2	7,50
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okulumuzda etüt saatlerinin verimli geçirildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	67	55,8	81	67,5	49	40,8	67	55,8	54,98
	Kısmen katılıyorum	36	30	29	24,2	40	33,3	35	29,2	29,18
	Katılmıyorum	17	14,2	10	8,3	31	25,8	18	15	15,83
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okulumuzda sınavlara yönelik kursların yetersiz olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	30	25	27	22,5	29	24,2	25	20,8	23,13
	Kısmen katılıyorum	31	25,8	35	29,2	40	33,3	39	32,5	30,20
	Katılmıyorum	59	49,2	58	48,3	51	42,5	56	46,7	46,68
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okulumuzda etüt saatlerinin zamanının doğru belirlendiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	91	75,8	99	83,2	74	61,7	85	72	73,18
	Kısmen katılıyorum	14	11,7	17	14,3	25	20,8	25	19,5	16,58
	Katılmıyorum	15	12,5	3	2,5	21	17,5	10	8,5	10,25
	Toplam	120	100	119	100	120	100	118	100	100,00
Dersliklerimizin eğitim öğretim için gerekli araç gereçlere sahip olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	81	67,5	87	73,7	41	34,2	72	61	59,10
	Kısmen katılıyorum	24	20	21	17,8	48	40	34	28,8	26,65
	Katılmıyorum	15	12,5	10	8,5	31	25,8	12	10,2	14,25
	Toplam	120	100	118	100	120	100	118	100	100,00
Yatılı okulda okumanın, düzenli çalışma alışkanlığı kazandırdığını düşünüyorum.	Katılıyorum	82	68,3	82	68,9	48	40	76	64,4	60,40
	Kısmen katılıyorum	23	19,2	19	16	39	32,5	30	25,4	23,28
	Katılmıyorum	15	12,5	18	15,1	33	27,5	12	10,2	16,33
	Toplam	120	100	119	100	120	100	118	100	100,00

Tablo 13'e göre: "Okulumuzda etkili öğretim gerçekleştirildiğini düşünüyorum." ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %84,20'si; Reyhanlı'daki öğrencilerin %82,50'si; Yayladağı'ndaki öğrencilerin %67,50'si katılıyorum demiştir. Ardıçlı'daki öğrencilerin %40,80'i katılıyorum, %38,3'ü de kısmen katılıyorum demiştir. Tüm okul gruplarında ki öğrencilerin %68,75'i iyi bir eğitim aldıkları görüşünü desteklemiştir. Bu ifadeye en yüksek oranda katılım gösteren öğrenciler Kırıkhan YBO' nun öğrencileri olmuştur.

"Okulumuzda etüt saatlerinin verimli geçirildiğini düşünüyorum." ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %55,80'i; Reyhanlı'daki öğrencilerin %67,50'si; Yayladağı'ndaki öğrencilerin %55,80'i; Ardıçlı'daki öğrencilerin %40,80'i katılıyorum demiş, yani Ardıçlı YBO'daki öğrenciler hariç diğer okullardaki öğrenciler etüt saatlerinin verimli geçirildiği fikrini savunmuştur.

"Okulumuzda sınavlara yönelik kursların yetersiz olduğunu düşünüyorum." ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %49,20'si; Reyhanlı'daki öğrencilerin %48,30'u; Yayladağı'ndaki öğrencilerin % 46,70'i; Ardıçlı'daki öğrencilerin %42,50'si katılmıyorum demiştir. Buna göre tüm okullarda öğrencilerin %46,68'i sınavlara yönelik kursları yeterli bulmuşlardır.

"Okulumuzda etüt saatlerinin zamanının doğru belirlendiğini düşünüyorum." ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %75,80'i; Reyhanlı'daki öğrencilerin %83,20'si; Yayladağı'ndaki öğrencilerin %72,00'si; Ardıçlı'daki öğrencilerin %61,70'i katılıyorum demiştir. Tüm okullardaki öğrencilerin %73,18'i okullarındaki etüt saatlerinin doğru belirlendiği kanaatindedir. Burada okulların etüt saatlerinin aynı olmadığını, etüt saatlerinin okul yöneticilerince belirlendiğini açıklamakta fayda vardır.

"Dersliklerimizin eğitim öğretim için gerekli araç gereçlere sahip olduğunu düşünüyorum." ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %67,50'si; Reyhanlı'daki öğrencilerin %73,70'i; Yayladağı'ndaki öğrencilerin %61,00'i; Ardıçlı'daki öğrencilerin %34,20'si katılıyorum demiştir. Farklı okullardaki öğrenciler bu soruya farklı oranlarda katılım göstermiştir. Her ne kadar YBO uygulamasında okullar standart bir şekilde inşa edilmiş olsalar da sınıfların donanımının standart olmadığı

ölçek uygulamaları sırasında görülmüştür. Ancak en donanımlı sınıflara sahip olduğu görülen Reyhanlı YBO öğrencilerinin ifadeye katılım oranları diğer okulların katılım oranlarından fazla değildir. Bu durum öğrencilerin sınıfta olan veya olması gereken materyaller hakkında bilinçli olup olmaması veya öğrencilerin okuldan beklentilerinin farklı olmasıyla açıklanabilir.

“Yatılı okulda okumanın, düzenli çalışma alışkanlığı kazandırdığını düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %68,30’u; Reyhanlı’daki öğrencilerin %68,90’u; Yayladağı’ndaki öğrencilerin %64,40’ı; Ardıçlı’daki öğrencilerin %40,00’i katılıyor demmiştir. Yatılı okulların şartlarının öğrencilerin hayatını mecburi bir düzene soktuğu gerçektir. Bu araştırmada elde edilen verilere göre Ardıçlı YBO öğrencileri hariç diğer okullardaki öğrencilerin çoğu yatılı okulların onlara düzenli çalışma alışkanlığı kazandırdığı fikrine sahiptir.

4.3.3. Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Eğitim Öğretim Faaliyetleri Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin okullarının eğitim öğretim faaliyetleri hakkındaki görüşleri Tablo 14’te gösterilmiştir.

Tablo 14: Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Eğitim Öğretim Faaliyetleriyle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 14		Sınıf								Ort.
		5.Sınıf		6.Sınıf		7.Sınıf		8.Sınıf		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Okulumuzda etkili öğretim gerçekleştirildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	97	80,8	72	60	82	68,3	79	65,8	68,73
	Kısmen katılıyorum	20	16,7	35	29,2	27	22,5	32	26,7	23,78
	Katılmıyorum	3	2,5	13	10,8	11	9,2	9	7,5	7,50
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okulumuzda etüt saatlerinin verimli geçirildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	74	61,7	65	54,2	62	51,7	63	52,5	55,03
	Kısmen katılıyorum	24	20	40	33,3	36	30	40	33,3	29,15
	Katılmıyorum	22	18,3	15	12,5	22	18,3	17	14,2	15,83
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okulumuzda sınavlara yönelik kursların yetersiz olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	27	22,5	31	25,8	28	23,3	25	20,8	23,10
	Kısmen katılıyorum	38	31,7	39	32,5	46	38,3	22	18,3	30,20
	Katılmıyorum	55	45,8	50	41,7	46	38,3	73	60,8	46,65
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okulumuzda etüt saatlerinin zamanının doğru belirlendiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	89	75,4	97	80,8	77	64,7	86	71,7	73,15
	Kısmen katılıyorum	16	13,6	19	15,8	24	20,2	20	16,7	16,58
	Katılmıyorum	13	11	4	3,3	18	15,1	14	11,7	10,28
	Toplam	118	100	120	100	119	100	120	100	100,00
Dersliklerimizin eğitim öğretim için gerekli araç gereçlere sahip olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	77	65,8	63	52,5	70	58,8	71	59,2	59,08
	Kısmen katılıyorum	23	19,7	41	34,2	31	26,1	32	26,7	26,68
	Katılmıyorum	17	14,5	16	13,3	18	15,1	17	14,2	14,28
	Toplam	117	100	120	100	119	100	120	100	100,00
Yatılı okulda okumanın, düzenli çalışma alışkanlığı kazandırdığını düşünüyorum.	Katılıyorum	76	64,4	70	58,3	73	61,3	69	57,5	60,38
	Kısmen katılıyorum	19	16,1	33	27,5	24	20,2	35	29,2	23,25
	Katılmıyorum	23	19,5	17	14,2	22	18,5	16	13,3	16,38
	Toplam	118	100	120	100	119	100	120	100	100,00

Tablo 14'e göre: "Okulumuzda etkili öğretim gerçekleştirildiğini düşünüyorum." ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %80,80'i; 6. sınıf öğrencilerinin %60,00'ı; 7. sınıf öğrencilerinin %68,30'u ve 8. sınıf öğrencilerinin %65,80'i katılıyor demmiştir. Bu ifadeye öğrencilerin katılım oranları sınıf seviyesine göre değişmektedir. Bu oranlara göre 2. kademe eğitimine yeni başlayan 5. sınıf öğrencileri okullarında etkili eğitim öğretim gerçekleştirildiği görüşüne en çok katılan gruptur.

"Okulumuzda etüt saatlerinin verimli geçirildiğini düşünüyorum." ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %61,70'i; 6. sınıf öğrencilerinin %54,20'si; 7. sınıf öğrencilerinin %51,70'i ve 8. sınıf öğrencilerinin %52,50'si katılıyor demmiştir. Bu görüş yine en fazla 5. sınıf en az da 7.sınıf öğrencilerince desteklenmiştir. Bunun yanında tüm sınıflarda öğrencilerin %55,03'ü olumlu görüş belirtmiştir. Bu oranlara dayanarak öğrencilerin etüt saatlerini verimli geçirdikleri söylenebilir.

"Okulumuzda sınavlara yönelik kursların yetersiz olduğunu düşünüyorum." ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %45,80'i; 6. sınıf öğrencilerinin %41,70'i; 7. sınıf öğrencilerinin %38,30'u ve 8. sınıf öğrencilerinin %60,80'i katılmıyorum demmiştir. 8. sınıf öğrencilerinin çoğunun katılmıyorum deme sebebi YBO'larda açılan sınavlara yönelik kursların genelde 8. sınıf öğrencilerine düzenleniyor olmasıdır. Bir üst öğrenime geçiş sınavlarına hazırladıkları için genelde 8. sınıf öğrencilerine yönelik kurslar açılırken; 5, 6 ve 7. sınıf öğrencileri bu kurslardan faydalanamadıkları için bu görüşe 8. sınıflardan daha olumsuz cevap vermiştir.

"Okulumuzda etüt saatlerinin zamanının doğru belirlendiğini düşünüyorum." ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %75,40'ı; 6. sınıf öğrencilerinin %80,80'i; 7. sınıf öğrencilerinin %64,70'i ve 8. sınıf öğrencilerinin %71,70'i katılıyor demmiştir. Bu oranlara göre tüm öğrencilerin sınıf seviyelerine göre bakıldığında öğrencilerin görüşleri çok farklılaşmadığı, öğrencilerin %73,15'i tüm sınıf seviyelerinde etüt saatleriyle ilgili bir problemi olmadığını düşünmektedir.

"Dersliklerimizin eğitim öğretim için gerekli araç gereçlere sahip olduğunu düşünüyorum." ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %65,80'i; 6. sınıf öğrencilerinin %52,50'si; 7. sınıf öğrencilerinin %58,80'i ve 8. sınıf öğrencilerinin %59,20'si

katılıyorum demiştir. Buna göre genel olarak öğrencilerin %59,08 oranında dersliklerdeki materyalleri yeterli buldukları söylenebilir.

“Yatılı okulda okumanın, düzenli çalışma alışkanlığı kazandırdığını düşünüyorum.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %64,40’ı; 6. sınıf öğrencilerinin %58,30’u; 7. sınıf öğrencilerinin %61,30’u ve 8. sınıf öğrencilerinin %57,50’si katılıyorum demiştir. Bu görüşe katılım oranı sınıf seviyesi arttıkça azalma eğiliminde olup bununla beraber tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin çoğu YBO’da okuyor olmanın düzenli çalışma alışkanlığı kazandırdığı fikrine sahip olduklarını belirtmiştir.

4.4. Öğrencilerin Okullarının Yemekhane ve Yatakhane Koşullarına Dair Görüşleri:

Araştırmamıza katılan yatılı okul öğrencilerinin okullarının yemekhane ve yatakhane koşullarıyla ilgili sorulara vermiş oldukları yanıtlar, aşağıdaki bölümlerde yer alan frekans tablolarında gösterilmiştir.

4.4.1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Yemekhane-Yatakhane Koşulları Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre yemekhane ve yatakhane koşullarına dair görüşleri aşağıdaki Tablo 15’te gösterilmiştir.

Tablo 15: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Yemekhane Yatakhane Koşullarıyla İlgili Görüşlerinin Dağılımı:

Tablo 15		Cinsiyet				Ort.
		Kız		Erkek		
		n	%	n	%	
Yemekhanedeki malzemelerin (masa, sandalye, çatal, tabak vb.) temiz olduğunu düşünüyorum	Katılıyorum	110	46,2	114	47,7	46,95
	Kısmen katılıyorum	90	37,8	81	33,9	35,85
	Katılmıyorum	38	16	44	18,4	17,2
	Toplam	238	100	239	100	100
Yatakhanedeki malzemelerin (yatak, battaniye, nevresim vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	149	62,6	141	58,8	60,7
	Kısmen katılıyorum	60	25,2	72	30	27,6
	Katılmıyorum	29	12,2	27	11,2	11,7
	Toplam	238	100	240	100	100
Yatakhanedeki ıslak zeminlerin (banyo, lavabo vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	104	43,9	94	39,3	41,6
	Kısmen katılıyorum	80	33,8	80	33,5	33,65
	Katılmıyorum	53	22,4	65	27,2	24,8
	Toplam	237	100	239	100	100
Yatakhane için uygun bir ortam olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	157	66,2	154	64,7	65,45
	Kısmen katılıyorum	54	22,8	54	22,7	22,75
	Katılmıyorum	26	11	30	12,6	11,8
	Toplam	237	100	238	100	100
Yemekhanedeki yemeklerin lezzetli olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	126	52,9	114	47,9	50,4
	Kısmen katılıyorum	75	31,5	84	35,3	33,4
	Katılmıyorum	37	15,5	40	16,8	16,15
	Toplam	238	100	238	100	100
Okulumuzdaki uygulamaların (yemek ve yatış saati gibi) uygun zamanlarda yapıldığını düşünüyorum.	Katılıyorum	153	64,6	136	56,9	60,75
	Kısmen katılıyorum	55	23,2	61	25,5	24,35
	Katılmıyorum	29	12,2	42	17,6	14,9
	Toplam	237	100	239	100	100

“Yemekhanedeki malzemelerin (masa, sandalye, çatal, tabak vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.” İfadesine kız öğrencilerin %46,20’si ve erkek öğrencilerin %47,70’i, ortalamada %46,95’i katılıyorum, kız öğrencilerin %37,80’i ve erkek öğrencilerin %33,90’i, ortalamada %35,85’i kısmen katılıyorum demiştir. Bu veriler öğrencilerin Yemekhanedeki malzemelerin temizliğine güven duyduklarını göstermektedir.

“Yatakhanedeki malzemelerin (yatak, battaniye, nevresim vb.) temiz olduğunu düşünüyorum” ifadesine kız öğrencilerin %62,60’ının; erkek öğrencilerin %58,80’inin katılıyor yanıtını vermiş olması öğrencilerin yatakhanedeki malzemelerin temiz olduğu fikrinde olduğunu göstermektedir.

“Yatakhanedeki ıslak zeminlerin (banyo, lavabo vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %43,90’ı, erkek öğrencilerin %39,30’u katılıyor demiştir. Bu ifadeye katılmayan öğrencilerin oranı kızlarda %22,40; erkeklerde %27,20’dir. Öğrencilerin verdikleri bu yanıtlar kız ve erkek öğrencilerin yatakhanedeki ıslak zeminlerin temizliği konusunda kararsız olduklarını göstermektedir.

“Yatakhane için uyumak için uygun bir ortam olduğunu düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %66,20’si; erkek öğrencilerin %64,70’i katılmıştır. Yani hem kız öğrencilerin hem erkek öğrencilerin %65,45’i okullarındaki yatakhanelerin uyumak için elverişli bir ortam olduğunu düşündükleri söylenebilir.

“Yemekhanedeki yemeklerin lezzetli olduğunu düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %52,90’ı ve erkek öğrencilerin %47,90’ı katılıyor demiştir. Yemeklerin lezzetsiz olduğunu düşünen öğrencilerin oranı, kızlarda %15,50; erkeklerde ise %16,80’dir. Bu oranlara bakılarak (%16,15) YBO öğrencilerinin okullarında çıkarılan yemekleri yeteri kadar lezzetli bulmadıkları düşünülebilir.

“Okulumuzdaki uygulamaların (yemek ve yatış saati gibi) uygun zamanlarda yapıldığını düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %64,60’ı; erkek öğrencilerin %56,90’ı katılıyor demiştir. Kız ve erkek öğrencilerin çoğu okullarının zaman planlamalarını uygun bulurken, kız öğrencilerin zamanın planlanması hakkındaki görüşleri erkek öğrencilerden daha olumlu olmuştur.

4.4.2. Öğrencilerin Okullara Göre Yemekhane-Yatakhane Koşulları Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin buldukları okulların yemekhane yatakhane koşulları hakkındaki görüşleri, Tablo 16’da gösterilmiştir.

Tablo 16: Öğrencilerin Okullara Göre Yemekhane Yatakhane Koşullarıyla İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 16		Okul								Ort.
		Kırıkhan		Reyhanlı		Ardıçlı		Yayladağı		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Yemekhanedeki malzemelerin (masa, sandalye, çatal, tabak vb.) temiz olduğunu düşünüyorum	Katılıyorum	69	57,5	64	53,8	53	44,2	38	32,2	46,93
	Kısmen katılıyorum	34	28,3	39	32,8	41	34,2	57	48,3	35,90
	Katılmıyorum	17	14,2	16	13,4	26	21,7	23	19,5	17,20
	Toplam	120	100	119	100	120	100	118	100	100,00
Yatakhanedeki malzemelerin (yatak, battaniye, nevresim vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	73	60,8	79	65,8	61	50,8	77	65,3	60,68
	Kısmen katılıyorum	32	26,7	29	24,2	36	30	35	29,7	27,65
	Katılmıyorum	15	12,5	12	10	23	19,2	6	5,1	11,70
	Toplam	120	100	120	100	120	100	118	100	100,00
Yatakhanedeki ıslak zeminlerin (banyo, lavabo vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	42	35	67	56,8	42	35	47	39,8	41,65
	Kısmen katılıyorum	49	40,8	28	23,7	36	30	47	39,8	33,58
	Katılmıyorum	29	24,2	23	19,5	42	35	24	20,3	24,75
	Toplam	120	100	118	100	120	100	118	100	100,00
Yatakhane için uygun bir ortam olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	80	66,7	88	74,6	64	53,3	79	67,5	65,53
	Kısmen katılıyorum	15	12,5	20	16,9	44	36,7	29	24,8	22,73
	Katılmıyorum	25	20,8	10	8,5	12	10	9	7,7	11,75
	Toplam	120	100	118	100	120	100	117	100	100,00
Yemekhanedeki yemeklerin lezzetli olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	79	65,8	56	47,1	48	40	57	48,7	50,40
	Kısmen katılıyorum	25	20,8	44	37	42	35	48	41	33,45
	Katılmıyorum	16	13,3	19	16	30	25	12	10,3	16,15
	Toplam	120	100	119	100	120	100	117	100	100,00
Okulumuzdaki uygulamaların (yemek ve yatış saati gibi) uygun zamanlarda yapıldığını düşünüyorum.	Katılıyorum	85	70,8	78	66,1	63	52,5	63	53,4	60,70
	Kısmen katılıyorum	21	17,5	23	19,5	33	27,5	39	33,1	24,40
	Katılmıyorum	14	11,7	17	14,4	24	20	16	13,6	14,93
	Toplam	120	100	118	100	120	100	118	100	100,00

Tablo 16'ya göre: "Yemekhanedeki malzemelerin (masa, sandalye, çatal, tabak vb.) temiz olduğunu düşünüyorum." ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %57,50'si; Reyhanlı'daki öğrencilerin %53,80'i; Ardıçlı'daki öğrencilerin %44,20'si katılıyorum derken Yayladağı'ndaki öğrencilerin %48,30'u kısmen katılıyorum

demıştır. Bu oranlar, öğrencilerin görüşlerine göre, Kırıkhan ve Reyhanlı YBO'nun yemekhanedeki malzemelerinin daha temiz, Yayladağı ve Ardıçlı YBO'nun yemekhane malzemelerinin fazla temiz olmadığı sonucunu düşündürebilir.

“Yatakhanedeki malzemelerin (yatak, battaniye, nevresim vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %60,80'i; Reyhanlı'daki öğrencilerin %65,80'i; Yayladağı'ndaki öğrencilerin % 65,30'u; Ardıçlı'daki öğrencilerin %50,80'i katılıyor demıştır. Bu durum, memnuniyet oranı okuldan okula değişmekle beraber, tüm okul öğrencilerinin %60,68 oranında yatakhane malzemelerinin temizliğinden memnun olduklarını göstermektedir.

“Yatakhanedeki ıslak zeminlerin (banyo, lavabo vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.” ifadesine Reyhanlı'daki öğrencilerin %56,80'i katılıyor derken, Kırıkhan'daki öğrencilerin %40,80'i; Yayladağı'ndaki öğrencilerin % 39,80'i kısmen katılıyor, Ardıçlı'daki öğrencilerin %35,00'i katılmıyor demıştır. Öğrencilerin ıslak zeminlerinin hijyeni hakkındaki görüşleri de okullara göre ciddi farklılıklar göstermiştir. Buna göre Reyhanlı'daki öğrenciler okullarındaki ıslak zeminlerin temiz olduğunu düşünürken, Kırıkhan ve Yayladağı'ndaki öğrenciler okullarının ıslak zeminlerinin temiz olduğu konusunda kararsız kalmış, Ardıçlı'daki öğrencilerin ise yarısına yakını okullarının yatakhaneindeki ıslak zeminlerin temiz olmadığı görüşündedir.

“Yatakhane için uyumak için uygun bir ortam olduğunu düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %66,70'i, Reyhanlı'daki öğrencilerin %74,60'ı, Yayladağı'ndaki öğrencilerin %67,50'si; ve Ardıçlı'daki öğrencilerin %53,30'u katılmıştır. Tüm okullardaki öğrencilerin %65,53'ü yatakhanelerinin uyumak için uygun bir ortam olduğu konusunda hemfikirdir.

“Yemekhanedeki yemeklerin lezzetli olduğunu düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %65,80'i; Reyhanlı'daki öğrencilerin %47,10'u; Yayladağı'ndaki öğrencilerin %48,70'i ve Ardıçlı'daki öğrencilerin %40,00'ı katılıyor demıştır. Lezzetli yemeklerin çıktığı konusunda tüm okulların öğrencileri %50,40 oranında katılıyor yanıtını verirken, Ardıçlı YBO öğrencilerin

%25,00'i katılmadıklarını belirterek yemeklerin lezzetini beğenmediklerini belirtmişlerdir.

“Okulumuzdaki uygulamaların (yemek ve yatış saati gibi) uygun zamanlarda yapıldığını düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %70,80'i; Reyhanlı'daki öğrencilerin %66,10'u; Yayladağı'ndaki öğrencilerin %53,40'ı; ve Ardıçlı'daki öğrencilerin %52,50'si katılıyorum demiştir. Bu ifadeye katılım oranları okullara göre değişim göstermiş olmakla beraber, ölçek uygulanan tüm okullarda öğrencilerin %60,70'i ifadeye katılım göstermiştir. Buna göre öğrencilerin okullarındaki zamanlama planlarından memnun oldukları söylenebilir.

4.4.3. Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Yemekhane- Yatakhane Koşulları Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin sınıf seviyelerine göre yemekhane yatakhane koşulları hakkındaki görüşlerinde farklılık olup olmadığını gösteren veriler Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 17: Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Yemekhane Yatakhane Koşullarıyla İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 17		Sınıf								Ort.
		5.Sınıf		6.Sınıf		7.Sınıf		8.Sınıf		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Yemekhanedeki malzemelerin (masa, sandalye, çatal, tabak vb.) temiz olduğunu düşünüyorum	Katılıyorum	66	55,9	59	49,2	42	35,3	57	47,5	46,98
	Kısmen katılıyorum	33	28	41	34,2	52	43,7	45	37,5	35,85
	Katılmıyorum	19	16,1	20	16,7	25	21	18	15	17,20
	Toplam	118	100	120	100	119	100	120	100	100,00
Yatakhanedeki malzemelerin (yatak, battaniye, nevresim vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	71	60,2	73	60,8	68	56,7	78	65	60,68
	Kısmen katılıyorum	34	28,8	32	26,7	37	30,8	29	24,2	27,63
	Katılmıyorum	13	11	15	12,5	15	12,5	13	10,8	11,70
	Toplam	118	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Yatakhanedeki ıslak zeminlerin (banyo, lavabo vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	43	36,8	56	46,7	44	37	55	45,8	41,58
	Kısmen katılıyorum	48	41	37	30,8	40	33,6	35	29,2	33,65
	Katılmıyorum	26	21,2	27	22,5	35	29,4	30	25	24,53
	Toplam	117	100	120	100	119	100	120	100	100,00
Yatakhane için uygun bir ortam olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	80	67,8	64	53,3	75	63	92	78	65,53
	Kısmen katılıyorum	23	19,5	40	33,3	27	22,7	18	15,3	22,70
	Katılmıyorum	15	12,7	16	13,3	17	14,3	8	6,8	11,78
	Toplam	118	100	120	100	119	100	118	100	100,00
Yemekhanedeki yemeklerin lezzetli olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	67	56,8	50	41,7	57	47,9	66	55,5	50,48
	Kısmen katılıyorum	29	24,6	54	45	37	31,1	39	32,8	33,38
	Katılmıyorum	22	18,6	16	13,3	25	21	14	11,8	16,18
	Toplam	118	100	120	100	119	100	119	100	100,00
Okulumuzdaki uygulamaların (yemek ve yatış saati gibi) uygun zamanlarda yapıldığını düşünüyorum.	Katılıyorum	77	65,3	62	52,1	70	58,8	80	66,7	60,73
	Kısmen katılıyorum	23	19,5	36	30,3	30	25,2	27	22,5	24,38
	Katılmıyorum	18	15,3	21	17,6	19	16	13	10,8	14,93
	Toplam	118	100	119	100	119	100	120	100	100,00

“Yemekhanedeki malzemelerin (masa, sandalye, çatal, tabak vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %55,90’ı; 6. sınıf öğrencilerinin %49,20’si; 7.sınıf öğrencilerinin %35,50’si ve 8. sınıf öğrencilerinin %47,50’si katılıyorum demiştir. Bu ifadeye öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar sınıf seviyesine göre farklılaşmış, 5. sınıf öğrencilerinin çoğu yemekhanedeki

malzemelerin temiz olduğu fikrine katılırken, 7. sınıf öğrencilerinin çoğu yemekhanedeki malzemelerin temiz olmadığı fikrindedirler.

“Yatakhanedeki malzemelerin (yatak, battaniye, nevresim vb.) temiz olduğunu düşünüyorum” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %60,20’si; 6. sınıf öğrencilerinin %60,80’i; 7. sınıf öğrencilerinin %56,70’i ve 8. sınıf öğrencilerinin %65,00’i katılıyor demmiştir. Bu oranlara göre tüm sınıf seviyelerinde olmak üzere öğrencilerin %60,68’i yatakhanedeki malzemelerin temiz olduğu fikrini benimsediği söylenebilir.

“Yatakhanedeki ıslak zeminlerin (banyo, lavabo vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %36,80’i; 6. sınıf öğrencilerinin %46,70’i; 7. sınıf öğrencilerinin %37,00’si; 8. sınıf öğrencilerinin % 45,80’i katılıyor yanıtını vermiştir. 6, 7. ve 8. sınıf öğrencileri ıslak zeminleri temiz bulurken 5. sınıf öğrencileri bu konuda kararsız kalmıştır.

“Yatakhane için uyumak için uygun bir ortam olduğunu düşünüyorum.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %67,80’i; 6. sınıf öğrencilerinin %53,30’u; 7. sınıf öğrencilerinin %63,00’ü ve 8. sınıf öğrencilerinin %78,00’i katılıyor demmiştir. Öğrencilerin %65,53’ü okul yatakhanelerini uyumak için uygun ortamlar olduğunu söylemiştir.

“Yemekhanedeki yemeklerin lezzetli olduğunu düşünüyorum.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %56,80’i; 6. sınıf öğrencilerinin %41,70’i; 7. sınıf öğrencilerinin %47,90’ı ve 8. sınıf öğrencilerinin %55,50’si katılıyor demmiştir. Yemeklerin lezzetli olduğunu düşünmeyen öğrencilerin oranları ise 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda %16,18 oranındadır. Genel olarak tüm sınıf seviyelerinde yemeklerin lezzetinin beğenildiği söylenebilir.

“Okulumuzdaki uygulamaların (yemek ve yatış saati gibi) uygun zamanlarda yapıldığını düşünüyorum.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %65,30’u, 6. sınıf öğrencilerinin %52,10’u; 7. sınıf öğrencilerinin %58,80’i ve 8. sınıf öğrencilerinin %66,70’i katılıyor demmiştir. Bu ifadeye en düşük oranda katılımı 6. sınıflar göstermiştir, bununla beraber; tüm sınıf seviyelerinde, öğrencilerin %60,73’ü okullarındaki zaman planlamasını uygun bulmuştur.

4.5.Öğrencilerin Okullarının Sportif ve Sosyal İmkânlarına Dair

Görüşleri:

Öğrencilerin 24 saatlerini geçirdikleri Yatılı okullardaki sosyal ve sportif faaliyetler ve öğrenciler arası ilişkiler elbette büyük önem taşımaktadır. Öğrencilerin okullarındaki sportif ve sosyal imkânlarla ilgili sorulara vermiş oldukları yanıtlar aşağıdaki bölümlerde ele alınmıştır.

4.5.1.Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Sportif ve Sosyal İmkânlar Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre düzenlenmiş olan okullarındaki sosyal sportif olanaklara ilişkin görüşleri Tablo 18’de gösterilmiştir.

Tablo 18: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Okullarındaki Sportif ve Sosyal İmkânlarla İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 18		Cinsiyet				Ort.
		Kız		Erkek		
		n	%	n	%	
Okulumuzdaki spor sahalarının spor yapmaya olumlu olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	158	67,2	153	64	65,6
	Kısmen katılıyorum	44	18,7	48	20,1	19,4
	Katılmıyorum	33	14	38	15,9	14,95
	Toplam	235	100	239	100	100
Sportif çalışmaların öğrenciler için verimli olduğunu düşünüyorum	Katılıyorum	168	71,5	153	64	67,75
	Kısmen katılıyorum	54	23	60	25,1	24,05
	Katılmıyorum	13	5,5	26	10,9	8,2
	Toplam	235	100	239	100	100
Bize verilen aynı yardımların (harçlık, kıyafet gibi) ihtiyaçlarımızı karşılayabildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	160	66,9	136	56,7	61,8
	Kısmen katılıyorum	56	23,4	60	25	24,2
	Katılmıyorum	23	9,6	44	18,3	13,95
	Toplam	239	100	240	100	100
Ailelerimizi görmemiz verilen için ev izinlerinin, doğru aralıklarla verildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	150	62,8	106	44,2	53,5
	Kısmen katılıyorum	59	24,7	59	24,6	24,65
	Katılmıyorum	30	12,6	75	31,2	21,9
	Toplam	239	100	240	100	100
Okulumuzda uygulanan sosyal faaliyetler (tiyatro,sinema) yeterlidir.	Katılıyorum	110	46	85	35,4	40,7
	Kısmen katılıyorum	66	27,6	87	36,2	31,9
	Katılmıyorum	63	26,4	68	28,3	27,35
	Toplam	239	100	240	100	100
Okulda öğrenciler arasında şiddet olayları yaşanmaktadır.	Katılıyorum	107	45	128	53,6	49,3
	Kısmen katılıyorum	73	30,7	72	30,1	30,4
	Katılmıyorum	58	24,4	39	16,3	20,35
	Toplam	238	100	239	100	100

Tablo 18'e göre: "Okulumuzdaki spor sahalarının spor yapmaya olumlu olduğunu düşünüyorum." ifadesine kız öğrencilerin %67,20'si; erkek öğrencilerin %64,00'ü katılıyor demmiştir. Buna göre okullardaki spor sahaları öğrenciler %65,60'ı tarafından yeterli görülmektedir.

"Sportif çalışmaların öğrenciler için verimli olduğunu düşünüyorum." ifadesine kız öğrencilerin %71,50'si; erkek öğrencilerin %64,00'ü katılıyor demmiştir. Bu oranlara göre; hem kız hem de erkek öğrencilerin %67,75'i okullarındaki sportif çalışmalarının verimli olduğunu düşünmektedir.

"Bize verilen aynı yardımların (harçlık, kıyafet gibi) ihtiyaçlarımızı karşılayabildiğini düşünüyorum." ifadesine kız öğrencilerin %66,90'ı; erkek öğrencilerin %56,70'i katıldığını belirtmiştir. Öğrencilerin %61,80'i verilen aynı yardımları yeterli bulmuştur. Yetim, 2011 yılında YBO müdürleriyle YBO'ların mevcut durumu hakkında yaptığı araştırmada YBO'larda aynı yardımların yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu araştırmada elde edilen bulgularla Yetim'in elde ettiği bulgular çelişmektedir.

"Ailelerimizi görmemiz için verilen ev izinlerinin, doğru aralıklarla verildiğini düşünüyorum." ifadesine kız öğrencilerin %62,80'i; erkek öğrencilerin %44,20'si katılıyor demmiştir. Oranlara bakılırsa ev izinlerinin aralıklarından kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha memnundur diyebiliriz.

"Okulumuzda uygulanan sosyal faaliyetler (tiyatro, sinema) yeterlidir." ifadesine kız öğrencilerin %46,00'si katılıyor derken, erkek öğrencilerin %36,20'si kısmen katılıyor demmiştir. Elde edilen bu verilerin sosyal faaliyetlerin çok da yeterli olmadığını gösterdiği söylenebilir.

"Okulda öğrenciler arasında şiddet olayları yaşanmaktadır." ifadesine kız öğrencilerin %45,00'i; erkek öğrencilerin %53,60'ı katılıyor demmiştir. Okullarında öğrenciler arasında şiddet olaylarının yaşandığını düşünen kız öğrencilerin oranı %24,40; erkek öğrencilerin oranı %16,30'dur. Kız Öğrencilerin %30,70'i ve erkek öğrencilerin %30,10'u bu ifadeye kısmen katılıyor demmiştir.

4.5.2.Öğrencilerin Okullara Göre Sportif ve Sosyal İmkânlar Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin okullarında sahip oldukları sosyal sportif imkânlarla dair görüşleri Tablo 19’da gösterilmiştir.

Tablo 19: Öğrencilerin Okullara Göre Sportif ve Sosyal İmkânlarla İlgili

Görüşlerinin Dağılımı:

Tablo 19		Okul								Ort.
		Kırıkhan		Reyhanlı		Ardıçlı		Yayladağı		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Okulumuzdaki spor sahalarının spor yapmaya olumlu olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	100	83,3	102	85,7	64	53,3	45	39,1	65,35
	Kısmen katılıyorum	11	9,2	9	7,6	23	19,2	49	42,6	19,65
	Katılmıyorum	9	7,5	8	6,7	33	27,5	21	18,3	15,00
	Toplam	120	100	119	100	120	100	115	100	100,00
Sportif çalışmaların öğrenciler için verimli olduğunu düşünüyorum	Katılıyorum	92	76,7	95	79,8	63	52,5	71	61,7	67,68
	Kısmen katılıyorum	18	15	21	17,6	43	35,8	32	27,8	24,05
	Katılmıyorum	10	8,3	3	2,5	14	11,7	12	10,4	8,23
	Toplam	120	100	119	100	120	100	115	100	100,00
Bize verilen aynı yardımların (harçlık, kıyafet gibi) ihtiyaçlarımızı karşılayabildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	86	71,7	104	86,7	34	28,3	72	60,5	61,80
	Kısmen katılıyorum	20	16,7	13	10,8	46	38,3	37	31,1	24,23
	Katılmıyorum	14	11,7	3	2,5	40	33,3	10	8,4	13,98
	Toplam	120	100	120	100	120	100	119	100	100,00
Ailelerimizi görmemiz verilen için ev izinlerinin, doğru aralıklarla verildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	63	52,5	74	61,7	62	51,7	57	47,9	53,45
	Kısmen katılıyorum	24	20	24	20	28	23,3	42	35,3	24,65
	Katılmıyorum	33	27,5	22	18,3	30	25	20	16,8	21,90
	Toplam	120	100	120	100	120	100	119	100	100,00
Okulumuzda uygulanan sosyal faaliyetler (tiyatro,sinema) yeterlidir.	Katılıyorum	61	50,8	64	53,3	24	20	46	38,7	40,70
	Kısmen katılıyorum	39	32,5	36	30	29	24,2	49	41,2	31,98
	Katılmıyorum	20	16,7	20	16,7	67	55,8	24	20,2	27,35
	Toplam	120	100	120	100	120	100	119	100	100,00
Okulda öğrenciler arasında şiddet olayları yaşanmaktadır.	Katılıyorum	59	49,2	55	45,8	61	50,8	60	51,3	49,28
	Kısmen katılıyorum	33	27,5	35	29,2	40	33,3	37	31,6	30,40
	Katılmıyorum	28	23,3	30	25	19	15,8	20	17,1	20,30
	Toplam	120	100	120	100	120	100	117	100	100,00

Tablo 19’a göre “Okulumuzdaki spor sahalarının spor yapmaya olumlu olduğunu düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %83,30’u,

Reyhanlı'daki öğrencilerin %85,70'si, Ardıçlı'daki öğrencilerin %53,30'ü katılıyorum derken Yayladağı'ndaki öğrencilerin %42,60'ı kısmen katılıyorum demiştir. Bu konuda okulu hakkında en olumsuz görüşe sahip olan öğrenciler Yayladağı YBO öğrencileridir. Bu okuldaki öğrencilerin yarıdan fazlası okullarının spor sahalarını spor yapmak için elverişsiz bulduğu söylenebilir.

“Sportif çalışmaların öğrenciler için verimli olduğunu düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %76,70'i, Reyhanlı'daki öğrencilerin %79,80'i; Yayladağı'ndaki öğrencilerin %61,70'i ve Ardıçlı'daki öğrencilerin %52,50'si katılıyorum demiştir. Buna göre tüm okulların öğrencileri sportif çalışmaların verimli olduğu görüşüne sahiptir diyebiliriz.

“Bize verilen aynı yardımların (harçlık, kıyafet gibi) ihtiyaçlarımızı karşılayabildiğini düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %71,70'i, Reyhanlı'daki öğrencilerin %86,70'i, Yayladağı'ndaki öğrencilerin %60,50'si katılıyorum derken, Ardıçlı'daki öğrencilerin %38,3'ü kısmen katılıyorum demiştir. Bu verilere göre Ardıçlı hariç diğer okulların öğrencilerinin aynı yardımları yeterli bulduğu söylenebilir.

“Ailelerimizi görmemiz için verilen ev izinlerinin, doğru aralıklarla verildiğini düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %52,50'si, Reyhanlı'daki öğrencilerin %61,70'i, Yayladağı'ndaki öğrencilerin %47,90'ı ve Ardıçlı'daki öğrencilerin %51,70'i katılıyorum demiştir.

“Okulumuzda uygulanan sosyal faaliyetler (tiyatro, sinema) yeterlidir.” ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %50,80'i; Reyhanlı'daki öğrencilerin %53,30'u katılıyorum derken, Yayladağı'ndaki öğrencilerin %41,20'si kısmen katılıyorum demiştir. Ardıçlı'daki öğrencilerin %55,80'i katılmıyorum demiştir. Bu oranlara göre Kırıkhan ve Reyhanlı YBO'daki öğrencilerin sosyal faaliyetlerin yeterli olduğunu düşündüğü, Yayladağı'ndaki öğrencilerin bu konuda kararsız olduğu ve Ardıçlı'daki öğrencilerin çoğunun sosyal faaliyetleri yetersiz bulduğu söylenebilir.

“Okulda öğrenciler arasında şiddet olayları yaşanmaktadır.” ifadesine Kırıkhan'daki öğrencilerin %49,20'si; Reyhanlı'daki öğrencilerin % 45,80'i; Ardıçlı'daki öğrencilerin %50,80'i; Yayladağı'ndaki öğrencilerin %51,30'u

katılıyorum demıştır. Öğrencilerin %49,28'inin verdiği katılıyorum cevabı, tüm okullardaki öğrencilerin aralarında şiddet olayları yaşandığını göstermektedir.

4.5.3.Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Sportif ve Sosyal İmkânlar Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin buldukları sınıf düzeyine göre okullarının sosyal sportif imkânları hakkında fikirlerinin değişip değişmediğinin incelendiği oranlar Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20: Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Sportif ve Sosyal İmkânlarla Hakkındaki Görüşleri:

Tablo 20		Sınıf								Ort.
		5.Sınıf		6.Sınıf		7.Sınıf		8.Sınıf		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Okulumuzdaki spor sahalarının spor yapmaya olumlu olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	76	65,5	74	62,2	83	69,7	78	65	65,60
	Kısmen katılıyorum	21	18,1	32	26,9	21	17,6	18	15	19,40
	Katılmıyorum	19	16,4	13	10,9	15	12,6	24	20	14,98
	Toplam	116	100	119	100	119	100	120	100	100,00
Sportif çalışmaların öğrenciler için verimli olduğunu düşünüyorum	Katılıyorum	79	68,1	78	65,5	81	68,1	83	69,2	67,73
	Kısmen katılıyorum	30	25,9	33	27,7	23	19,3	28	23,3	24,05
	Katılmıyorum	7	6	8	6,7	15	12,6	9	7,5	8,20
	Toplam	116	100	119	100	119	100	120	100	100,00
Bize verilen aynı yardımların (harçlık, kıyafet gibi) ihtiyaçlarımızı karşılayabildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	73	61,3	78	65	74	61,7	71	59,2	61,80
	Kısmen katılıyorum	31	26,1	30	25	25	20,8	30	25	24,23
	Katılmıyorum	15	12,6	12	10	21	17,5	19	15,8	13,98
	Toplam	119	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Ailelerimizi görmemiz verilen için ev izinlerinin, doğru aralıklarla verildiğini düşünüyorum.	Katılıyorum	82	68,9	44	36,7	56	46,7	74	61,7	53,50
	Kısmen katılıyorum	19	16	43	35,8	34	28,3	22	18,3	24,60
	Katılmıyorum	18	15,1	33	27,5	30	25	24	20	21,90
	Toplam	119	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okulumuzda uygulanan sosyal faaliyetler (tiyatro,sinema) yeterlidir.	Katılıyorum	53	44,5	54	45	40	33,3	48	40	40,70
	Kısmen katılıyorum	31	26,1	41	34,2	45	37,5	36	30	31,95
	Katılmıyorum	35	29,4	25	20,8	35	29,2	36	30	27,35
	Toplam	119	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okulda öğrenciler arasında şiddet olayları yaşanmaktadır.	Katılıyorum	52	43,7	67	55,8	59	49,6	57	47,9	49,25
	Kısmen katılıyorum	44	37	29	24,2	33	27,7	39	32,8	30,43
	Katılmıyorum	23	19,3	24	20	27	22,7	23	19,3	20,33
	Toplam	119	100	120	100	119	100	119	100	100,00

Tablo 20'ye göre "Okulumuzdaki spor sahalarının spor yapmaya olumlu olduğunu düşünüyorum." ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %65,50'si; 6. sınıf öğrencilerinin %62,20'si; 7. sınıf öğrencilerinin %69,70'i ve 8. sınıf öğrencilerinin %65,00'i katılıyorum yanıtını vermiştir. Oranlara göre tüm sınıf seviyelerinde öğrencilerin %65,60'ı okullarındaki spor sahalarının spor yapmaya elverişli olduğu görüşünü desteklemektedir.

"Sportif çalışmalarının öğrenciler için verimli olduğunu düşünüyorum." İfadesine 5. sınıf öğrencilerinin %68,10'u; 6. sınıf öğrencilerinin %65,50'si; 7. sınıf öğrencilerinin %68,10'u ve 8. sınıf öğrencilerinin %69,20'si katılıyorum demiştir. Buna göre tüm sınıf seviyelerinde sportif çalışmaların verimli olduğu görüşü (%67,73) çoğunluk kazanmıştır.

"Bize verilen aynı yardımların (harçlık, kıyafet gibi) ihtiyaçlarımızı karşılayabildiğini düşünüyorum." İfadesine 5. sınıf öğrencilerinin %61,30'u; 6. sınıf öğrencilerinin %65,00'i; 7. sınıf öğrencilerinin %61,70'i ve 8. sınıf öğrencilerinin %59,20'si katılıyorum demiştir. Tüm sınıf seviyelerinde öğrencilerin %61,80'i aynı yardımları yeterli bulduğunu belirtmiştir.

"Ailelerimizi görmemiz için verilen ev izinlerinin, doğru aralıklarla verildiğini düşünüyorum." ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %68,90'ı, 6. sınıf öğrencilerinin %36,70'i; 7. sınıf öğrencilerinin %46,70'i ve 8. sınıf öğrencilerinin %61,70'i katılmıştır. Öğrencilerin %53,50'si ev izinlerinin doğru zamanlarda verildiği görüşünü paylaşmakla beraber 6. ve 7. Sınıf seviyeleri diğer sınıf seviyelerine göre oldukça düşüktür.

"Okulumuzda uygulanan sosyal faaliyetler (tiyatro, sinema) yeterlidir." ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %44,50'si; 6. sınıf öğrencilerinin %45,00'i; 8. sınıf öğrencilerinin %40,00'ı katılıyorum derken 7. sınıf öğrencilerinin %37,5'i kısmen katılıyorum demiştir. Bu ifadeye göre sadece 7. sınıf öğrencilerinin katılım oranları düşüktür. 5, 6 ve 8. sınıf öğrencileri ise ifadeye katılıyorum yanıtını vererek sosyal faaliyetler konusunda olumlu görüş bildirmişlerdir.

"Okulda öğrenciler arasında şiddet olayları yaşanmaktadır." ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %43,70'i; 6. sınıf öğrencilerinin %55,80'i; 7. sınıf öğrencilerinin

%49,60'ı; 8.sınıf öğrencilerinin % 47,90'ı katılıyor demıştır. Bu oranlara göre öğrenciler kendi aralarında şiddet olaylarının yaşanıyor olması konusunda kararsız kalmıştır.

4.6.Öğrencilerin Okullarının Fiziksel Olanaklarına Dair Görüşleri:

Yatılı okulların fiziksel koşulları, buradaki öğrencilerin başarısını ve mutluluğunu doğrudan etkilemektedir. Araştırmanın yapıldığı yatılı okul öğrencilerinin, okullarının fiziksel imkânlarıyla ilgili sorulara vermiş oldukları yanıtlar, aşağıdaki bölümlerde detaylıca incelenmiştir.

4.6.1.Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Fiziksel Olanaklar Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin okullarının fiziksel olanaklarıyla ilgili görüşlerinin kız ve erkek öğrencilere göre incelendiği Tablo 21 verilmiştir.

Tablo 21: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Fiziksel Olanaklarla İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 21		Cinsiyet				Ort.
		Kız		Erkek		
		n	%	n	%	
Sınıfımızın fiziksel şartlarının (ısı, ışık vb.) eğitim öğretime elverişli olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	159	66,5	143	59,6	63,05
	Kısmen katılıyorum	49	20,5	49	20,4	20,45
	Katılmıyorum	31	13	48	20	16,5
	Toplam	239	100	240	100	100
Okulumuzun fiziki ortamlarının her mevsim uygun sıcaklığa sahip olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	133	55,6	120	50	52,8
	Kısmen katılıyorum	79	33,1	73	30,4	31,75
	Katılmıyorum	27	11,3	47	19,6	15,45
	Toplam	239	100	240	100	100
Okul yatakhaneindeki eşya dolaplarının özel eşyalarımız için yeterli genişlikte olmadığını düşünüyorum.	Katılıyorum	90	37,5	106	44,4	40,95
	Kısmen katılıyorum	52	21,7	55	23	22,35
	Katılmıyorum	98	40,8	78	32,6	36,7
	Toplam	240	100	239	100	100
Okulumuzun deney yapmak için nitelikli laboratuvarlara sahip olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	134	55,8	111	46,4	51,1
	Kısmen katılıyorum	57	23,8	76	31,8	27,8
	Katılmıyorum	49	20,4	52	21,8	21,1
	Toplam	240	100	239	100	100
Okul kütüphanesinin kitap okumak için uygun koşullara sahip olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	166	69,2	144	60	64,6
	Kısmen katılıyorum	51	21,2	70	29,2	25,2
	Katılmıyorum	23	9,6	26	10,8	10,2
	Toplam	240	100	240	100	100
Okulumuzdan il/ilçe merkezine ulaşımın zor olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	46	19,2	79	33,1	26,15
	Kısmen katılıyorum	70	29,2	62	25,9	27,55
	Katılmıyorum	124	51,7	98	41	46,35
	Toplam	240	100	239	100	100

Tablo 21'e göre "Sınıfımızın fiziksel şartlarının (ısı, ışık vb.) eğitim öğretime elverişli olduğunu düşünüyorum." ifadesine kız öğrencilerin %66,50'si, erkek öğrencilerin %59,60'ı katılıyorum demiştir. Buna göre kız ve erkek öğrencilerin 63,05'i sınıflarının fiziksel şartlarını yeterli bulduğu söylenebilir.

“Okulumuzun fiziki ortamlarının her mevsim uygun sıcaklığa sahip olduğunu düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %55,60’ı; erkek öğrencilerin %50,00’si katılıyor demmiştir. Okul ortamlarının uygun sıcaklıkta olduğu görüşünü kız ve erkek öğrenciler %52,8 oranında desteklemiştir.

“Okul yatakhaneindeki eşya dolaplarının özel eşyalarımız için yeterli genişlikte olmadığını düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %37,50’si; erkek öğrencilerin %44,40’ı katılıyor demmiştir. Bu ifadeye “katılmıyorum” diyen öğrenci oranları kızlarda % 40,80; erkeklerde %32,60 oranındadır. Bu oranlar da hem kız hem de erkek öğrencilerin (%40,95) bu konuda kararsız olduklarını göstermektedir.

“Okulumuzun deney yapmak için nitelikli laboratuvarlara sahip olduğunu düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %55,80’i ve erkek öğrencilerin %46,40’ı katılıyor demmiştir. Okullardaki kız ve erkek öğrencilerin %51,10’u laboratuvar olanaklarını yeterli buldukları söylenebilir.

“Okul kütüphanesinin kitap okumak için uygun koşullara sahip olduğunu düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %69,20’si, erkek öğrencilerin %60,00’ı katılıyor demmiştir. Bu oranlara bakılarak öğrencilerin %64,60’ı okul kütüphane olanaklarından memnun olduklarını söylemektedir.

“Okulumuzdan il/ilçe merkezine ulaşımın zor olduğunu düşünüyorum.” ifadesine kız öğrencilerin %51,70’i ve erkek öğrencilerin %41,00’i katılmıyorum demmiştir. %46,35 oranına bakılarak öğrencilerin okullarından il/ ilçe merkezine ulaşımın zor olmadığı fikrine sahip olduğu söylenebilir.

4.6.2.Öğrencilerin Okullara Göre Fiziksel Olanaklar Hakkındaki Görüşleri:

Öğrenciler okullarının fiziksel koşulları hakkında Tablo 22’deki görüşlere sahiptir.

Tablo 22: Öğrencilerin Okullara Göre Fiziksel Olanaklarla İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 22		Okul								Ort.
		Kırıkhan		Reyhanlı		Ardıçlı		Yayladağı		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Sınıfımızın fiziksel şartlarının (ısı, ışık vb.) eğitim öğretime elverişli olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	95	79,2	97	81,5	33	27,5	77	64,2	63,10
	Kısmen katılıyorum	15	12,5	16	13,4	38	31,7	29	24,2	20,45
	Katılmıyorum	10	8,3	6	5	49	40,8	14	11,7	16,45
	Toplam	120	100	119	100	120	100	120	100	100,00
Okulumuzun fiziki ortamlarının her mevsim uygun sıcaklığa sahip olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	68	56,7	83	69,7	48	40	54	45	52,85
	Kısmen katılıyorum	40	33,3	27	22,7	31	25,8	54	45	31,70
	Katılmıyorum	12	10	9	7,6	41	34,2	12	10	15,45
	Toplam	120	100	119	100	120	100	120	100	100,00
Okul yatakhaneindeki eşya dolaplarının özel eşyalarımız için yeterli genişlikte olmadığını düşünüyorum.	Katılıyorum	46	38,3	53	44,2	39	32,5	58	48,7	40,93
	Kısmen katılıyorum	23	19,2	19	15,8	33	27,5	32	26,9	22,35
	Katılmıyorum	51	42,5	48	40	48	40	29	24,4	36,73
	Toplam	120	100	120	100	120	100	119	100	100,00
Okulumuzun deney yapmak için nitelikli laboratuvarlara sahip olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	74	61,7	81	68,1	31	25,8	59	49,2	51,20
	Kısmen katılıyorum	27	22,5	30	25,2	43	35,8	33	27,5	27,75
	Katılmıyorum	19	15,8	8	6,7	46	38,3	28	23,3	21,03
	Toplam	120	100	119	100	120	100	120	100	100,00
Okul kütüphanesinin kitap okumak için uygun koşullara sahip olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	97	80,8	84	70	68	56,7	61	50,8	64,58
	Kısmen katılıyorum	17	14,2	17	14,2	39	32,5	48	40	25,23
	Katılmıyorum	6	5	19	15,8	13	10,8	11	9,2	10,20
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okulumuzdan il/ilçe merkezine ulaşımın zor olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	38	31,7	25	20,8	31	25,8	31	26,1	26,10
	Kısmen katılıyorum	22	18,3	26	21,7	43	35,8	41	34,5	27,58
	Katılmıyorum	60	50	69	57,5	46	38,3	47	39,5	46,33
	Toplam	120	100	120	100	120	100	119	100	100,00

“Sınıfımızın fiziksel şartlarının (ısı, ışık vb.) eğitim öğretime elverişli olduğunu düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %79,20’si, Reyhanlı’daki öğrencilerin %81,50’si, Yayladağı’ndaki öğrencilerin %64,20’si katılıyorum derken, Ardıçlı’daki öğrencilerin %40,80’i katılmıyorum demiştir. Ardıçlı haricindeki okullarda okuyan öğrencilerin sınıflarının fiziki şartlarından daha memnun olduğu söylenebilir.

“Okulumuzun fiziki ortamlarının her mevsim uygun sıcaklığa sahip olduğunu düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %56,70’i; Reyhanlı’daki öğrencilerin %69,70’i; Yayladağı’ndaki öğrencilerin %45,00’i; Ardıçlı’daki öğrencilerin %40,00’i katılıyor demmiştir. Yayladağı ve Ardıçlı haricindeki okulların öğrencileri okullarının her mevsim uygun sıcaklıkta olduğu görüşünü benimsemiştir. Yayladağı ve Ardıçlı’daki öğrenciler ise bu konuda kararsız kalmıştır.

“Okul yatakhaneindeki eşya dolaplarının özel eşyalarımız için yeterli genişlikte olmadığını düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %42,50’si ve Ardıçlı’daki öğrencilerin %40,00’i katılmıyor derken, Reyhanlı’daki öğrencilerin %53,00’ü; Yayladağı’ndaki öğrencilerin %48,70’i katılıyor demmiştir. Ardıçlı ve Kırıkhan’daki öğrenciler yatakhane dolaplarını yeterli bulmuş, diğer okullarda ise “katılıyorum”, “kısmen katılıyorum” ve “katılmıyorum” görüşleri çok yakın oranlarda olmuş, yani diğer okul öğrencileri bu konuda kararsız kalmıştır.

“Okulumuzun deney yapmak için nitelikli laboratuvarlara sahip olduğunu düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %61,70’i; Reyhanlı’daki öğrencilerin %68,10’u; Yayladağı’ndaki öğrencilerin %49,20’si katılıyor derken, Ardıçlı’daki öğrencilerin %38,30’u katılmıyor demmiştir. Ardıçlı haricindeki okulların öğrencileri okul laboratuvarlarını nitelikli bulurken, Ardıçlı’daki öğrenciler okullarındaki laboratuvarların nitelikli olmadığını belirtmiştir. Emik, 2011 yılında YBO’ların laboratuvar şartlarını belirlemek için araştırma yapmış, araştırması sonucunda YBO’ların laboratuvar şartlarının yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ardıçlı YBO öğrencilerinin okullarının laboratuvar durumlarına ilişkin görüşleriyle Emik’in araştırmasının sonucu paralellik göstermiştir.

“Okul kütüphanesinin kitap okumak için uygun koşullara sahip olduğunu düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %80,80’i; Reyhanlı’daki öğrencilerin %70,00’i; Yayladağı’ndaki öğrencilerin %50,80’i ve Ardıçlı’daki öğrencilerin %56,70’i katılıyor demmiştir. Kütüphane koşullarını uygun buluyorum ifadesine tüm okullardaki öğrencilerin %64,58’i olumlu görüş bildirmiştir.

“Okulumuzdan il/ilçe merkezine ulaşımın zor olduğunu düşünüyorum.” ifadesine Kırıkhan’daki öğrencilerin %50,00’si; Reyhanlı’daki öğrencilerin

%57,50'i; Yayladağı'ndaki öğrencilerin %39,50'si ve Ardıçlı'daki öğrencilerin %38,30'u katılmıyorum demiştir. Araştırma yapılan YBO'ların tümü genellikle ilçe çıkışlarında konumlandırılmış olsalar da bu okulların her birinin buldukları ilçeye olan uzaklıkları farklıdır. Öğrencilerin yanıtları da bu yüzden farklılık göstermiştir. Okulundan ilçe merkezine ulaşımın zor olduğunu düşünen tek grup Kırıkhan olmuştur. Diğer okullardaki öğrenciler okullarından ilçe merkezine ulaşım zorluğu olmadığı düşüncesindedirler.

4.6.3.Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Fiziksel Olanaklar Hakkındaki Görüşleri:

Öğrencilerin sınıf seviyelerine göre okullarının fiziksel olanaklarına dair görüşleri Tablo 23'te gösterilmiştir.

Tablo 23: Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Fiziksel Olanaklarla İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Tablo 23		Sınıf								Ort.
		5.Sınıf		6.Sınıf		7.Sınıf		8.Sınıf		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Sınıfımızın fiziksel şartlarının (ısı, ışık vb.) eğitim öğretime elverişli olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	69	58	77	64,2	72	60	84	70	63,05
	Kısmen katılıyorum	30	25,2	23	19,2	29	24,2	16	13,3	20,48
	Katılmıyorum	20	16,8	20	16,7	19	15,8	20	16,7	16,50
	Toplam	119	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okulumuzun fiziki ortamlarının her mevsim uygun sıcaklığa sahip olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	68	56,7	54	45,4	62	51,7	69	57,5	52,83
	Kısmen katılıyorum	35	29,2	51	42,9	34	28,3	32	26,7	31,78
	Katılmıyorum	17	14,2	14	11,8	24	20	19	15,8	15,45
	Toplam	120	100	119	100	120	100	120	100	100,00
Okul yatakhanesindeki eşya dolaplarının özel eşyalarımız için yeterli genişlikte olmadığını düşünüyorum.	Katılıyorum	50	42	56	46,7	45	37,5	45	37,5	40,93
	Kısmen katılıyorum	15	12,6	31	25,8	33	27,5	28	23,3	22,30
	Katılmıyorum	54	45,4	33	27,5	42	35	47	39,2	36,78
	Toplam	119	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okulumuzun deney yapmak için nitelikli laboratuvarlara sahip olduğu düşünüyorum.	Katılıyorum	60	50,4	69	57,5	60	50	56	46,7	51,15
	Kısmen katılıyorum	30	25,2	33	27,5	33	27,5	37	30,8	27,75
	Katılmıyorum	29	24,4	18	15	27	22,5	27	22,5	21,10
	Toplam	119	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okul kütüphanesinin kitap okumak için uygun koşullara sahip olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	71	59,2	65	54,2	84	70	90	75	64,60
	Kısmen katılıyorum	31	25,8	43	35,8	23	19,2	24	20	25,20
	Katılmıyorum	18	15	12	10	13	10,8	6	5	10,20
	Toplam	120	100	120	100	120	100	120	100	100,00
Okulumuzdan il/ilçe merkezine ulaşımın zor olduğunu düşünüyorum.	Katılıyorum	30	25	34	28,3	35	29,2	26	21,8	26,08
	Kısmen katılıyorum	25	20,8	50	41,7	29	24,2	28	23,5	27,55
	Katılmıyorum	65	54,2	36	30	56	46,7	65	54,6	46,38
	Toplam	120	100	120	100	120	100	119	100	100,00

Tablo 23'e göre: "Sınıfımızın fiziksel şartlarının (ısı, ışık vb.) eğitim öğretime elverişli olduğunu düşünüyorum." ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %58,00'i; 6. sınıf öğrencilerinin %64,20'si; 7. sınıf öğrencilerinin %60,00'ı ve 8. sınıf öğrencilerinin

%70,00'i katılıyorum demiştir. Sınıflarının fiziksel şartlarından en memnun olan grubun 8. sınıf öğrencileri olduğu söylenebilir.

“Okulumuzun fiziki ortamlarının her mevsim uygun sıcaklığa sahip olduğunu düşünüyorum.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %56,70'i; 6. sınıf öğrencilerinin %45,40'ı; 7. sınıf öğrencilerinin %51,70'i ve 8. sınıf öğrencilerinin %57,50'si katılıyorum demiştir. Bu ifadeye tüm gruplarda öğrenciler çoğunlukla katılmışlardır.

“Okul yatakhaneindeki eşya dolaplarının özel eşyalarımız için yeterli genişlikte olmadığını düşünüyorum.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %45,40'ı; 6. sınıf öğrencilerinin %27,50'si; 7. sınıf öğrencilerinin %35,00'i ve 8. sınıf öğrencilerinin %39,20'si katılmıyorum demiştir. 6.sınıf öğrencileri %46,70 oranında katılıyorum demiştir. Bu görüş hakkında sınıf seviyelerine göre öğrenci görüşleri farklılaşmış, 6. sınıf öğrencileri eşya dolaplarını yetersiz görürken 5, 7 ve 8. sınıf öğrencileri eşya dolaplarının özel eşyaları için yeterli olduğu görüşüne sahiptir.

“Okulumuzun deney yapmak için nitelikli laboratuvarlara sahip olduğunu düşünüyorum.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %50,40'ı; 6. sınıf öğrencilerinin %57,50'si ve 7. sınıf öğrencilerinin %50,00'si; 8. sınıf öğrencilerinin %46,70'i katılıyorum cevabını vermiştir. Öğrencilerin okullardaki laboratuvarların nitelikleri hakkındaki görüşleri de sınıflara göre değişmiştir. 6.sınıflar laboratuvarları nitelikli bulurlarken 8. sınıflar laboratuvarlarının durumu hakkında kararsız kalmıştır.

“Okul kütüphanesinin kitap okumak için uygun koşullara sahip olduğunu düşünüyorum.” ifadesine 5. sınıf öğrencilerinin %59,20'si; 6. sınıf öğrencilerinin %54,20'si; 7. sınıf öğrencilerinin %70,00'i ve 8. sınıf öğrencilerinin %75'i katılıyorum demiştir. Okullarının kütüphane koşullarını tüm sınıf seviyeleri uygun bulmuştur.

“Okulumuzdan il/ilçe merkezine ulaşımın zor olduğunu düşünüyorum.” İfadesine 5. sınıf öğrencilerinin %54,20'si; 7. sınıf öğrencilerinin %46,70'i; 8. sınıf öğrencilerinin %54,60'ı katılmıyorum derken, 6. sınıf öğrencilerinin %41,70'i kısmen katılıyorum demiştir. Okullarının konumunun il/ilçe merkezine uzaklığı konusunda da 8. sınıflar diğer sınıflardan farklı görüşe sahiptir. 6. sınıflar ulaşımın zor olmadığını düşünürlerken 5, 7 ve 8. sınıflar bu konuda kararsız kalmıştır.

4.7.YBO'lara Dair Görüşlerin Cinsiyete Göre Analizi

Kız ve erkek öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi için grup düzenli dağılım göstermediğinden Mann Whitney U testi uygulanmış elde edilen bulgular aşağıdaki analiz tablosunda (Tablo 24'te) gösterilmiştir.

Tablo 24: Cinsiyete Göre Analiz

Tablo 24		Cinsiyet				Mann Whitney U Test		
		n	Ort.	Medyan	SS	Sıra Ort.	U	p
Yönetime İlişkin Görüşler	Kız	240	15,05	15,00	2,29	249,95	41419,00	0,088
	Erkek	240	14,76	15,00	2,29	230,84		
	Toplam	480	14,91	15,00	2,29			
Öğretmenlere İlişkin Görüşler	Kız	240	13,02	13,00	1,71	266,66	35152,00	0,000
	Erkek	240	12,38	12,50	1,81	214,13		
	Toplam	480	12,7	13,00	1,79			
Eğitim Öğretim Faaliyetlerine İlişkin Görüşler	Kız	240	15,61	16,00	2,09	253,84	39961,50	0,016
	Erkek	240	15,24	16,00	2,15	226,96		
	Toplam	480	15,43	16,00	2,12			
Yemekhane ve Yatakhane Koşullarına İlişkin Görüşler	Kız	240	13,92	14,00	2,64	252,73	40374,00	0,028
	Erkek	240	13,39	14,00	2,88	228,06		
	Toplam	480	13,66	14,00	2,77			
Sportif ve Sosyal İmkanlara İlişkin Görüşler	Kız	240	13,36	13,00	2,25	252,57	40434,00	0,030
	Erkek	240	12,99	13,00	2,29	228,22		
	Toplam	480	13,18	13,00	2,28			
Fiziksel Olanaklara İlişkin Görüşler	Kız	240	14,04	14,00	2,57	248,28	42043,00	0,161
	Erkek	240	13,77	14,00	2,54	232,51		
	Toplam	480	13,9	14,00	2,56			
YBO'lara İlişkin Genel Görüşler	Kız	240	14,04	14,00	2,57	248,28	42043,00	0,161
	Erkek	240	13,77	14,00	2,54	232,51		
	Toplam	480	13,9	14,00	2,56			

Tabloya göre cinsiyet grupları arasında yönetim, fiziksel olanaklar ve YİBO'lara dair genel görüşlerin sıra sayı ortalamaları karşılaştırıldığında, istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmemektedir($p>0,05$).

Cinsiyet grupları arasında öğretmen, eğitim öğretim, yemekhane yatakhane koşulları ve sportif sosyal imkânlarla ilişkin görüşlerin sıra sayı ortalamalarına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir($p<0,05$).Kızlarda öğretmen, eğitim öğretim faaliyetleri, yemekhane yatakhane koşulları ve sportif sosyal imkânlarla ilişkin görüşlerin sıra sayı ortalamaları erkeklere göre anlamlı derecede yüksektir. Yani kız öğrenciler yatılı okulların öğretmenleri, eğitim öğretim olanakları, yemekhane yatakhane koşulları ve sosyal sportif imkânları hakkında erkek öğrencilerden daha olumlu görüşlere sahiptir.

4.8. YBO'lara Dair Görüşlerin Okullara Göre Analizi:

Öğrencilerin okudukları yatılı okula göre görüşlerinin değişiklik gösterip göstermediğini anlayabilmek için SPSS programında Kruskal Wallis testi yapılmıştır. Fark bulunan gruplar arasındaki ikili karşılaştırmalar için Mann Whitney U testi uygulanmıştır.

Farklı okullardaki öğrencilerin görüşlerinde anlamlı bir fark olup olmadığını görebileceğimiz karşılaştırma sonuçları Tablo 25'te verilmiştir.

Tablo 25: Okullara Göre Analiz

Tablo 25		Okul				Kruskal Wallis			İkili
		n	Ort.	Medyan	SS	Sıra Ort.	H	p	Karşılaştırmalar
Yönetime İlişkin Görüşler	a-Kırıkhan	120	15,11	16,00	2,20	248,98			
	b-Reyhanlı	120	14,99	16,00	2,45	245,08			a-d
	c-Yayladağı	120	15,20	16,00	2,21	260,61	12,064	0,017	c-d
	d-Ardıçlı	120	14,94	15,00	1,97	208,28			
	Toplam	480	15,06	16,00	2,21				
Öğretmenlere İlişkin Görüşler	a-Kırıkhan	120	12,74	13,00	1,55	237,38			
	b-Reyhanlı	120	13,33	14,00	1,91	299,59			a-b
	c-Yayladağı	120	12,44	13,00	1,96	224,46	35,231	0,000	b-c
	d-Ardıçlı	120	12,22	12,00	1,57	199,20			b-d
	Toplam	480	12,68	13,00	1,75				
Eğitim Öğretim Faaliyetlerine İlişkin Görüşler	a-Kırıkhan	120	14,90	15,00	1,95	237,38			a-b
	b-Reyhanlı	120	15,67	16,00	2,16	259,46			a-c
	c-Yayladağı	120	15,60	16,00	2,12	253,10	69,980	0,000	a-d
	d-Ardıçlı	120	14,55	15,00	2,18	210,51			b-d
	Toplam	480	15,18	15,00	2,10				c-d
Yemekhane ve Yatakhane Koşullarına İlişkin Görüşler	a-Kırıkhan	120	14,90	15,00	1,95	227,78			
	b-Reyhanlı	120	15,67	16,00	2,16	259,46			a-d
	c-Yayladağı	120	15,60	16,00	2,12	269,10	84,442	0,000	b-d
	d-Ardıçlı	120	14,55	15,00	2,18	204,91			c-d
	Toplam	480	15,18	15,00	2,10				
Sportif ve Sosyal İmkanlara İlişkin Görüşler	a-Kırıkhan	120	13,56	13,00	2,42	255,47			
	b-Reyhanlı	120	13,41	13,50	2,34	250,86			
	c-Yayladağı	120	13,33	13,00	2,27	245,46	11,389	0,023	a-d
	d-Ardıçlı	120	12,74	13,00	2,08	210,64			
	Toplam	480	13,26	13,00	2,28				
Fiziksel Olanaklara İlişkin Görüşler	a-Kırıkhan	120	15,15	16,00	2,27	311,62			a-b
	b-Reyhanlı	120	13,98	14,00	2,61	241,29			a-c
	c-Yayladağı	120	13,95	14,00	2,29	240,58	64,289	0,000	a-d
	d-Ardıçlı	120	12,48	13,00	2,63	169,14			b-d
	Toplam	480	13,89	14,00	2,45				c-d
YBO'lara İlişkin Genel Görüşler	a-Kırıkhan	120	15,15	16,00	2,27	311,62			a-b
	b-Reyhanlı	120	13,98	14,00	2,61	241,29			a-c
	c-Yayladağı	120	13,95	14,00	2,29	240,58	64,289	0,000	a-d
	d-Ardıçlı	120	12,48	13,00	2,63	169,14			b-d
	Toplam	480	13,89	14,00	2,45				c-d

Okul grupları arasında yönetim, öğretmen, eğitim öğretim, yemekhane ve yatakhane, sosyal imkânlar, fiziksel olanaklar ve YBO'lara ilişkin genel görüşlerin sıra sayı ortalamalarına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir($p<0,05$).

Yönetime ilişkin görüşleriyle farklılık yaratan okul incelendiğinde “Ardıçlı” okulundaki öğrencilerin yönetime ilişkin görüşlerinin sıra sayı ortalamasının, Yayladağı ve Kırıkhan okullarının sıra sayı ortalamalarına göre anlamlı derecede düşük olduğu görülmektedir. Yani Ardıçlı'daki öğrenciler, Yayladağı ve Kırıkhan'daki öğrencilere kıyasla okul yönetimleri hakkında daha olumsuz görüşlere sahiptir.

Öğretmenlere ilişkin görüşleriyle farklılık yaratan okul incelendiğinde “Reyhanlı” okulundaki öğrencilerin, öğretmenlere ilişkin görüşlerinin sıra sayı ortalaması, Kırıkhan, Yayladağı ve Ardıçlı okullarındaki öğrencilerin öğretmenlere ilişkin görüşlerinin sıra sayı ortalamasından anlamlı derecede yüksektir. Yani Reyhanlı'daki öğrenciler araştırmanın yapıldığı diğer okullara nazaran öğretmenleri hakkında daha olumlu görüşlere sahiptir.

Eğitim-Öğretim faaliyetleriyle ilgili görüşleriyle farklılık yaratan okullar incelendiğinde “Ardıçlı” öğrencilerinin eğitim-öğretim faaliyetlerine ilişkin görüşlerinin sıra sayı ortalaması, Kırıkhan, Reyhanlı ve Yayladağı okullarının sıra sayı ortalamasından anlamlı derecede yüksektir. “Ardıçlı” öğrencilerinin eğitim-öğretim faaliyetleri hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalamasının, Reyhanlı ve Yayladağı öğrencilerinin eğitim-öğretim faaliyetleri hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalamasına göre anlamlı derecede düşük olduğu görülmektedir. “Kırıkhan” öğrencilerinin eğitim- öğretim faaliyetleri hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalamasının da, Reyhanlı ve Yayladağı öğrencilerinin eğitim-öğretim faaliyetleri hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalamasına göre anlamlı derecede düşük olduğu görülmektedir. Yani Reyhanlı'daki öğrenciler okullarının eğitim öğretimiyle ilgili diğer tüm okullardan daha olumlu görüşlere sahiptir. Reyhanlı ve Yayladağı'ndaki öğrenciler, Kırıkhan'daki öğrencilere göre daha olumlu görüş belirtirlerken, Ardıçlı'nın öğrencileri okullarının eğitim öğretimi hakkında Kırıkhan ve Yayladağı'ndaki öğrencilere göre daha olumsuz görüş belirtmişlerdir.

Yemekhane ve yatakhane koşulları hakkındaki görüşleriyle farklılık yaratan okul incelendiğinde “Ardıçlı” öğrencilerinin yemekhane ve yatakhane koşulları hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalaması, Kırıkhan, Reyhanlı ve Yayladağı öğrencilerinin yemekhane ve yatakhane koşulları hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalamalarına göre anlamlı derecede düşüktür, yani Ardıçlı’nın öğrencileri diğer okullardaki öğrencilere göre okullarının yemekhane yatakhane koşulları hakkında daha olumsuz düşüncelere sahiptir.

Sportif sosyal imkânlar dair görüşleriyle farklılık yaratan okul incelendiğinde “Ardıçlı”daki öğrencilerin sportif sosyal imkânlar dair görüşlerinin sıra sayı ortalaması, Kırıkhan ‘daki öğrencilerin sportif sosyal imkânlar hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalamasına göre anlamlı derecede düşüktür. Yani Ardıçlı’daki öğrenciler Kırıkhan’daki öğrencilere kıyasla okullarının sportif sosyal imkânlarından daha az memnundurlar.

Fiziksel olanaklar açısından görüşleriyle farklılık yaratan okul incelendiğinde “Ardıçlı” öğrencilerinin fiziksel olanaklar hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalaması, Kırıkhan, Reyhanlı ve Yayladağı öğrencilerinin fiziksel olanaklar hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalamalarından anlamlı derecede düşüktür. “Kırıkhan” öğrencilerinin fiziksel olanaklara ilişkin görüşlerinin sıra sayı ortalamasının, Reyhanlı ve Yayladağı öğrencilerinin fiziksel olanaklar hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalamalarından anlamlı derecede yüksek olduğu görülmektedir. Özetle Ardıçlı’daki öğrenciler okullarının fiziksel olanakları hakkında diğer okullardan daha olumsuz düşünürken, Kırıkhan’daki öğrenciler okullarının fiziksel olanakları hakkında diğer okullardan daha olumlu görüşler bildirmiştir.

YBO'lara ilişkin genel görüşleriyle farklılık yaratan okul incelendiğinde “Kırıkhan” öğrencilerinin YBO'lara ilişkin genel görüşlerinin sıra sayı ortalamasının, Reyhanlı, Yayladağı ve Ardıçlı öğrencilerinin YBO'lara ilişkin genel görüşlerinin sıra sayı ortalamalarına göre anlamlı derecede yüksek olduğu görülmektedir. Yani Kırıkhan’daki öğrenciler anketteki tüm sorulara diğer okulların öğrencilerinden daha olumlu yanıtlar vermiştir. “Ardıçlı” öğrencilerinin YBO'lara ilişkin genel görüşlerinin sıra sayı ortalamalarının, Reyhanlı ve Yayladağı öğrencilerinin YBO'lara ilişkin genel görüşlerinin sıra sayı ortalamalarına göre anlamlı derecede

düşük olduğu görülmektedir. Yani Ardıçlı'daki öğrenciler diğer okul öğrencilerine göre YBO'larla ilgili daha olumsuz görüşlere sahiptir.

4.9.YBO'lara Dair Görüşlerin Sınıflara Göre Analizi

Öğrencilerin buldukları sınıfa göre görüşlerinin değişiklik gösterip göstermediğini anlayabilmek için SPSS programında Kruskal Wallis testi yapılmıştır. Fark bulunan gruplar arasındaki ikili karşılaştırmalar için Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Elde edilen sayısal veriler Tablo 26'da gösterilmiştir.

Tablo 26: Sınıflara Göre Analiz

Tablo 26		Sınıf				Kruskal Wallis			İkili
		n	Ort.	Medyan	SS	Sıra Ort.	H	p	Karşılaştırmalar
Yönetime İlişkin Görüşler	a-5.sınıf	120	15,45	16,00	2,20	276,06			
	b-6.sınıf	120	15,09	15,00	2,06	247,74			a-c
	c-7.sınıf	120	14,19	14,00	2,43	197,41	33,671	0,000	b-c
	d-8.sınıf	120	14,91	15,00	2,29	241,40			c-d
	Toplam	480	14,91	15,00	2,29				
Öğretmenlere İlişkin Görüşler	a-5.sınıf	120	13,19	14,00	1,69	274,17			
	b-6.sınıf	120	12,69	13,00	1,59	239,98			a-c
	c-7.sınıf	120	12,11	12,00	1,91	200,06	35,342	0,000	b-c
	d-8.sınıf	120	12,81	13,00	1,79	246,50			c-d
	Toplam	480	12,70	13,00	1,79				
Eğitim Öğretim Faaliyetlerine İlişkin Görüşler	a-5.sınıf	120	15,75	16,00	2,11	263,69			
	b-6.sınıf	120	15,36	16,00	1,95	234,15			a-c
	c-7.sınıf	120	15,14	16,00	2,27	223,37	9,308	0,010	b-c
	d-8.sınıf	120	15,46	16,00	2,12	242,23			c-d
	Toplam	480	15,43	16,00	2,12				
Yemekhane ve Yatakhane Koşullarına İlişkin Görüşler	a-5.sınıf	120	14,37	15,00	2,66	287,82			
	b-6.sınıf	120	13,68	14,00	2,60	239,74			a-c
	c-7.sınıf	120	12,73	13,00	2,70	193,64	46,678	0,000	c-d
	d-8.sınıf	120	13,84	14,00	2,77	240,55			
	Toplam	480	13,66	14,00	2,77				

Sportif ve Sosyal İmkanlara İlişkin Görüşler	a-5.sınıf	120	13,89	14,00	2,25	283,09			
	b-6.sınıf	120	13,11	13,00	2,01	236,27			a-c
	c-7.sınıf	120	12,54	12,00	2,36	201,84	35,216	0,000	c-d
	d-8.sınıf	120	13,19	13,00	13,18	242,69			
	Toplam	480	13,18	13,00	13,18				
Fiziksel Olanaklara İlişkin Görüşler	a-5.sınıf	120	14,61	15,00	2,41	279,00			
	b-6.sınıf	120	13,90	14,00	2,48	241,80			a-c
	c-7.sınıf	120	13,14	13,00	2,58	198,52	32,628	0,000	b-c
	d-8.sınıf	120	13,96	14,00	13,90	243,13			c-d
	Toplam	480	13,90	14,00	13,90				
YBO'lara İlişkin Genel Görüşler	a-5.sınıf	120	14,61	15,00	2,41	279,00			
	b-6.sınıf	120	13,90	14,00	2,48	241,80			a-c
	c-7.sınıf	120	13,14	13,00	2,58	198,52	32,628	0,000	b-c
	d-8.sınıf	120	13,96	14,00	13,90	243,13			c-d
	Toplam	480	13,90	14,00	13,90				

Sınıflar arasında yönetim, öğretmen, eğitim öğretim, yemekhane ve yatakhane koşulları, sportif sosyal imkânlar, fiziksel olanaklar ve YBO'lara ilişkin genel görüşleri açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir ($p < 0,05$).

Yönetime ilişkin görüşleriyle farklılık yaratan sınıf incelendiğinde, 7.sınıf öğrencilerinin yönetime ilişkin görüşlerinin sıra sayı ortalaması, 5., 6. ve 8.sınıf öğrencilerinin yönetime ilişkin görüşlerinin sıra sayı ortalamasından anlamlı derecede düşüktür. Yani 7. Sınıf öğrencileri okul yönetimleri hakkında 5., 6. ve 8.sınıf öğrencilerinden daha olumsuz düşüncelere sahiptir.

Öğretmenlere ilişkin görüşleriyle farklılık yaratan sınıf incelendiğinde, tüm sınıfların birbirinden anlamlı derecede farklı olduğu görülmektedir. Öğretmenlere ilişkin görüşlerinin sıra sayı ortalaması en düşük olan sınıf 7. sınıf olurken, en yüksek olanda 5. sınıf olmuştur.

Eğitim öğretim faaliyetleri hakkındaki görüşleriyle farklılık yaratan sınıf incelendiğinde, 7. sınıf öğrencilerinin eğitim-öğretim faaliyetleri hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalamasının, 5. sınıf öğrencilerinin eğitim-öğretim faaliyetleri hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalamasına göre anlamlı derecede düşük olduğu görülmektedir. Yani 7. sınıf öğrencileri 5. sınıf öğrencilerine göre eğitim öğretim faaliyetleri hakkında daha olumsuz görüş belirtmiştir.

Yemekhane ve yatakhane koşulları hakkındaki görüşleriyle farklılık yaratan sınıf incelendiğinde, tüm sınıfların birbirinden anlamlı derecede farklı olduğu görülmektedir. Yemekhane ve yatakhane hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalaması en düşük olan 7.sınıflarken, en yüksek olanda 5.sınıflardır. Yemekhane yatakhane koşulları hakkında 7. sınıf öğrencileri 5. sınıf öğrencilerine göre daha olumsuz görüş bildirmiştir.

Sportif sosyal imkânlar hakkındaki görüşleriyle farklılık yaratan sınıf incelendiğinde, tüm sınıfların birbirinden anlamlı derecede farklı olduğu görülmektedir. Sosyal imkânlarla ilişkin görüşlerinin sıra sayı ortalaması en düşük olan 7. sınıflarken, en yüksek olan 5. sınıflardır. Yine 7. sınıf öğrencileri okullarının sportif ve sosyal imkânları hakkında en olumsuz görüşe sahipken, 5. sınıf öğrencileri en olumlu görüşleri belirten sınıf olmuştur.

Fiziksel olanaklar hakkındaki görüşleriyle farklılık yaratan sınıf incelendiğinde, tüm sınıfların birbirinden anlamlı derecede farklı olduğu görülmektedir. Fiziksel olanaklar hakkındaki görüşlerinin sıra sayı ortalaması en düşük olan puan 7.sınıf, en yüksek olansa 5.sınıftır. Fiziksel olanaklar hakkında 7. Sınıf öğrencileri 5.,6. ve 8. sınıf öğrencilerinden daha olumsuz görüşlere sahipken, 5. sınıf öğrencileri, 6. ve 8. sınıf öğrencilerinden daha olumlu görüş belirtmiştir.

YBO'lar hakkındaki genel görüşleriyle farklılık yaratan sınıf incelendiğinde, tüm sınıfların birbirinden anlamlı derecede farklı olduğu görülmektedir. Genel görüşlerinin sıra sayı ortalaması en düşük olan sınıfın 7.sınıf ,en yüksek olanın ise 5.sınıf olduğu tespit edilmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER:

1. Sonuçlar:

Bu araştırma için Hatay'ın farklı iklim ve yerel özelliklere sahip dört farklı ilçesine gidilip, buradaki YBO öğrencilerine ölçek uygulanmıştır. Bu yolla öğrencilerden okulları hakkında görüşler alınmıştır. Bu görüşler SPSS 20.0 programında analiz edilerek yorumlanmış ve araştırma sonunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- 1- Öğrencilerin cinsiyetlerine göre yatılı okullar hakkındaki görüşleri değişiklik göstermektedir. Kız öğrencilerin YBO'lara ilişkin görüşleri erkek öğrencilerden daha olumludur. Kız öğrenciler, YBO'ların öğretmenleri, yatakhane- yemekhane koşulları, eğitim öğretim faaliyetleri, sosyal sportif imkânları hakkında erkek öğrencilerden anlamlı derecede olumlu görüşlere sahiptir. Bu durumun sebebi, köylerde halen kız çocuklarını okutma fikrine uzak ailelerin bulunması ve YBO'ya gelen kız öğrencilerin bu okulları, okuyabilmek için tek çare ve tek şans olarak görmeleri olabilir.

İnal'ın 2009 yılında Adana ilindeki YBO'larda yaptığı, YİBO öğrenci ve öğretmenlerinin okul kalitesi algılarını belirlemeye yönelik araştırmasında da kız öğrencilerin YİBO'lara dair algılarının daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırmadaki bulgularla İnal'ın bulguları bu konuda paralellik göstermektedir.

- 2- Öğrencilerin YBO'lara dair görüşleri sınıf seviyelerine göre değişmiştir. 5. sınıf öğrencileri YBO'lar hakkında olumlu görüşler belirtirlerken, sınıf seviyeleri arttıkça öğrencilerin YBO'lara dair görüşleri de zamana göre

değişmektedir.6. ve 7.sınıflarda daha olumsuz düşünen öğrenciler 8.sınıfa geldiklerinde görüşlerinde belirgin bir şekilde olumlu yönde değişim görülmektedir.

Bu durumun sebebi, 5. sınıfa heyecanla başlayan öğrencilerin YBO'larda yaşananlara olumlu bir bakış açısıyla bakıyor olmaları olabilir. Öğrencilerin YBO'da kaldıkları süre arttıkça öğrenciler, olumlu olumsuz pek çok olaya tanıklık edip tecrübe kazanmakta ve kendilerinde de fizyolojik değişiklikler meydana gelmektedir. Buluş çağına erme genelde 6. ve 7.sınıf seviyelerinde hız kazanmakta öğrencilerin yaşadıkları fiziksel ve ruhsal değişiklikler öğrencileri olumsuz bir bakış açısına yönlendirmektedir. Öğrencilerin 8.sınıfa geldiklerinde biraz daha sağlıklı düşünmeye, hayatı anlamaya başladıklarında okulun kendileri için ne kadar faydalı olduğunu daha doğru bir şekilde değerlendirmeye başladıkları söylenebilir. 8.sınıflardaki sonuçların bundan dolayı olumlu yönde değiştiği sonucuna varılabilir.

- 3- Öğrencilerin YBO'lara dair görüşleri buldukları yatılı okula göre değişiklik göstermiştir. Bu durumun sebebi araştırmanın yapıldığı YBO'ların farklı özellikleri olabileceği gibi bu duruma okullardaki öğrencilerin okullarından beklentilerinin farklı düzeylerde olması da olabilir. Her ne sebeple olursa olsun araştırmada:

-“Kırıkhan ve Reyhanlı YBO'daki öğrencilerin okullarına dair görüşlerinin Yayladağı YBO'daki öğrencilerin görüşlerinden anlamlı derecede olumludur.”

-“Ardıçlı YBO öğrencilerinin görüşleri ise diğer okulların öğrencilerinin görüşlerinden anlamlı derecede daha olumsuzdur.” sonuçlarına ulaşılmıştır.

- 4- Araştırmanın yapıldığı tüm okullarda öğrencilerin geneli YBO'lara ilişkin olumlu düşüncelere katılım göstermiştir. Aytekin (2009)'in YİBO'ların işleyişini belirlemeye yönelik araştırmasında da öğrencilerin YİBO'lardan memnun oldukları saptanmıştır. Araştırmamızın bulguları ve Aytekin'in bulguları bu konuda paralellik göstermiştir. Genel olarak olumlu görüşler

belirlenmiştir ancak sayıları çoğunluk olmasa da, araştırmada olumsuz görüşlere sahip olan öğrencilerin bulunduğunu da belirtmek gerekir.

Araştırmada göze çarpan olumsuz görüşler şu şekildedir:

Araştırmanın yapıldığı YBO'lardaki öğrencilerin;

- %23'ü idarecilerinin öğrencilere eşit davranmadığını
- %41'i öğretmenlerinin öğrencileri arasında ayırım yaptıklarını
- %46'sı okullarında sınavlara hazırlık kurslarının yetersiz olduğunu
- %24'ü yatakhanedeki ıslak zeminlerin (banyo, lavabo vb.) temiz olmadığını
- %32'si okulda uygulanan sosyal faaliyetler (tiyatro,sinema) yetersiz olduğunu
- %20'si okullarında öğrenciler arasında şiddet olayları yaşandığını
- %22'si yatakhanedeki eşya dolaplarının yeterli olmadığını
- %21'i okul laboratuvarlarının nitelikli olmadığını
- %26'sı okullarından ilçe merkezine ulaşımın zor olduğunu

İfade etmiştir. Bu sonuçlardan yola çıkılarak bazı önerilerde bulunabilir.

2. Öneriler:

- 1- YBO idareci ve öğretmenleri okullarındaki öğrencilerin ailelerinden ayrı olduklarını göz önüne alarak, öğrencilerinin gözlerinde büyük öneme sahip olduklarının farkında olmalı ve bu farkındalıkla öğrencilerine eşit ve adil davranmaya özen göstermelidir. Bazı öğrencilerin parçalanmış aileye sahip olmasından dolayı onlarla daha fazla ilgilenilmesi gerekebilir. Diğer öğrencilerin kendileriyle ilgilenilmiyor gibi bir düşünceye kapılmaması için öğretmenlerin ve yöneticilerin davranışlarına çok dikkat etmesi gerekir.

- 2- YİBO' larda TEOG için veya derse katkı için kurslar açılırken, bu kurslar sadece 8.sınıf öğrencilerine yönelik olmamalı, kurs olanaklarından 5,6 ve 7. sınıf öğrencilerinin de yararlanmaları okul idarelerince sağlanmalıdır.
- 3- Yatakhanelerde ıslak zeminlerin temizliği üzerinde durulmalı, buraların temizliği sürekli denetimlerle kontrol altında tutulmalıdır.
- 4- Öğrenciler okullarında uygulanan sosyal faaliyetler (tiyatro,sinema) yetersiz olduğunu düşünmektedir. Yatılı kalan öğrencilerin sosyalleşmesi ve enerjilerini uygun şekillerde harcayabilmeleri adına okullarında belirli aralıklarla tiyatro ve sinema gösterimi yapılması gerekir.
- 5- Öğrenciler arasında şiddet olayları yaşanmaması için öğrencilerin boş zamanlarında planlı etkinliklere dahil olmaları sağlanmalıdır. Öğrenciler boş zamanlarında amaçsız ve başıboş bırakılmamalıdır. Her bir öğrencinin mutlaka bir egzersiz çalışmasına katılımı teşvik edilmelidir.
- 6- Öğrencilerin yatakhanelerindeki demir kilitli eşya dolapları pek çok kazaya sebebiyet verebilmekte, büyüklük olarak da öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap vermemektedir. Bu sebeple bu dolapların yerini daha işlevsel ve daha büyük eşya dolaplarınının alması sağlanmaya çalışılmalıdır.
- 7- YBO'larda öğrenciler 5-6 saat değil, her gün 24 saatlerini geçirmektedir. Bu okulların laboratuvar şartlarının iyileştirilmesi öğrencilerin bu ortamları daha yoğun kullanmasını sağlayacaktır. YBO'ların laboratuvar çeşitliliği ve nitelikleri artırılmaya çalışılmalıdır.
- 8- Özellikle il/ilçe merkezinden fazla uzağa konumlandırılmış YBO'lara öğrencilerin tatil günlerinde evlerine kolay ulaşabilmelerini sağlamak için servis hizmeti sağlanması öğrencilerin mağduriyetini giderecektir.

KAYNAKÇA

- ACAR, Hakan (2008). Samsun İli Yatılı İlköğretim Bölge Okulu (YİBO) Öğrencilerinin Spor Yapma Alışkanlıkları ve Şiddete Uğrama Durumlarının Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- AKKUTAY, Ülker (1984). *Enderun Mektebi*. (1). Ankara: Gazi Üniversitesi Basımevi.
- AKYÜZ, Yahya (2008). *Türk Eğitim Tarihi M.Ö.1000- M.S.2008*. (13). Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.
- ARALPCAN, Hüsniye (1998). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sayısal Gelişimi ve Hizmet Sunduğu Çevre “Kulu İlçesi Örneği” Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- ARI, Asım (2000). İlköğretim Uygulamalarının Değerlendirilmesi Normal, Taşımali ve Yatılı Okulların Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- ARI, Asım (2003). Taşımali İlköğretim Uygulaması (Uşak Örneği). *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 23(1). 101-115.
- ASAN, Cihan (1987). Bağımsız Resmi Ortaokullarda, İlköğretim Okullarında ve İlköğretim Yatılı Bölge Okullarında Rehberlik Faaliyetleri. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- AYÇİN, Aslı Ayşe (2009). İsoleg Tekniğinin Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarısı ve Okumaya Yönelik Tutumları Üzerine Etkisi: YİBO Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- AYTAÇ, Kemal (2009). *Avrupa Eğitim Tarihi*. (1.Baskı). Ankara: Cantekin Matbaacılık.
- BAŞARAN, İbrahim Ethem (1994). *Türkiye Eğitim Sistemi*. (3. Basım). Ankara: Yargıcı Matbaacılık.

- BAŞARIR, Şükran ve PARMAN, Talat (2009). *Yatılılık: Okul Ev Olunca*. (1. Basım). Ankara: Bağlam Yayıncılık.
- BEKLEVİÇ, Tuna (2004). *Yatılı İlköğretim Bölge Okulları İçin Bir İyileştirme Projesi Kağızman Modeli*. (1). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- BINBAŞIOĞLU, Cavit (1991). *Genel Öğretim Bilgisi*. (6. Basım). Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- BOSTAN, Fikret (2005). *Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Toplam Kalite Yönetimi Uygulamasının Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- BOZKURT, Funda (2010). *Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Öğretmenlerinin Yöneticileriyle Olan Örgütsel İletişimi* (Elazığ, Malatya, Adıyaman, Diyarbakır ve Tunceli İlleri Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- BUCUKA, Yunus (2009). *Eğitim Sosyologlarının Türk Eğitim Sistemi İle İlgili Görüşleri*. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- ÇILGIN, Özlem (2007). *Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Öğrenim Gören Öğrenciler İle Velilerin Beden Eğitimi Ve Ders Dışı Etkinliklere Yaklaşımları*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- ÇOLAK, Mergül (2007). *Yatılı Olan ve Olmayan Öğrencilerin Vücut Kompozisyonlarının Değerlendirilmesi*. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*.9(2).183-194.
- DAĞLIOĞLU, Aylin (2009). *Çalışan Çocukların Yaşam Koşulları ve Örgün Eğitim Yoluyla Topluma Kazandırılması* (Ankara Şereflikoçhisar Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Örneği) Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- DAMĞA, Semra (2008). *YİBO ve Taşımali İlköğretim Okullarında Yeni İlköğretim Programının Uygulanabilirliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

- EMİK, Cengiz (2011).Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki Fen ve Teknoloji Laboratuvarlarının Durumu. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- ERDEN, Münire (2011). *Eğitim Bilimlerine Giriş*.(5. Baskı). Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- FIDAN, Nurettin ve Erden, Münire (1993). *Eğitime Giriş*. (4. Baskı). Ankara: Meteksan Matbaacılık.
- GELİŞLİ, Yücel. (2005). *Türkiye 'de İlköğretimin Gelişimi*.(1. Baskı). Ankara: Sistem Ofset.
- GÖMLEKSİZ, Mehmet Nuri ve Kan, Ayşe Ülkü (2007). Yeni sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Araştırma, İletişim ve Türkçeyi Doğru Etkili ve Güzel Kullanma Becerilerini Kazandırmadaki Etkililik Düzeyine İlişkin Öğrenci Görüşleri(Diyarbakır İli Örneği).*Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 17(2). 136.
- GÖNEN CENGİZ, Zeynep (2008). Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Yatılı ve Pansiyonlu Okulların Tarihsel Gelişimi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- GÜLBELBAZ, Osman (2006). Yatılı İlköğretim Bölge Okulları ve Pansiyonlu İlköğretim Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Örgütsel Stres Kaynakları (Kayseri İli Örneği) .Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- GÜNDÜZ, Huriye (2006). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Görev Yapan Yönetici Ve Öğretmenlerin Tükenmişlik Düzeyleri(Diyarbakır Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.
- GÜNER, Safa (1955). *Yatılı Okul Ve Köy*.(1). Ankara: Emek Basım Yayınevi.
- GÜNEY, Salih (1998). *Davranış Bilimleri ve Yönetim Psikolojisi erimler Sözlüğü*. (1.Baskı). Ankara:

- HALICI, Pınar (2005). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarına Devam Eden ve Ailesiyle Birlikte Yaşayan 12-14 Yaş Grubu Çocukların Saldırganlık Eğilimleriyle Benlik Kavramlarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- IŞIKOĞLU, Yunus Emre (2007). Hakkari İlinde Bulunan Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Olanakları ve Sorunları. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İNAL, Uygur (2009). Adana İl Sınırları İçerisindeki Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Bulunan Öğretmen ve Öğrencilerin Okul Yaşam Kalitesi Algılarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- KAHRAMAN, Hasibe (2009). Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ve Normal Okullarda Devam Eden Ergenlerde Mizah Duygusu İle Benlik Algısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- KALAYCI, Nurdan (2004). *Cumhuriyet Döneminde İlköğretim*. (2.Baskı).İstanbul: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- KAPTAN, Saim (1998). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*. (11.Baskı). Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.
- KARABEKİR, Kazım (1965). *Çocuk Davamız*, (1.Baskı). İstanbul.
- KARASU, ÖMER (2006). Yatılı Olan ve Yatılı Olmayan Lise Öğrencilerinin Beslenme Bilgisi ve Durumlarının Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- KARTAL, Hülya, BİLGİN, Asude (2007). İlköğretim Öğrencilerine Yönelik Zorbalık Karşıtı Program Uygulaması: Okulu Zorbalıktan Arındırma Programı. *Eğitimde Kuram ve Uygulama Dergisi*. 3(2). 207-227
- KAYA, Buket (2010). Yatılı İlköğretim Bölge Okulu 2. Kademe Öğrencilerinin Bağlanma Stilllerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

- KAYA, Nisa Gökden (2007).Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İkinci Kademe Öğrencilerinde Sağlamlığın İçsel Faktörlerini Yordama da Benlik Saygısı, Umud ve Dışsal Faktörlerin Rolü. Yüksek Lisans Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- KEFELİ, Serpil (2005). İlköğretim Uygulamalarının Değerlendirilmesi Normal, Yatılı ve Taşınmalı İlköğretim Okullarının Karşılaştırılması (Mudurnu İlçesi Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- KESKİN, Mehmet (2009).Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Öğrencilere Verilen Beslenme Eğitiminin Besin Tüketimlerine Etkisinin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- KILIÇ, Durmuş (2001). Yatılı İlköğretim Bölge Okulları İle Diğer İlköğretim Okullarının Toplumsal Fonksiyonlarını Gerçekleştirme Düzeylerinin Karşılaştırılması (Erzurum İli Örneği). Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- KIRKAYA, Durmuş (2006). İlköğretim Okullarındaki Öğretmenlerin Etkililiğini Etkileyen Etkenlerin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi(Ordu İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu.
- KIROĞLU, Kasım ve Elma, Cevat (Editörler). (2009). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- KÖROĞLU, Mustafa Göksel (2009). Türkiye’de Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunlarına İlişkin YİBO Yöneticileri ve Öğretmenlerinin Görüş ve Önerileri. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- KÜÇÜKAHMET, Leyla (2005). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*. (16. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1968). *Yatılı- Pansiyonlu Okullar Yönetmeliği*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

- Milli Eğitim Bakanlığı. (2001). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim(2000-2001)*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2002). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim(2001-2002)*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2003). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim(2002-2003)*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2004). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim(2003-2004)*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2005). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim(2004-2005)*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2006). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim(2005-2006)*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2007). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim(2006-2007)*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2008). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim(2007-2008)*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2008). *Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Yönetici Kılavuzu*. Ankara: Devlet Kitapları.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2009). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim(2008-2009)*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2010). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim(2009-2010)*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2011). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim(2010-2011)*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2012). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim(2011-2012)*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

ÖZÇALIKUŞU, Osman (1999). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Okuyan Öğrencilerin Boş Zamanları Değerlendirme ve Spor Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma (Hatay İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ÖZDEMİR KARDEŞ, Pelin (2007). Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Yöneticilerinin Yönetim Süreçlerinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Bu Sorunların Olası Çözümlerine İlişkin Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

ÖZGÜNDÜZ, Gökhan (2006). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki Öğrenci Velilerinin Ders Dışı Etkinliklere Yaklaşımları (Ankara İli Örneği).Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

ÖZKAYA, Hakan (2006). Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ve İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Tükenmişlik Düzeylerinin Öğretmen Görüşleri Açısından Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

ÖZTÜRK, Elçin (2010). İlköğretim ve Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Programlarına İlişkin Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Resmi Gazete (1961). İlköğretim Ve Eğitim Kanunu. Kanun Numarası: 222. Yayınlandığı Tarih: 12 Ocak 1961. (10705).

(1982). Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. Kanun Numarası: 2709. Yayınlandığı Tarih: 09 Kasım 1982. (17863). 4-42

(1973) Milli Eğitim Temel Kanunu. Kanun Numarası: 1739. Yayınlandığı Tarih: 24 Haziran 1973. (14574). 1-25

(1982) Temel Eğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatan Veya Burslu Öğrenci Okutma Ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun. Kanun Numarası: 2684. Yayınlandığı Tarih: 19 Haziran 1982. (17729). 4-7

(1983) Milli Eğitim Temel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun. Kanun Numarası: 2842. Yayınlandığı Tarih: 18 Haziran 1983: (18081)

(2012) *Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. Yayınlandığı Tarih: 21 Temmuz 2012. (28360).22*

(2012).*İlköğretim ve Eğitim Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. Kanun Numarası: 6287. Yayınlandığı Tarih: 11 Nisan 2012 .(28261)*

SEMERCİ, Nuriye (2004, 6-9 Temmuz). *Öğrenci Görüşlerine Göre Sınıf Öğretmenliği Derslerinin İşleyişi(Fırat Üniversitesi Örneği. XIII. Ulusal eğitim Bilimleri Kurultayında Sunuldu. Malatya.*

SUHOMLINSKI, Vasili (2003). *Eğitim Üzerine. (3. Baskı). İstanbul: Sorun Yayınları.*

ŞİMŞEK, Didem (2010). Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ve Ailesi Yanında Kalan İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Akran İlişkileri, Sosyal Destek Algıları ve Yaşam Doyumlarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

ŞIŞMAN, Mehmet (2004). *Öğretim Liderliği. (2. Baskı). Ankara: Pegem Yayınları.*

TOSUN, Ülkü (2002). *Onurlu Disiplin. (1. Basım). İstanbul: Beyaz Yayıncılık.*

TÜRE, Ersin (2010). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Eğitim Ortamlarının Fiziksel Mekânsal Koşulları Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

UGÜROL, Yaşar (2010). Atılganlık Becerilerini Geliştirme Eğitimi Programının İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Zorbalığa Uğrama Düzeylerinin Azaltılmasına Etkisi: Yibo Örneği. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.

ÜNSEVER YAPRAK, Kumral (2011). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki Kurum Standartlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Yönetici, Öğretmen ve Öğrenci Algıları (Malatya İli Örneği). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

YAKTI, Özlem (2008). 1908-1913 Arası Dönemde Osmanlı Devleti'nde Kurulan Yatılı Okullar ve Özellikleri. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

YAMAN, Adem (2011).*Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Süreci İç Denetim Raporu. Ankara.*

- YAVAŞ KARATAŞ, Nazan (2006). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Okuyan Öğrencilerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıkları (Bingöl İli Örneği). Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- YETİM, Raşit (2011). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Mevcut Durumu ve Öğrenci Hizmetleri Yönetimi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- YILMAZ, Gözde (2011). Yatılı İlköğretim 1. Kademe Öğrencilerine Verilen Öz Bakım Becerileri Eğitiminin Öğrencilerin Özbakım Becerilerine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- YILMAZ, M. (2009). Yatılı İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmen ve İdarecilerin İş Tatmin Düzeyleri İle Tükenmişlik Düzeylerinin Karşılaştırılması (İnebolu İlçesi Örneği) .Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- YOZGAT, Fazıl (1990). İlköğretim Okullarında (İlköğretim Okulu ve Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında) Öğrencilerin Psikososyal Problemlerinin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- YÖRDEM, Huriye Pınar (2009). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarına İlişkin Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikaları (1923-2000). Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

İnternet Kaynakları:

12 Yıllık Zorunlu Eğitime Yönelik Uygulamalar. 10 12, 2012 tarihinde

http://kesan.meb.gov.tr/documents/2012%2020_say%C4%B1%C4%B1_genelge_optimize.pdf

GÜZELAY, G. (2004, 04 2004). Arçelik, çocuklarla 'gönül birliği' yaptı.

<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/ShowNew.aspx?id=222123>

Olayı aramızda kapattık gitti. (2010, 04 28).

<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/ShowNew.aspx?id=14552137>

ÖZTÜRK, A. (2007, 02 22). *Müdür tecavüzü biliyordu*. 10. 12. 2012 tarihinde

<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/ShowNew.aspx?id=5998043>

Yabancı Ülkelerin Eğitim Sistemleri Nasıldır? 12 11, 2012 tarihinde

<http://www.egitimdenhaberler.com/yabanci-ulkelerin-okul-8211-egitim-sistemleri-nasildir.html#ixzz2EgMqpRdU>

Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Yönetimi. 10 09, 2012 tarihinde

http://tedp.meb.gov.tr/doc/Pubs/12MYIBO/Management%20of%20YIBOs_T.pdf

Yatılı okullarda durum içler acısı. (2008).

<http://arama.hurriyet.com.tr/arsivnews.aspx?id=195822>

YİBO'ların sayısı azaldı. (2012, 08 14).

<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/ShowNew.aspx?id=21226626>

YİBO ve PİO'lar Sorun Üretmeye Devam Ediyor! 09 19, 2012 tarihinde

http://www.egitimsen.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=1137#.UN2TZuRg9iN

İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. (2012). 10 09, 2012 tarihinde

<http://www.egitimhane.com/ilkogretim-kurumlari-yonetmeliği-21-temmuz-2012-d78676.html>

12 yıllık zorunlu eğitime Yönelik Uygulamalar Genelge. (2012). 15 10, 2012 tarihinde <http://www.meb.gov.tr/mevzuat/liste.asp?ara=9>

EK-1 :Ölçek Soruları

Sevgili öğrenciler :

Bu anketin amacı; Hatay ilindeki yatılı okul öğrencilerinin yatılı okullara ilişkin görüşlerini belirlemektir. Elde edilen veriler Zirve Üniversitesi, eğitim bilimleri ana bilim dalı için hazırlayacağım yüksek lisans tezinde kullanılacaktır.

Sorulara vereceğiniz cevapların doğruluğu araştırmanın geçerliliği açısından önemlidir. Vereceğiniz cevaplar sadece bu araştırmada kullanılacak ve kimliğiniz gizli kalacaktır. Soruları ilgili seçeneğin karşısındaki kutucuğa " X " işareti koyarak cevaplayınız.

Anketi cevaplayarak araştırmaya yaptığınız katkı için teşekkür ederim.

Ali Rıza YILMAZ

Zirve Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Bölümü

Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi

Okul adı:..... cinsiyet: kız () erkek ()

5. sınıf ()

6. sınıf ()

7. sınıf ()

8. Sınıf ()

ANKET SORULARI

Yönetimle İlgili:		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
1	İdarecilerimizin, okulun maddi imkânlarını bizim için en faydalı şekilde kullandığını düşünüyorum.			
2	İdarecilerimizin, okulla ilgili her türlü problemimizi çözebildiğini düşünüyorum.			
3	İdarecilerimizin, okulda yaşanan her türlü olumsuz olaydan (kavga, hırsızlık vb.) haberdar olduklarını düşünüyorum.			
4	İdarecilerimizin, bize gereken ilgi alakayı gösterdiklerini düşünüyorum.			
5	İdarecilerimizin, tüm öğrencilere eşit davrandıklarını düşünüyorum.			
6	İdarecilerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.			

Öğretmenlerle ilgili:		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
7	Öğretmenlerimizin branşlarında başarılı öğretmenler olduklarını düşünüyorum.			
8	Öğretmenlerimizin bizlere iyi örnek olduklarını düşünüyorum.			
9	Belletmen öğretmenlerimizin, nöbetlerinde okulda yaşanan tüm olaylardan haberdar olduklarını düşünüyorum.			
10	Belletmen öğretmenlerimizin nöbetlerinde bizlerle yeteri kadar ilgilendiklerini düşünüyorum.			
11	Öğretmenlerimizin, öğrencileri arasında ayırım yaptıklarını düşünüyorum.			
12	Öğretmenlerimiz öğrencilere şiddet uygulamaktadır.			
Eğitim-öğretim faaliyetleri:		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
13	Okulumuzda etkili öğretim gerçekleştirildiğini düşünüyorum.			
14	Okulumuzda etüt saatlerinin verimli geçirildiğini düşünüyorum.			
15	Okulumuzda sınavlara yönelik kursların yetersiz olduğunu düşünüyorum.			
16	Okulumuzda etüt saatlerinin zamanının doğru belirlendiğini düşünüyorum.			
17	Dersliklerimizin eğitim öğretim için gerekli araç gereçlere sahip olduğunu düşünüyorum.			
18	Yatılı okulda okumanın, düzenli çalışma alışkanlığı kazandırdığını düşünüyorum.			
Yemekhane ve yatakhane ile ilgili:		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
19	Yemekhaneadaki malzemelerin (masa, sandalye, çatal, tabak vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.			
20	Yatakhaneadaki malzemelerin (yatak, battaniye, nevresim vb.) temiz olduğunu düşünüyorum.			
21	Yatakhaneadaki ıslak zeminlerin (banyo, lavoba vb) temiz olduğunu düşünüyorum.			
22	Yatakhaneenin uyumak için uygun bir ortam olduğunu düşünüyorum.			
23	Yemekhaneadaki yemekler in lezzetli olduğunu düşünüyorum.			

24	Okulumuzdaki uygulamaların (yemek ve yatış saati gibi) uygun zamanlarda yapıldığını düşünüyorum.			
Sportif ve sosyal imkânlar		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
25	Okulumuzdaki spor sahalarının spor yapmaya olumlu olduğunu düşünüyorum.			
26	Sportif çalışmaların öğrenciler için verimli olduğunu düşünüyorum.			
27	Bize verilen aynı yardımların (harçlık, kıyafet gibi) ihtiyaçlarımızı karşılayabildiğini düşünüyorum.			
28	Ailelerimiz görmemiz verilen için ev izinlerinin, doğru aralıklarla verildiğini düşünüyorum.			
29	Okulumuzda uygulanan sosyal faaliyetler (tiyatro, sinema) yeterlidir.			
30	Okulda öğrenciler arasında şiddet olayları yaşanmaktadır.			
Fiziksel imkanlar		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
31	Sınıfımızın fiziksel şartlarının (ısı, ışık, sıra vb.) eğitim öğretime elverişli olduğunu düşünüyorum.			
32	Okulumuzun fiziki ortamlarının her mevsim uygun sıcaklığa sahip olduğunu düşünüyorum.			
33	Okul yatakhanesindeki eşya dolaplarının özel eşyalarımız için yeterli genişlikte olmadığını düşünüyorum.			
34	Okulumuzun deney yapmak için nitelikli laboratuarlara sahip olduğunu düşünüyorum.			
35	Okul kütüphanesinin kitap okumak için uygun koşullara sahip olduğunu düşünüyorum.			
36	Okulumuzdan il/ilçe merkezine ulaşımın zor olduğunu düşünüyorum.			

EK-2 : İzin Yazıları

T.C.
HATAY VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 32889839/605.01/748831
Konu: Araştırma İzin Onayı

20/02/2014

..... KAYMAKAMLIĞINA
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)

İlgi : a)19.02.2014 tarihli ve 32889839/605.01/734450 sayılı valilik oluru.

Zirve Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi Teftiş Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Ali Rıza YILMAZ'ın "Yatılı Bölge Ortaokulu Öğrencilerinin Yatılı Bölge Ortaokullarının İşleyişine İlişkin Görüşleri(Hatay İli Örneği)" konulu araştırmasını İlçeniz Yatılı Bölge Ortaokulu Öğrencilerine uygulayabileceği ilgi (a) Valilik Oluru ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve eğitim öğretimi aksatmadan araştırmacıya yardımcı olunmasını rica ederim.

Halil SANLI
Vali a.

İl Millî Eğitim Müdür V.

GELEN EVRAKIN

Tarim: 24.02.2014
Sayisi: 1606

EK: Valilik Oluru (1 Sayfa)

DAĞITIM:

Kırıkhan, Hassa, Reyhanlı ve
Yayladağı Kaymakamlıklarına
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5.inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Evrak teyidi için <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 5afecb9c-5004-8bd2-4206 kodu ile yapılabilir.

Çarşamba Mahallesi Fırat Hanım Cad. 14 Sk. 1.
Büro: 0106 017 68 68 1135
E-posta: hatay@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için C. TAŞEV H.K.İ.
Tel: (0 326) 017 68 68 1135
Faks: 026 227 69 64



T.C.
HATAY VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 32889839/605.01/734450
Konu: Araştırma İzin Onayı

19/02/2014

VALİLİK MAKAMINA

İlgil : Zirve Üniversitesi'nin 03/02.2014 tarihli ve 38196035-605.01/171 sayılı yazısı.

İlgili yazıda, Zirve Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi Teftiş Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Ali Rıza YILMAZ'ın hazırlamakta olduğu "Yatılı Bölge Ortaokulu Öğrencilerinin Yatılı Bölge Ortaokullarının İşleyişine İlişkin Görüşleri(Hatay İli Örneği)" konulu araştırmasını İlimiz Kırıkhan, Hassa, Reyhanlı ve Yayladağı İlçelerinde bulunan Yatılı Bölge Ortaokulu öğrencilerine uygulamak istediği belirtilmektedir.

Söz konusu araştırma ile ilgili başvuru belgeleri Müdürlüğümüz komisyonunca incelenmiş olup, "Millî Eğitim Bakanlığının 07.03.2012 tarihli ve B.08.YET.00.20.00.0/3616 ve 2012/13 nolu Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri Genelgesine" uygun olduğundan, İlimiz Kırıkhan, Hassa, Reyhanlı ve Yayladağı İlçelerinde bulunan Yatılı Bölge Ortaokulu öğrencilerine uygulanması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Halil SANLI
İl Millî Eğitim Müdür V.

OLUR
.../02/2014

Fahrettin GÖNCÜ
Vali a
Vali Yardımcısı